

Egészségügyi Alapellátó Intézet

9700 Szombathely, Nádasdy Ferenc u. 4 • Levelezési cím: 9700 Szombathely, Pf. 239
Telefon: 94/313-286 94/313-068 • Fax: 94/313-386 • E-mail: eu.alap@int.szombathely.hu
Bankszámla: 10918001-00000129-17210003 • Adószám: 15573241-2-18

BESZÁMOLÓ

az

Egészségügyi Alapellátó Intézet

2013. évi munkájáról

*„Egészség a legnagyobb gazdagság,
a legnagyobb hatalom, a legnagyobb boldogság!
Tedd egészségessé népedet, s ezzel hatalmasá
gazdaggá, boldoggá teszed hazádat!”*

/:Fodor József, 1886.:/

TARTALOMJEGYZÉK

Az Egészségügyi Alapellátó Intézet feladata	3. oldal
Az ifjúság- egészségügyben dolgozó orvosok és asszisztensek beszámolója a 2012/2013-As tanévben elvégzett feladatokról	8. oldal
Összefoglaló jelentés a védőnők 2012/2013. tanévre vonatkozó általános iskolai munkájáról	13. oldal
Összefoglaló jelentés a középfokú iskolákat ellátó védőnői munkáról a 2012/2013-As tanévben	25. oldal
Beszámoló a területi védőnők 2013. évi munkájáról	34. oldal
Beszámoló a Prevenációs Ház 2013. évi munkájáról	44. oldal
Beszámoló az Anyatejgyűjtő Állomás 2013. évi munkájáról	52. oldal
Beszámoló a fogászati ellátás 2013. évi tevékenységéről	55. oldal
Beszámoló a Humán Civil Ház 2013. évi tevékenységéről	59. oldal
Beszámoló a Gazdasági Csoport 2013. évi tevékenységéről	69. oldal

Az egészségügy a társadalom életét meghatározó nagy rendszer mindazon egyéni és közösségi elemek összessége, amelynek célja az egészség megőrzése, helyreállítása, illetve ezek feltételeinek megteremtése. Célja: a lehető legjobb egészségi állapot elérése a lakosság legszélesebb rétegeiben.

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. §. (1) bekezdés 4) pontja értelmében az egészségügyi alapellátás a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladat. Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 152. §-a a települési önkormányzat feladatai között határozza meg az egészségügyi alapellátás körében az alábbi feladatokról való gondoskodást:

- háziiorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- a fogorvosi alapellátásról,
- alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- védőnői ellátásról,
- az iskola-egészségügyi ellátásról,

melynek Szombathely város önkormányzata intézetének, az Egészségügyi Alapellátó Intézet létrehozásával és feladatainak meghatározásával kívánt eleget tenni.

Az Egészségügyi Alapellátó Intézet feladata:

Működési területén biztosítja az egészségügyi ellátást. Figyelemmel kíséri az egészségügy átalakulásának, átszervezésének jogszabályi változásait és intézetben belül realizálja megvalósítását.

Működési területén kívül biztosítja Szombathely város vonzáskörzetéhez tartozó települések fogorvosi ügyeleti-, és fogászati alapellátását, valamint megoldja, zökkenőmentesen megszervezi a kislaboratórium vér- és egyéb anyagának szállítását a vérszállítási körbe bevont Vas megyei településekről.

Feladatait 44 telephelyen látja el, melyből 9 rendelő épületegyüttese tartozik az intézeti kezelésbe a többi telephelyünk közös használatú – bölcsőde, idősek klubja, iskola, kórház – épületegyüttesben található meg.

Fogorvosi és fogászati ügyeleti feladataink ellátására 29 Vas megyei településsel van feladat ellátási szerződésünk.

A kislaboratóriumi vér- és egyéb anyagának szállítása 75 vérszállítási körbe bevont településről történik szerződés alapján.

2010. márciusától a szombathelyi háziiorvosi rendelőben 6 telephelyen működteti a vérvételi helyeket önkormányzati támogatásból.

A Humán Civil Ház feladata az egészségügyi ellátáshoz, valamint az egészséges életmódhoz, az egészségismeretek elsajátításához kapcsolódó önszervező közösségek – kiemelten a szenvedélybetegségekkel kapcsolatos közösségek – segítése, szakmai tanácsadás, fórumok, képzése, továbbképzések szervezése, működésükhöz helyiség és infrastruktúra biztosítása. Az „Egészséges Városok” Szövetsége Szombathelyi Tagszervezete működésének elősegítése és az „Egészség-hét” rendezvénysorozat szervezése.

A Prevenció Ház Szombathelyen a Nádasdy F. utca 4. sz. alatt működik. Célunk, megszólítani mindenkit, aki tenni akar valamit az egészségéért. A Prevenció Ház feladataként került meghatározásra: a Szombathely lakosságának egészségvédelme, az egészségtudatos magatartás népszerűsítése, a megelőzés fontosságának hangsúlyozása, a társadalom figyelmének ráirányítása az egészségmegőrzés fontosságára, mindezek eljuttatása a lakosság minél szélesebb rétegeihez.

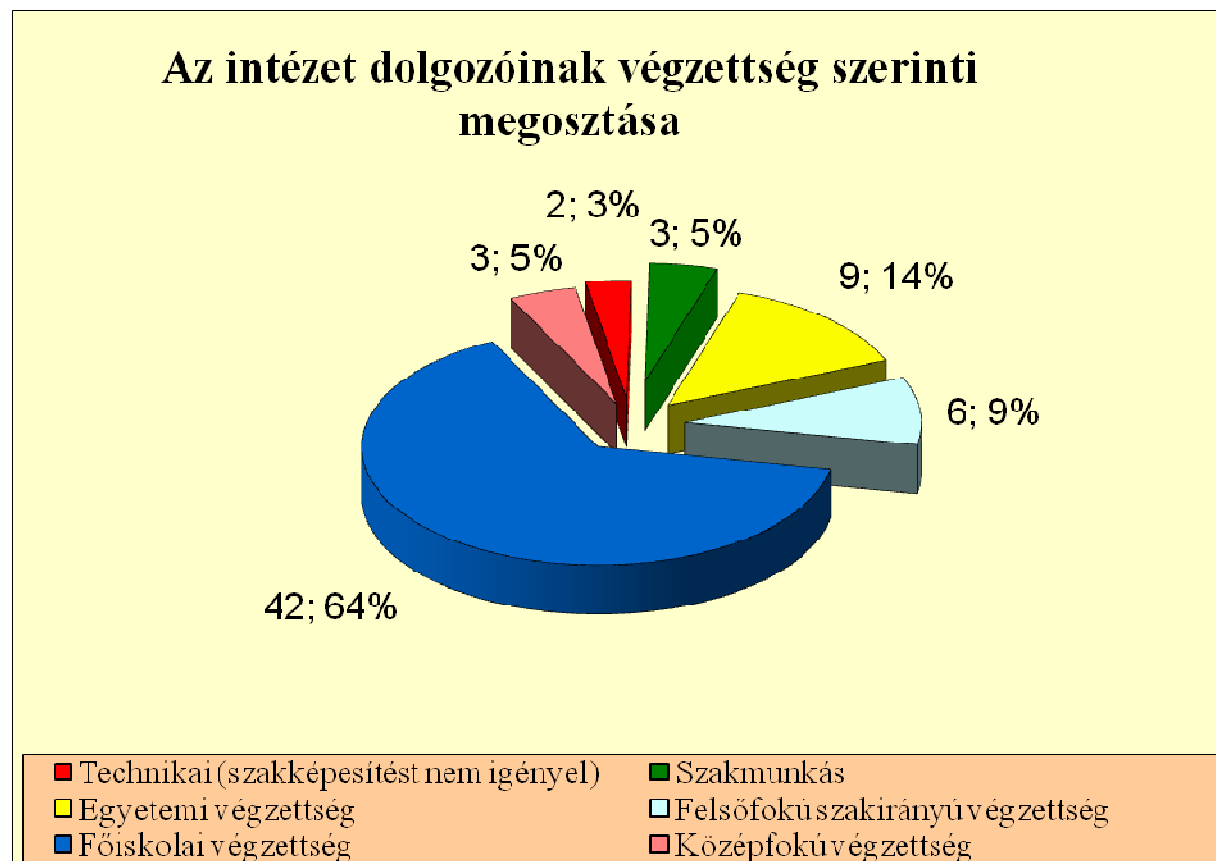
A Prevenció Ház magában foglalja: a nyitást a lakosság felé, ingyenes lakossági szűrési és tanácsadási programok szervezését, a védőnői tanácsadókat, a védőnői szakmai műhelyt és helyt ad a Szombathelyiek Egészségéért Egyesületnek.

Mindezen tevékenységeket bonyolítja, és szakmai tartalommal megtölti a Védőnői Szolgálat és a Szombathelyiek Egészségéért Egyesület tagsága.

Az intézet működésének személyi feltételei:

Az intézet statisztikai dolgozói létszáma 68 fő.

A szakmai létszám megfelel a jogszabályi előírásoknak, betöltetlen állás 1 db ifjúság-orvosi állás, melynek meghirdetése, mind – az előírásoknak megfelelően – a KSZK honlapján és az Egészségügyi Közlönyben is megtörtént, de pályázat nem érkezett.

Az egyetemi, főiskolai és felsőfokú végzettségű dolgozók aránya: 87 %.

2013. december 1. napjától az intézet részt vesz a 2013-2014. évi téli közfoglalkoztatás forrása terhére indított hosszabb időtartamú közfoglalkoztatási programban. Ennek megfelelően 2 fő közfoglalkoztatott került alkalmazásra.

2008. évben megalakult Keszthelyen az Országos Alapellátási Szövetség, melynek egyik alapító tagja vagyok, valamint megválasztottak a Nyugat-dunántúli Régió képviselőjének. Ülését évente két alkalommal tartja, melynek házigazdái a tagvárosok.

Képzés, továbbképzés:

Az intézet támogatja dolgozóinak tanulási, képzési elképzeléseit. Ezzel segítve az ismeretek állandó szinten tartását és fejlesztését.

2013-ban 1 fő részére nyújtott segítséget és támogatást további szakképesítés megszerzéséhez. Ezek:

- o 1 fő folytatta ebben évben tanulmányait a NYME Természettudományi Kar Gazdálkodás és Menedzsment levelező szakán.

A képzésekhez való hozzájutás lehetősége a dolgozók között jelentős, mert az intézet támogatja a jogszabályi kötelezettség által előírt creditpontos továbbképzéseken való részvételt is.

Pénzügyi területen 5 fő 10 alkalommal, munkaügyi területen 2 fő 2 alkalommal, fogorvosi területen 1 fő 1 alkalommal, fogászati asszisztensi területen 1 fő 1 alkalommal, laborasszisztensi területen 1 fő 1 alkalommal vett részt kötelező továbbképzéseken, kongresszusokon.

A legnagyobb hányadú továbbképzési részvétel a védőnői területen volt 2013. évben. Ezek részben pontszerző, másrészt ismeretfejlesztő továbbképzések, kongresszusok, melyeken 144 fő 10 alkalommal vett részt. 1 fő elvégezte a Baba-masszázs tanfolyamot is. A Stefánia védőnői számítógépes dokumentációs program fejlesztésével kapcsolatban 1 alkalommal volt megbeszélés, ahol a védőnők teljes létszámban részt vettek.

A folyamatos önképzés érdekében csoportmegbeszéléseket tartottak, részt vettek a szakmai műhely előadásain a szakmai továbbképzésen megszerzett ismeretek átadása érdekében, ami többször kibővült az éppen aktuális témakörök átbeszélésével, melyre külső előadót is meghívtak.

A továbbképzések főbb témakörei:

- o Mérlegképes könyvelők kötelező továbbképzése.
- o Várandós gondozás alatti vizsgálatok
- o Diabeteses továbbképzés
- o Méhnyakrák program
- o Nyugdíjas közalkalmazottak foglalkoztatása
- o Országos Szülésznő Védőnő Konferencia
- o Gyakorlati gyógyszerteran fogorvosoknak
- o Aktualitások a fogászatban
- o A Kjt és az Mt évközi módosítása
- o Új diagnosztikai módszerek és eljárások a laboratóriumban
- o 2013. novemberében az iskolákban dolgozó 16 védőnő részére, valamint a Humán Civil Ház munkatársai részére szupervízió (csapatépítő tréning) került elindításra, mely 6 alkalmat jelent.

Szakmai elismerések:

- Szombathely Megyei Jogú Város Közgyűlésének az egészségügy területén adományozható kitüntetését vehette át Semmelweis Ünnepség alkalmából: Tompáné Németh Éva – védőnő – és Asbóth Jánosné – pénzügyi előadó - „Kiemelkedő Egészségügyi Munkáért” díj II. fokozatát.

Jelentősebb karbantartási- és felújítási munkák 2013-ban

Váci M. u. rendelők

- A rendelő déli-, és keleti homlokzatán lévő elhasználódott ablakainak cseréje. Összesen 16 db különböző méretű, korszerű műanyag ablak beépítésére került sor.

Szent Márton úti rendelők

- A gyermekrendelő déli oldalán 6 db elhasználódott ablak cseréje. Korszerű műanyag ablakok kerültek beépítésre.
- Felnőtt rendelőben teljes körű festés és mázolás, kötelező jellegű tisztasági festés készült.

Kiskar úti rendelők

- A gyermekrendelőben teljes körű festés és mázolás, kötelező jellegű tisztasági festés készült.
- Ifjúsági fogászat várótermi ablakának cseréje.

Deák F. úti gyermekorvosi rendelő

- Akadálymentes illemhely kialakítása, továbbá a személyzeti WC-mosdó, és beteg WC-mosdó átalakítása kezdődött el. A munkák elvégzésének határideje: 2014. február 15.

Fogászati ügyelet

- Teljes körű festés és mázolás, kötelező jellegű tisztasági festés készült.

Prevenációs Ház

- Prevenációs Ház nagyméretű lépcsőházi ablakának cseréje.

Szűrcsapó úti rendelő

- A felnőtt és a gyermekrendelőben is teljes körű festés és mázolás, kötelező jellegű tisztasági festés készült.
- A gyermekrendelőben 2 db bejárati ajtó cseréje.

Selmec úti rendelő

- 2013. decemberére az egy orvos egy rendelő program keretében a tervezési-, és műszaki ellenőrzési tervpályázatok lezárultak. A közbeszerzési eljárás megtörtént.

Anyatejgyűjtő Állomás

- Teljes körű festés és mázolás, kötelező jellegű tisztasági festés készült.

2013. évi tárgyi eszköz beszerzések:

- **Humán Civil HÁZ** működési feladatainak ellátásához 1 db PROJEKTOR
- **Iskolavédőnők részére** 9 db Notebook került beszerzésre meghibásodás miatt, és 5 db állványos digitális mérleg.
- **Területi védőnők részére** a meghibásodott gépek cseréje miatt 7 db Notebook került beszerzésre, továbbá 1 db SA-7 szűrőaudiométer.
- **Háziorvosi rendelőkbe** a megnövekedett informatikai követelmények miatt 8 db Fujitsu szerver került beszerzésre.
- **Nem eszközprivatizált háziorvosok** részére 1 db Notebook, 1 db számítógép és 2 db állványos digitális mérleg került beszerzésre.
- **Gyermek fogászat** 1 db turbina és 1 db LED polimerizációs lámpa újította meg az eszközparkot.
- **Gazdasági Hivatal** számára 1 db számítógép és hozzá kapcsolódóan egy Windows program került beszerzésre a bevezetésre kerülő Gordius programhoz kapcsolódóan.

A pénzügyi lehetőségeket és a szakmai elvárásokat figyelembe véve takarékos gazdálkodással próbáltuk épületeink állagmegóvását biztosítani, eszközeinket pótolni, fejleszteni.

Havonta ülésezik a Kollegiális Háziorvosok Vezető Testülete, az ülés összehívásáról Szombathely Megyei Jogú Város Egészségügyi és Közszolgálati Osztály gondoskodik. Résztvevők Szombathely Megyei Jogú Város aljegyzője, a Közszolgáltatás Szervezési Iroda képviselője, kollegiális vezető háziorvosok és az Egészségügyi Alapellátó Intézet igazgatója. Negyedévente, illetve alkalom szerűen az aktuális témák megtárgyalására koordinátori értekezletet tartunk, melyen részt vesznek az általános és középiskolák, a területi védőnők koordinátorai, továbbá a fogászati, a Humán Civil Ház és a Prevenációs Ház koordinátora az igazgató irányításával.

A Prevenációs Ház működéséért felelős kreatív csoport havonta minden hó első szerdáján ülésezik, akkor alakítja ki és hagyja jóvá a megrendezésre kerülő programokat.

Az Egészségügyi Alapellátó Intézet tevékenységi köre kilenc szakmai terület tevékenységével foglalható össze. A kilenc szakmai területről az alábbiakban számolunk be.

Az ifjúság- egészségügyben dolgozó orvosok és asszisztensek beszámolója a 2012/2013-as tanévben elvégzett feladatokról

1. Alapfeladatainkról, az ifjúság-egészségügyi ellátás tárgyi és személyi feltételeiről

Az oktatási intézményben tanulók egészségi állapotának felmérése, testi és szellemi fejlődésének követése megtörtént, a szükséges szűrővizsgálatokat az iskola-egészségügyi ellátásról szóló 26/1997. (IX. 3.) NM rendelet iránymutatásának megfelelően elvégeztük, az egyénre szabott és csoportos egészségnevelésben részt vettünk, valamint a gyermekek egészségvédelme érdekében számos lépést tettünk.

Az ellátás tárgyi és működési feltételei megfelelőek voltak. A Művészeti Szakközépiskolában az orvosi rendelő kérdése nem teljesen megoldott. A szakfelügyeleti ellenőrzésben hiányolt minimum-feltételek beszerzésre kerültek.

A rendelők tárgyi felszereltsége folyamatosan kiépítésre és lecserélésre került. Az iskolában az internet-hozzáférés, ahol szükséges volt mobil internet segítségével megvalósult. Az adminisztratív feladatok elvégzése gyorsabbá, pontosabbá, egységesebbé vált. Az iskolai illetve az egészségügyi (házi-orvosi, szakrendelői, laboratóriumi) hálózatokkal való összeköttetés továbbra is hiányzik, pedig jelentősen gyorsítaná, egyszerűsítene a kommunikációt.

Egyes helyeken változatlanul problémát okoz a vezetékes telefonkapcsolat létesítése, mely a védőnőknek adott mobiltelefonok segítségével részben megoldottá vált.

A 2012/2013-as tanévben 2 közalkalmazotti formában működő iskolaorvosi praxis által ellátott középfokú oktatási intézménybe beiratkozott tanulók létszáma 3 378 fő volt; 2 437 fő a szakközépiskolás, 411 a szakmunkás tanulók száma, 530 diák pedig gimnáziumban folytatja tanulmányait.

Iskola típusok:

Gimnázium:	20,0 %
Szakközépiskola, szakmunkásképző:	80,0 %

2013. január 1. napjától a két közalkalmazotti praxisból 1 vállalkezési formába került. Az 1 tartósan üres, többször meghirdetésre került ifjúság-orvosi állás ellátását külön szerződés szerint nyugdíjas gyermek házi-orvosokkal biztosítjuk. Az intézetnél még 1 közalkalmazotti állás is működik. Így a beszámoló e két utóbbi, az általunk működtetett két iskolaorvosi körzetre vonatkozik.

2. Beszámoló a rendszeresen ismétlődő feladatokról

a) Beszámoló az iskola-egészségügyben dolgozó orvos rendszeresen ismétlődő feladatainak elvégzéséről

A tanulók egészségi állapotának szűrése, követése

Az adott tanévben a középfokú oktatási intézménybe beiratkozott tanulók közül 2 095 fő vizsgálata történt meg a szűrővizsgálaton. Valamennyi tanulónál részletes anamnézis felvétel, illetve szükség esetén anamnézis kiegészítés mellett alapos belgyógyászati, mozgásszervi, bőr és fogászati vizsgálat történt. Értékelésre kerültek továbbá az érzékszervi szűrővizsgálatok eredményei, valamint a gyermek szomato-pszichés állapota is. Tájékoztató, szűrő jellegű neurológiai vizsgálatot is végeztünk az esetleges eltérések felderítése céljából.

Leghatékonyabbnak a mozgásszervi szűrés bizonyult, mert a tanulók közel 12,7 százalékánál, azaz 267 főnél találtunk eltérést.

Ugyancsak eredményesnek mondható a fogászati szűrés, mely valamennyi vizsgálaton átesett tanulónál megtörtént, számos diáknál észleltünk eltérést, őket ismételt fogászati szakrendelésre hívtak be az iskola fogorvosok.

Ebben a tanévben 127 fő volt a valamilyen anyagcsere betegségben szenvedő gyerekek száma. Ez az összes vizsgált tanulónak az 6,1 %-a.

A vérnyomás-ellenőrzések során 45 tanulónál tapasztaltunk kóros értéket (szakközépiskolás: 13, szakmunkásképzős: 27; gimnazista: 5 fő). A magas vérnyomás zömmel a túlsúlyos esetekkel magyarázható. Ezen tanulókat a továbbiakban rendszeresen kontrolláltuk, indokolt esetben szakrendelésre küldtük. Azokat a diákokat, akiknél a hypertónia igazolódott, gondozásba vettük.

A golyvaszűrés kapcsán 8 tanulónál észleltünk rendellenességet. A módszertani irányelveket követve kötelező vizeletszűrést ebben az évben már nem végeztünk.

Hallásvizsgálatot 1 095 tanulónál végeztünk, kóros eredményt 26 esetben kaptunk.

A szűrővizsgálataink során tapasztalt eltérések miatt 603 tanulót irányítottunk különböző szakrendelésekre; például fogászatra, szemészetre, ortopédiára, laboratóriumba, sebészetre, nőgyógyászatra, bőrgyógyászatra, kardiológiára, ABPM szűrésre, röntgenvizsgálatra stb. Ebből 210 esetben a gyanú beigazolódott.

A krónikus beteg, valamint a testi, szellemi, érzékszervi fogyatékos tanulók követésére, ellenőrzésére fokozott gondot fordítottunk. Összesen 1 590 egészségügyi okból gondozott tanulót regisztráltunk és 359 fő szociális okból igényel gondozást. Gondozási tevékenységünkkel a különböző szakrendelések, gondozóintézetek munkáját szerettük volna segíteni, kiegészíteni, esetleg még hatékonyabbá tenni.

Üdülés, táborozás előtt álló tanulóknál a szükséges orvosi vizsgálatokat elvégeztük.

Alkalmassági vizsgálatok elvégzése

A tanév során 638 tanulónál történt előzetes pályaalkalmassági vizsgálat. Számos esetben került sor pályaválasztási tanácsadásra részben a már beiratott, részben a leendő tanulók számára. Több alkalommal kerestek meg szülők és pedagógusok is kérdéseikkel, problémáikkal.

A tanév elején elkészített testnevelési csoportbeosztás folyamatos korrekcióra szorult, hiszen a tanév során is fordultak elő olyan megbetegedések, sérülések, melyek a normáltól eltérő testnevelési csoportba sorolást tettek szükségessé, illetve az időközben gyógyult tanulók felmentése indokolatlanná vált. 238 főt soroltunk könnyített testnevelési csoportba, 76 tanuló egészségi állapota tette szükségessé a gyógytestnevelésen való részvételt, 138 tanulónál pedig teljes felmentést javasoltunk. Összesen 452 tanulót érintett a különböző testnevelési kategóriákba sorolás. A gyógytestnevelési csoportba javasolt tanulók a foglalkozásokon megjelentek, az ott végzett gyakorlatokat hasznosnak, eredményesnek találták. A könnyített testnevelési csoportba sorolt tanulók foglalkoztatásáról, terheléséről óralátogatások alkalmával, illetve a tanulók beszámolója alapján is tájékozódunk. Kapcsolatunk a testnevelőkkel folyamatos volt, az egyes tanulók által végezhető, illetve számukra nem ajánlott gyakorlatokról tájékoztatást adtunk, az egyes esetekben felmerülő problémákat megbeszéltük.

Az oktatási intézményben folyó étkeztetést rendszeresen ellenőriztük, beleértve az étlap áttekintését és véleményezését, valamint a konyha ellenőrzését. Figyelmünk az iskolai büfékre is kiterjedt, nemcsak közegészségügyi hiányosságokat kerestünk, hanem kínálatuk egészséges táplálkozásnak megfelelő átalakítására javaslatokat tettünk.

A dohányzási tilalom betartásának ellenőrzése is rendszeresen megtörtént. Ezen a területen a legtöbb oktatási intézményben hiányosságokat észleltünk, mely elsősorban a tanulók fegyelmezetlenségének, a tettenérés nehézségeinek tudható be.

Részvétel az oktatási intézmény egészségnevelő tevékenységében

A diákokkal való találkozásaink során - kellő időt és figyelmet szánva az egyénre bizalmi légkört tudunk kialakítani. Az így folytatott beszélgetések kiváló lehetőséget teremtettek arra, hogy személyre szabott egészségnevelést végezzünk. A négy szemközti beszélgetések lehetőséget kínáltak arra is, hogy a tanulókat konkrét kérdésekben is tájékoztassuk, felvilágosítsuk, a bennük felmerülő kérdésekre korrekt választ adjunk. Beszélgetéseink során a betegségmegelőzés fontosságára és a szűrővizsgálatok mibenlétére is kitértünk.

A tanév során tartott egészségnevelési előadások is szerves részét képezték egészségnevelő tevékenységünknek.

Környezet-egészségügyi, balesetvédelmi feladatok

Az intézményi környezet - tantermek, gyakorlati helyiségek, tornaterem, egyéb kiszolgáló helyiségek ellenőrzése, a tanulók gyakorlati oktatásával kapcsolatos munkahelyi körülmények megtekintése megtörtént, az észlelt hiányosságokat jegyzőkönyvben rögzítettük a hibák korrigálására kiszabott határidővel együtt. A hiányosságok megszüntetését szintén leellenőriztük.

b.) Az iskola-egészségügyben dolgozó asszisztens rendszeresen ismétlődő feladatainak meghatározása

Az iskola-egészségügyben dolgozó 1 fő asszisztens részt vállal a szűrővizsgálatokból: az orvos megbízása alapján vérnyomásmérést, pulzusszámolást, vizeletvizsgálatot végez.

Az orvosi vizsgálatához szükséges eszközök, műszerek előkészítésével teszi gördülékenyebbé a munkát. Feladatai közé tartozik az egészségügyi törzslapok, kartonok rendszerezése, előkészítése, adminisztrációs tevékenység végzése.

Az orvosi rendelőben szükséges fertőtlenítést rendszeresen végezte, a rendelő textíliáinak (köpeny, törölköző, lepedő) mosatásáról gondoskodott.

Rendszeresen megszervezte a veszélyes hulladék elszállítását.

A műszer- és gyógyszereszekrény rendszeres tisztítása megtörtént, a gyógyszereszekrényben lévő gyógyszerek hatástani csoportosításával azt áttekinthetőbbé, könnyebben kezelhetővé tette. A gyógyszerek lejáratí idejének ellenőrzése, a lejárt szavatosságú gyógyszerek eltávolítása a biztonságos működés feltétele.

A rendelők megfelelő ellátottságához szükséges gyógyszereket rugalmas gyógyszerigénnyelssel sikerült biztosítani. Az anyagigényléssel kapcsolatos tennivalók bonyolítására negyedévente került sor.

3. Rendszerestől eltérő, speciális, rendezvényekhez kapcsolódó, egyedi feladatok

Elsősegélynyújtás keretein belül nemcsak az iskolában bekövetkező balesetek, sérülések elsődleges ellátása történt, hanem akut megbetegedés esetén is több alkalommal keresték fel a tanulók rendelőinket heveny panasszal. Ezt követően irányítottuk őket állapotuktól függően háziorvoshoz, illetve egészségügyi intézménybe, szükség esetén a mentőszállításról is gondoskodtunk, kíséretet szerveztünk.

Az iskolában a tanulók leggyakrabban a testnevelési órákon szenvedtek balesetet. A sérülések fajtái: ujjtörés, zúzódás, bokarándulás, térd sérülés, repedés, agyrázkódás, vágott seb. Az iskolában lévő elsősegélydobozok megfelelő felszereltsége érdekében annak tartalmára vonatkozóan tanácsot adtunk.

Szinte valamennyi iskolában szerveztek egészségnapot, melynek programját munkatársaink egészségnevelő és felvilágosító előadásaival sikerült gazdagítani. Néhány intézményben az egészségnevelés egyes témáihoz kapcsolódó programokhoz vendégelőadók részvételére is igény merült fel, ennek szervezési feladatait is teljesítettük.

Számos információs anyag (szórólapok, plakátok) beszerzése is megvalósult, mellyel ugyancsak a tanulók hatékonyabb felvilágosítását, egészségnevelését segíthettük.

Iskolai szünetek (őszi, téli, tavaszi, nyári) idejére a dolgozók ügyeleti beosztását és a nyári tábor munkarendjének beosztását egyeztetés és a szabadságok ütemezése után a munkaügyi előadó készítette el. Az asszisztensnő a nyári napközis táborban az egészségügyi felügyeletben vett részt.

4. Adminisztratív feladatok, jelentések, statisztikák

Az ellátott gyermekekről rendszeresen nyilvántartást vezettünk, az információkat kartonon rögzítettük.

Az ambuláns ellátásban részesültek személyes adatait, panaszait, a megjelenés időpontját, az észlelt eltéréseket, az alkalmazott kezelést és javaslatainkat minden esetben az ambuláns naplóban rögzítettük.

Igény esetén egészségügyi könyvet, illetve egészségügyi nyilatkozatot töltöttünk ki.

Iskolánként változó gyakorisággal vettek részt a tanulók sportversenyeken. Az ezt megelőző vizsgálatokat elvégeztük, a vizsgálatok eredményeit rögzítettük. Nyilatkoztunk a tanulók sportolásra való alkalmasságáról.

A tanév végén egészségügyi törzslapkiadvatot töltöttünk ki a szükséges adatok és információk feltüntetésével, melyeket 2013. június 15-ig borítékoltunk. Ugyanezen határidővel az adott ifjúság-orvosi körzet munkájáról éves jelentést készítettünk.

Havonta elkészítettük a munkánk ütemezéséről szóló tervet és azt hót megelőzően leadtuk a munkaügyre.

5. Kapcsolattartás más intézményekkel, szakmai képviselőkkel, civil szervezetekkel, médiával

A pedagógusokkal az oktatási intézmények szinte mindegyikében problémamentes volt a kapcsolat. Az egészségügyi információkról folyamatos tájékoztatást nyújtottunk, erre többek között a tanári értekezleteken való rendszeres részvétel is keretet biztosított. Folyamatos kapcsolatban álltunk a testnevelőkkel és a gyógytestnevelővel is, ennek köszönhetően a testnevelési csoportbeosztással kapcsolatos információcsere kiválóan megvalósult.

Az iskolák ifjúságvédelmi felelősével való együttműködésünk szoros volt és a kölcsönös segítségnyújtás jellemezte.

Több alkalommal folytattunk megbeszélést a tanulók szüleivel is annak reményében, hogy munkánk még több eredménnyel járjon, illetve a felmerülő problémák megoldásában egymás segítségére lehessünk.

Személyes és írásos kapcsolatban álltunk a különböző szakrendelések orvosaival, a háziórvossal, területi védőnővel is.

6. Képzés, továbbképzés

Rendszeresen részt vettünk a kötelező pontszerző továbbképzéseken, valamint egyéb, egészségneveléssel kapcsolatos, különböző szervezetek, intézmények által meghirdetett előadásokon is.

Természetesen egyéni képzési módszerekkel folyamatosan tájékozódunk a gyógyszerújításokról, új eredményekről.

Beszámoló a védőnők 2012/2013-as tanévre vonatkozó általános iskolai munkájáról

Szombathely városában 17 általános iskola működik, melyből:

- 12 állami iskola
- 2 egyházi iskola
- 2 alapítványi iskola
- 1 gyakorlóiskola

A 2013-as év is hozott változásokat az általános iskolát ellátó védőnők életében. Ezek között voltak személyi változások, melyek sem az iskola, sem a kolléganő életét nem könnyítik meg. Voltak olyan változások, amelyek új gyakorlatot vezettek be a munkánkba.

Az iskola-egészségügyi ellátás az Állam által fenntartott oktatási intézményeken túl kiterjed a város területén működő alapítványi és egyházi működtetésű oktatási intézményekre is.

A védőnők munkájukat az iskola - egészségügyi ellátásról szóló 26/1997. (IX. 3.) NM rendelet, 51/1997. (XII. 18.) NM rendelet - szűrővizsgálatok, 18/1998. (VI. 3.) NM rendelet - járványügy, 19/2009. (VI. 18.) EüM rendelet – módosítások és a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet alapján végzik.

Az iskola-egészségügyi ellátás orvosi részét a házi gyermekorvosok továbbra is az oktatási intézménnyel kötött megállapodásuk szerint végzik.

Iskola egészségügyi adatok, védőnői szűrővizsgálatok

Beíratott tanulók: 6245 fő

(Ez a létszám 206 fővel több, mint az előző tanévben beíratottak száma. A nagy változás okát a sok 6 éves gyermek iskolába kerülésének tudjuk be.)

Vizsgálatra kötelezett tanulók: 3106 fő

(Ez a szám 110 fővel emelkedett az előző évihez viszonyítva.)

Megvizsgált tanulók: 6644 fő

(Itt az előző évinél jóval magasabb a létszám, 1321 fővel több. Ennek egyik oka, hogy egy kampányoltás áttolódott erre a tanévre az előzőről.)

Szakrendelésre utalt tanulók: 1004 fő

(Ez a szám is sokkal több, mint előzőleg. Egyre több a probléma, melyek megoldásához szakorvosi vizsgálat és terápia szükséges.)

A 2012/2013-as tanév során törvény által a vizsgálatra kötelezett osztályok a 2., 4., 6., 8. osztály volt, szűrésük és vizsgálatuk maradéktalanul megtörtént.

Védőnői szűrések a jogszabályi protokoll szerint: testtömeg, testmagasság, látásélesség, színlátás (6. osztályban), hallás vizsgálata és vérnyomásmérés. A szűrés időpontjáról, törvényben meghatározott rendjéről írásban tájékoztatjuk a szülőket és kérjük őket a gondozás korrekt lebonyolíthatósága miatti adatszolgáltatásra betegséggel, gyógyszereszedéssel kapcsolatban. Ezt követően sok új információt kapunk mely segíti munkánkat és jó kapcsolatot biztosít a szülőkkel.

Kiszűrt betegségek	2012/1013	2011/12	2010/11
Látás	324	312	351
Hallás	44	70	36
Mozgásszervek	256	191	224
Vérnyomás	12	28	10
Tisztaság-serke	142	213	130
Színlátás	21	26	19
Testi fejlettség >90 PC	222	202	
Testi fejlettség <3 PC	85	94	

A 2012/2013-as tanévben került bevezetésre az iskolák 1., 5., és 9., évfolyamán a mindennapos testnevelés. A mozgás nagyon sok egészségügyi probléma esetében védő faktorként szerepel (mozgásszervi-, szív- és érrendszeri betegségek, önbizalom erősítése, pozitív életszemlélet), de ennek kedvező hatásaira még várunk kell. Ezt tükrözik is a számok, hogy a kiszűrt mozgásszervi elváltozások száma továbbra is magas.

Elmondható az továbbra is, hogy sok gyermeket küldünk a látásélesség problémája miatt szakorvosi vizsgálatra. Nagyon sok időt töltenek a gyerekek a számítógépek és a televízió előtt. Nem nagyon edzik testük ezen kicsinyke szervét sem a képernyők hosszas bámulása közben. A védőnői szűrővizsgálatok során igyekszünk a tanulók figyelmét felhívni erre a problémára is és a várható elváltozásokról is beszélünk nekik, ami vár rájuk, ha nem tudnak mértéket tartani.

A hallásvizsgálatok során némileg kevesebb gyermeket szűrtünk ki. Egy ideje szajkózzuk már a gyerekeknek lépten-nyomon a fülbe dugós hangszórók károsító hatásait. Reménykedünk, hogy ez nem csak véletlen eredmény, hanem talán egy javuló tendencia első lépése.

Ebben a tanévben több gyermeket szűrtünk ki a magas testsúly miatt. Egyre nehezebb feladat elé állít minket ez a probléma. Látjuk az iskolákban a gyermekek között mozogva, hogy sokan nem esznek reggelit, tízóraitra valamely pékségben vásárolt finom pékárut, vagy előre csomagolt édességet (gofri, croissant) hoz a többség. A folyadékot cukros üdítővel, szénsavas itallal, cukros teával igyekeznek pótolni, de ezek mind-mind felesleges kalóriákkal vannak teli. Hiába a közétkeztetés megváltoztatása, hiába a több testnevelés óra. A családból hozott rossz szokásokkal nehéz felvenni a versenyt. 5. osztályban kötelező egészségnevelési téma az egészséges táplálkozás, de miután a probléma ilyen égető, igyekszünk minden lehetőséget megragadni és a helyes gyakorlatot megismertetni a gyerekekkel.

Védőoltások az iskolában

A 2012/2013-as tanévben életkorhoz kötött kötelező kampányoltásra kötelezettek a 6., a 7. , illetve egy elmaradt kampányoltás miatt a 8. osztályos tanulók voltak.

Szeptember hónapban a 6. osztályos tanulók **MMRvaxPro** oltóanyaggal történő kanyaró-rubeola-mumpsz oltása, október hónapban pedig **Boostrix** oltóanyaggal a diftéria-számárköhögés-tetanusz elleni védőoltása történt meg.

A 7. osztályos tanulók szeptemberben esedékes **Engerix-B**, B-típusú májgyulladás elleni védőoltása zajlott le, akik az oltás II. részletét 2013. március hónapban kapták meg.

Az előző tanévről a 2012/2013-as tanévre tolódott át a már 8. osztályos tanulók **Engerix-B**, B-típusú májgyulladás elleni védőoltásának II. részlete, szeptemberben.

A tanév során így összesen 3312 védőoltás beadása történt az általános iskolákban.

A védőnő feladatai a védőoltások kapcsán:

- szülők tájékoztatása, értesítése az oltásról
- oltási kiskönyvek összegyűjtése, átnézése
- oltóanyag rendelés, szállítás
- adminisztratív feladatok (védőoltási kimutató, kiskönyv, jelentés, Stefánia rendszer)
- oltások felszívása, előkészület a beadásra
- oltás lebonyolítása
- oltás utáni ellátás, felügyelet

Gondozási tevékenység

Az iskolában tanuló egészségügyi okból veszélyeztetett, illetve a krónikus betegség miatt fokozott gondozásra szoruló gyermek ellátására is kiemelt figyelmet kell fordítanunk.

A védőnő feladata:

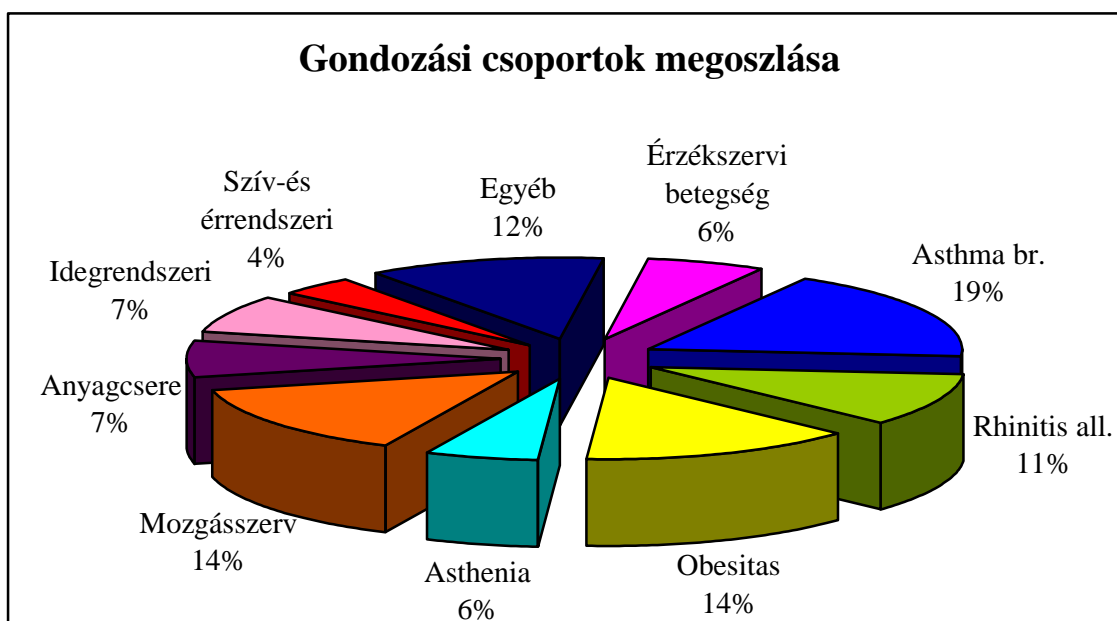
- a gyermek állapotának nyomon követése,
- állapotváltozások figyelemmel kísérése,
- állapotromlás megelőzése,
- gyógyszeresedés ellenőrzése,
- felülvizsgálatok megtörténtének dokumentálása,
- tanácsadás.

A Stefánia védőnői rendszerben történik a gondozási csoportok szerinti nyilvántartás és a dokumentáció vezetése.

A leggyakoribb gondozási csoportok:

- Légzőszervi betegségek
- Anyagcsere betegségek
- Obesitas
- Szív- és érrendszeri betegségek
- Allergiás megbetegedések
- Mozgásszervi betegségek
- Idegrendszeri betegségek
- Vese betegségei
- Érzékszervi betegségek
- Endokrin betegségek

Gondozási csoport	2012/2013 tanév
Asthma bronchiale	279 fő
Rhinitis allergica	168 fő
Anyagcsere betegségek	115 fő
Obesitas	218 fő
Asthenia	93 fő
Szív- és érrendszeri betegségek	60 fő
Endokrinológia	37 fő
Mozgásszervi betegségek	222 fő
Idegrendszeri betegségek	115 fő
Vese betegségei	6 fő
Érzékszervi betegségek	97 fő
Fejlődési rendellenesség	55 fő
Egyéb	91 fő
Összesen	1556 fő

A tanév eleji testnevelési csoportbesorolás kapcsán, az osztályvizsgálatok során, illetve célzottan a gondozott gyermek megkeresésekor kerül a kezünkbe az adott tanuló újabb szakorvosi lelete, mely alapján tovább folytatjuk, esetleg lezárjuk a diák gondozását. Régi, jó kapcsolat esetén a gyerek csak kopog az ajtón és lobogtatja nekünk a szakorvosi papírt, ezzel is megkönnyítve a munkánk.

A mozgásszervek betegségei miatt gondozottak száma nőtt. Reméljük e szám mögött az van, hogy több tanuló ment el a szakorvosi vizsgálatra, mint az előző években az jellemző volt és a kiszűrt elváltozásokra terápiás javaslatot is kapott.

A mozgásszervi elváltozások jó részében nem várhatunk gyors javulást. Hosszan tartó torna, gyógytestnevelés, gyógyúszás hozza csak meg a várt eredményt a gerinc- és mellkas elváltozásai kapcsán.

Viszonylag gyakori probléma a hypothyreosis, mely betegség esetében nagyon fontos a rendszeres szakorvosi kontroll, hiszen a hormonszint változásai meglehetősen tág határok

között tudnak mozogni serdülőkorban. Ilyenkor azonnal reagálni kell, a gyógyszeradag megváltoztatására kerülhet sor. Tehát ezeket a gyerekeket nekünk is fontos nagy figyelemmel követnünk.

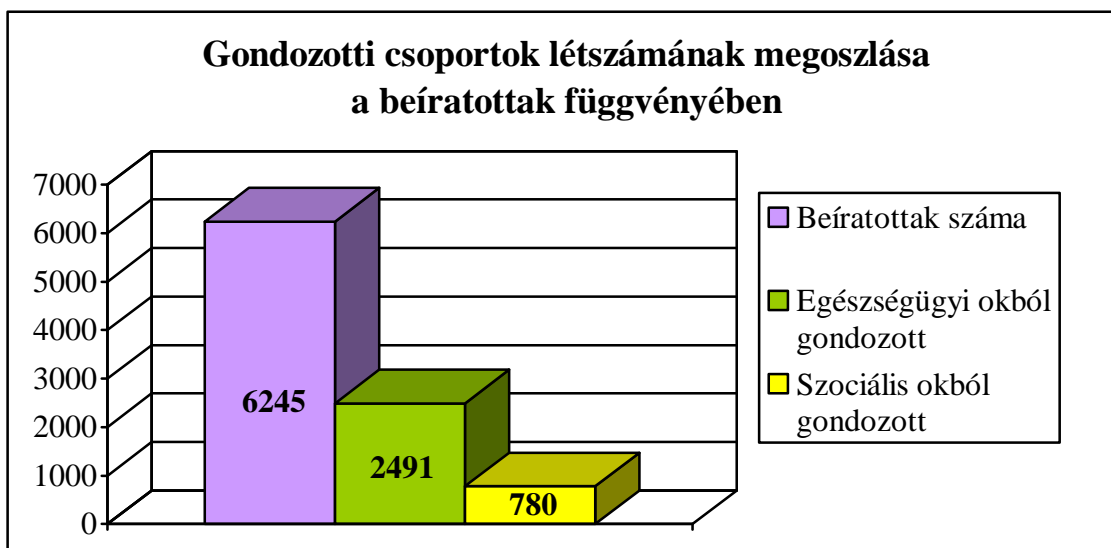
A légzőszervi betegségek között legtöbbször az asztmások vannak. Szerencsére már nagyon jó gyógyszerek, inhalációs hörgőtágítók állnak a szakorvosok rendelkezésére, melyek használatával az asztmás gyerekek is aktív életet tudnak élni, sportolhatnak is. Azonban nagyon fontos a félévenkénti szakorvosi kontrollon túl, hogy mi is nyomon kövessük az állapotukat, hiszen könnyített testnevelésre szorulhatnak, vagy éppen az állapotuk javulása következtében normál testnevelést is végezhetnek. S fontos, hogy erről mi is tudjunk és ezek alapján a testnevelőket is tanácsokkal lássuk el az ilyen gyermekek kapcsán.

Az érzékszervi gondozottak jó része szemüveges tanuló. Náluk fontos, hogy ne elégedjenek meg azzal, hogy egyszer rég kaptak egy szemüveget és azt gondolják, az egy életre szól. Nyomon kell követnünk az ő állapotváltozásukat is. Szemüvegük éles látást biztosít-e a számukra, hordják-e, járnak-e rendszeresen szakorvosi ellenőrzésekre? Az egészségtudatosság erről is szól. Ezt kell a gyermekekkel megértetnünk, ami nem egyszerű feladat.

Az obesitas miatt gondozottak száma szintén nőtt az elmúlt tanévben. Továbbra is égető probléma ennek az állapotnak a megoldása, vagy legalább javítása. Nagyon rosszak a fiatalok táplálkozási szokásai, a testmozgás szinte nem is szerepel a napirendjükben. Nekik nem elég a heti 3-5 testnevelés óra, célzottan rájuk szabott testmozgásra lenne szükségük. A testnevelés keretei között nem biztos, hogy sikerélményük van, mert a túlsúly miatt nem olyan gyorsak, nem olyan ügyesek. Az egyébként sem túl nagy önbizalmukra és kedvükre ez nincs jó hatással. Még kevésbé fognak „dolgozni” az órán. Az esetükben teljes életmódváltásra lenne szükség, ami nem csupán a gyermek életmódjára, hanem elsősorban a család életmódjára vonatkozik. A rossz szokásaikat kellene átfogó módon megváltoztatni. A gyermek egyedül - még ha van motivációja is - kevés sikert tud elérni. Gyakran látjuk azt, hogy a kövér gyermeknek a szülője is hasonló testalkatú a hasonló életmód miatt. S mivel ez az állapot még nem fáj, így nem is vesznek tudomást a problémáról. Pedig egyre több fiatal, sőt gyermek van a II. típusú – régen öregkorinak nevezett – diabetes határán; illetve tapasztaljuk, hogy vérnyomásuk enyhén emelkedett sok esetben.

Két oktatási intézményben történik a sérült tanulók ellátása. Az Aranyhíd Nevelési-Oktatási Integrációs Központban a sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztése, nevelése, oktatása folyik. A Bercsényi Miklós Általános Iskolában pedig az ép intellektusú mozgássérült gyermekek részesülnek speciális ellátásban.

A szemüveges tanulók száma 651 fő. Értelmileg sérült 284 fő. **Így az egészségügyi ok miatt gondozott tanulók összes száma 2491 fő.**

A 1993. évi LXXIX. közoktatásról szóló törvény 121. §, 14. pontja szerint hátrányos helyzetű gyermek, tanuló az, akit családi körülményei, szociális helyzete miatt a jegyző védelembe vett, illetve aki után rendszeres gyermekvédelmi támogatást folyósítanak. Ezen törvény alapján számoljuk a szociálisan veszélyeztetett tanulókat. Ebben a tanévben **780 főt** tartottunk nyilván az általános iskolákban.

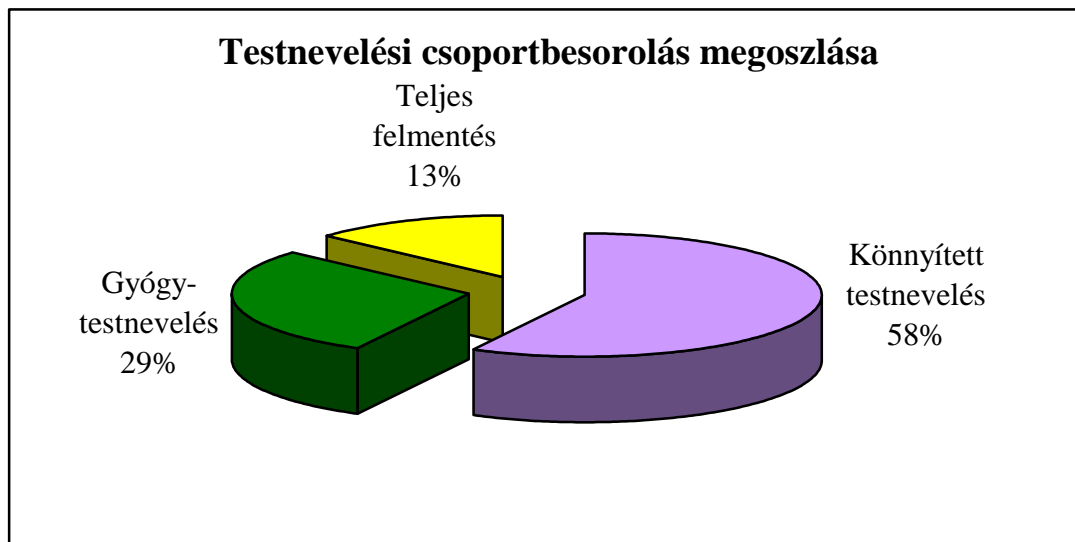
A jelzőrendszer tagjaként fontos szerepünk van a szociálisan vagy más okból veszélyeztetett gyermek problémájának észrevételében és szükség esetén az intézkedés is a védőnő feladata. Itt a folyamat nem ér véget, hiszen a gyermekjóléti szolgálat munkatársával, az iskolával és egyéb segítő szakemberekkel kell a továbbiakban arra törekednünk, hogy a gyermek veszélyeztetettséget csökkentsük.

A védőnői gondozás, melyre akár egészségügyi, akár szociális ok miatt kerül sor, nagyon fontos eleme a mindennapi munkánknak. Ehhez elengedhetetlen a jó kapcsolat a szülőkkel, a gyermekekkel, a nevelőtestülettel, az orvosokkal és a szociális segítséget nyújtó szakemberekkel egyaránt. Jobb hatásokkal lehet dolgozni, ha van személyes kapcsolat, mely ápolására minden fél törekszik a problémamentes időkben is.

Testnevelés alól felmentettek

Fontos feladata a tanévkezdésnek feltérképezni a tanulók testnevelési alkalmasságát a szakorvosi javaslat alapján és az állapotuknak megfelelő mozgásformába sorolni őket.

Kategóriák	2012/2013	2011/2012	2010/2011
I. Kategória - könnyített testnevelés	243	251	228
II. Kategória - gyógytestnevelés	122	132	91
III. Kategória - teljes felmentés	56	47	69

A számok lényegi változást nem mutatnak az előző évhez képest. Fontos és jó, hogy gyógytestnevelésre, sőt gyógyúszásra is járhatnak a problémával küzdő gyerekek. Jó volna, ha minél több gyereknek lenne lehetősége megtanulni úszni, majd az rendszeresen gyakorolni is. Hiszen az úszás megmozgatja a test összes belső izmát, emellett fejleszti az állóképességet és növeli a mozgékonyt. Az úszásnál figyelni kell a légzésre, ez az egyetlen sport a világon, amely légzésszabályozásra kényszerít, ezáltal a légző szervrendszer is fejlődik. Ezen túl még az úszás során nyúlnak az izmok, a gerincnek stabilitást biztosít. Minden szervrendszerre pozitív hatást gyakorol, viszont a sportsérülések valószínűsége elenyésző.

A gyógy-testnevelővel a viszonyunk évek óta nagyon jó. Szívesen segít bármely kérdésben nekünk is és a szülőknek, gyermekeknek is. A köztünk lévő kommunikáció a testnevelési csoportbesorolás változásai miatt egész évben folyamatos.

Egyéni védőnői tanácsadások, baleseti ellátás, ambuláns ellátás

Munkánk nagyon fontos és szép része az egyéni védőnői tanácsadás. Az iskolában nagyon sok lehetőség adódik, hogy a gyermekek megismerésével problémáikról, gondjaikról, betegségeikről tudomást szerezzünk. Az osztályvizsgálatok során az anamnézis felvételekor mindig rákérdezzük az elmúlt időszak történéseire, még akkor is, ha már jól ismerjük a tanulót. Ha a kapcsolat védőnő és diák között bizalmas, nyílt tud lenni, akkor a gyermek beavat minket akár olyan problémájába is, amibe mást nem. A fiatalok tudják, hogy a mi ajtónk mindig nyitva áll előttük és bármilyen problémáról legyen is szó, hozzánk bátran fordulhatnak.

Egyre több a lelkileg (is) elhanyagolt gyermek, aki nem kap megfelelő mintát otthon a szüleitől, nincs olyan felnőtt körülötte, akitől tanácsot, megerősítést kérhetne, várhatna. Jó volna ezen a téren segítséget kapnunk iskolapszichológusok személyében, hiszen akadnak olyan mértékű gondok, ahol a védőnő értő hallgatása, esetleges tanácsai már nem elegendőek. Arról nem is beszélve, hogy a kompetenciánk határait sem léphetjük át.

A baleseti – és ambuláns ellátásban a 2012/2013-as tanévben 2561 fő részesült. Mentőhívásra 27 esetben volt szükség. Az intézményben balesetet szenvedettek száma 42 fő volt.

Balesetek alatt többnyire kisebb sérülések, horzsolások, sebek ellátását értjük. Azonban adódnak komolyabb esetek is, ahol a védőnő szaktudásán és talpraesettségén sok múlik. Nyugalma és higgadsága fontos azokban az esetekben, mikor mentőt kell hívni vagy

szükséges a tanulót szakorvoshoz küldeni. Ilyenkor a szülőt azonnal értesítjük és kérjük a beleegyezését, segítségét, hogy a gyermek minél előbb a megfelelő ellátásban részesülhessen.

Ambuláns ellátásra valamilyen akut tünet miatt jönnek a tanulók a védőnőhöz. Leggyakrabban fejfájás, hasi fájdalmak, szédülés, rossz közérzet, hányás, hasmenés fordul elő. Sok esetben az alapos kikérdezés során kiderül, hogy a gyerek nem eszik reggelit, nem fogyaszt elegendő folyadékot, s ez bizony testi tünetekhez vezet. Nagyon fontos, hogy ilyenkor újból felhívjuk a figyelmét erre és a megfelelő életmóddal igyekezzünk megoldani a visszatérő problémát. Ennek a rossz szokásnak, „lustaságnak”, „szülői hanyagságnak” a megváltoztatása nem könnyű.

Fertőző betegség gyanúja esetén fontos, hogy a gyerek mielőbb orvosi ellátásban részesüljön és mindent meg kell tenni a fertőzés továbbvitelének megakadályozására.

A védőnői fogadóórák alatt és egyéb időpontokban is szívesen keresik fel a tanulók és szüleik is a védőnőt. Ez az idő ad lehetőséget a leletekkel kapcsolatos konzultációra, tanácsadásra, a terápiás vagy preventív teendők átbeszélésére, lelki bajok felfedésére és megoldására, továbbtanulással kapcsolatos kérdések tisztázására, egyebekre.

Fogászati szűrés

Évente egy alkalommal minden tanuló fogászati szűrése megtörténik az iskolafogászon. Elváltás esetén vagy további kezelés szükségességékor a gyermeket a szüleiivel rendelik már vissza.

A szűrések, vizsgálatok során is felhívjuk a tanulók figyelmét a fogászati kezelés szükségességére caries és szabálytalan fogazat esetén.

A fogszabályzót viselő tanulóakra külön figyelmet fordítunk. Fontos a lelki támogatás, megerősítés, figyelmük felhívása a fokozott szájhigiéniára.

Egészségnevelő előadásokkal is igyekszünk a gyermekek figyelmét a megfelelő száj higiénére, annak szükségességére felhívni és gyakorlatban bemutatni a megfelelő fogmosási technikát.

Közegészségügyi tevékenységek

1. Étkezés, étkeztetés ellenőrzése, konzultáció a konyha vezetőjével, javaslat az egészségesebb étrend kialakítására. Több iskola elnyerte az Öko iskola címet, mely megköveteli a fokozott felügyeletet, egészségesebb étrend kialakítását.
2. Személyi higiénia ellenőrzése.
3. Munkavédelmi szemlén való részvétel.

A tisztasági vizsgálatok az előírásoknak megfelelően szeptember, január, április hónapokban minden gyermekre kiterjedően megtörténtek. Ezen túl pozitívítás vagy jelzés esetén igény szerint is vizsgálunk még. A szülőket minden esetben írásban, lezárt borítékban tájékoztatjuk a problémáról. A tanulók visszaellenőrzése az előírásoknak megfelelően, folyamatosan történik.

2012. augusztus utolsó napjaiban látott napvilágot az Országos Epidemiológiai Központ kiadványa a fejtetvességről, mely új szabályokat vezetett be ezen a téren. Minden tanuló, illetve szülő a tanév elején megkapta ennek a kiadványnak a 4 oldalas tájékoztatóját a fejtetvességről, melynek végén a perforált részen aláírásával jelezte, hogy a tájékoztatást megkapta, tudomásul vette feladatait.

Sok munkát, időt követelnek a tisztasági vizsgálatok a mindennapi teendőink közül. Sajnos vannak évek óta elhúzódó esetek is, ahol csak ideig-óráig tudunk eredményeket elérni.

Az általános iskolákban a 2012/2013-as tanévben beíratott 6245 tanulónál a tanév során 21760 tisztasági vizsgálatot végeztek az iskolavédőnők! 142 gyermeket szűrtünk ki, az ismétlődő esetek száma 40 volt. 28 esetben kellett intézkedni ezen ügyekben.

Az intézkedéseket a járványügy illetve szükség esetén a gyermekjóléti szolgálat felé tesszük meg.

Egészségnevelés, egészségfejlesztés

Az egészségnevelés, a primer prevenció és a védőnő fogalma összefonódik. Nagyon fontos szelete ez a munkánknak, szívesen vállalunk részt a tanulók egészségmagatartásának, egészségtudatos életmódjának kialakításában, fejlesztésében.

Az iskolák igényei szerint alakítjuk ki az egészségnevelési ütemtervünket. Vannak kötelezően megvalósítandó feladatok és persze ezek mellett sok-sok aktuális, vagy éppen az adott közösséget jobban érdeklő témák.

Alsó tagozatban kiemelten fontos témák a helyes fogápolás, napirend, mindennapi tisztálkodás, balesetek megelőzése.

A serdülőkorról, annak változásairól már 4. osztálytól folyamatosan az életkornak megfelelően kell beszélgetnünk. Az egészséges táplálkozás megtárgyalása az 5. évfolyamon kötelező, de soha nem lehet eleget beszélni róla.

A 6. osztálytól kezdődnek a szenvedélyek megelőzését célzó órák, különös tekintettel a dohányzásra, alkoholfogyasztásra, droghasználatra és újabban az energitalokra is. A nemiséggel, szexualitással kapcsolatban a 7. és a 8. évfolyamos tanulókkal szoktunk beszélgetni.

Egy kolléganőnk évek óta nagy sikerrel csinálja, az 5. osztályos lányoknak szóló Ciklus Showt és a fiúk számára a „Titkos küldetést”.

Érintett témák még:

- biztonság, balesetek megelőzése, elsősegélynyújtás
- családi életre nevelés
- szűrővizsgálatok, oltások
- környezetvédelem
- allergiák
- kullancsok
- testmozgás fontossága

Az egészségnevelési programok megvalósulnak:

- tanórai keretek között
- tanórák után, klubok, szakkörök formájában
- szervezett egészségnapokon szülők bevonásával
- öko-napon, sport napon, családi délután keretében
- gyakoriak a vetélkedők, melyek feladatait az egészség témaköreiben állítjuk össze a gyermekek életkorának megfelelően

Mindig törekszünk megújulni, az adott témát több oldalról láttatni a gyerekeknek. Sokféle szemléltető eszköz áll a rendelkezésünkre (Beni maci és a belső szervei, Dohányzó Zsuzsi, Dohányzó száj, fogsor fogkefével), emellett igyekszünk a korral is lépést tartani, így power point bemutatókat készítünk, plakátokat tervezünk, új videókat vetítünk. Próbálunk nemcsak a gyermekek, fiatalok elméjére, hanem lelkére is hatni. Több fronton talán könnyebb eredményeket elérni.

Egyéb feladatok

2013/2014-es tanévre beiskolázandók csecsemő- és kisgyermekkorai oltásainak ellenőrzésére kérte fel a városi tiszti főorvos az általános iskolákat ellátó védőnőket. Az ellenőrzés célja az volt, hogy ne kerülhessen olyan gyermek szeptembertől a közoktatásba, akinek bármely kötelező oltása nem lett beadva.

A felkérést nagyon későn kaptuk meg, előkészülni, felkészülni, szülőket megfelelően értesíteni idő már nem volt. Sok segítséget kaptunk az iskoláktól, hogy ezt a ránk bízott munkát is - a lehetőségekhez mérten - gördülékenyen tudjuk elvégezni. A szülők is rugalmasak voltak és sikerült valamennyi beíratott gyermek esetében ellenőrizni az oltások meglétét, valamint az esetleges hiányzásokat pótolni.

Ez a feladat a következő tanévben bekerül már tervezetten is az elvégzendők közé, így remélhetőleg nem okoz már annyi kellemetlenséget, mint az első alkalommal.

Speciális feladataink

- Egészségnapok szervezése - Agora-Savaria Filmszínház *Egy nap az egészségért* program, szűrések, tanácsadás, bemutatók
- *Tanfolyamok, klubok, szakkörök* (elsősegélynyújtás, csecsemőgondozás, tini-klub, versenyekre felkészítés)
- *Iskolai büfé* egészségesebbé tétele, folyamatos kapcsolat, javaslattétel
- *Egészségügyi felügyelet* rendezvényeken
- *Egészségügyi felügyelet* táborok, túrák, kirándulások alkalmával
- *Oktató védőnői feladatok*
- Iskolai *honlap* szerkesztésében való aktív részvétel, iskolai dekorálás
- *Pályázatírás*
- *Szombathelyiek Egészségéért Egyesület* munkájában aktív részvétel
- *Helyettesítés*
- *Csapatépítő programok* (advent, farsang)
- *Prevenációs Ház* programjainak népszerűsítése, aktív részvétel, ötletelés, szervezés, lebonyolítás
- *Öko rendezvények*
- *Strand-programban történő aktív részvétel*
- *Családi délután a Prevenációs Házban*

Továbbképzések, önképzések

- *Prevenációs Ház: Az internet veszélyei, internetes bűnözés; Dizájner drogok*
- *ÁNTSZ: Fejtetvesség*
- *Berzsenyi Könyvtár Szombathely: Táplálékallergiás gyermek családjának segítése*
- *Prevenációs Ház: Családvédelmi Szolgálat feladatai; Iskolavédőnői módszertani ismeretek*
- *Prevenációs Ház: Amit a genetikáról és az UH-ról tudni kell*
- *Creighton modell, mint a XXI. század családtervezési módszere*
- *ÁNTSZ: AIDS továbbképzés*
- *Prevenációs Ház: Gyermekbalesetek; Lelki köldökzsinór*
- *Don Bosco Szombathely: Védőnői Továbbképző Nap*
- *Prevenációs Ház: A Magyar Rákellenes Liga bemutatkozása; Hordozd gyermeked!; Genetikai rendellenességek szűrése*

- PTE-EFK SZKK: Szakmacsoportos továbbképzés 1-2. nap: A korszerű védőnői gyakorlat kihívásai
- Prevenációs Ház: Party-szerviz; Szülő születik
- Berzsenyi Könyvtár Szombathely: Az autizmus korai felismerése
- Prevenációs Ház: Újítások a bölcsődékben
- Kereskedelmi és Vendéglátói SZKI: A gyámhivatal és a védőnői szolgálat kapcsolódási pontjai; A 2011/2012-es tanév iskolavédőnői munkájának értékelése
- Természetesen Anyatejjel Konferencia, Budapest
- Iskolaegészségügyi Konferencia, Budapest
- Szülész-nő-Védőnő Konferencia, Budapest
- Dr. Czeizel Endre előadása, Szombathely, Városháza
- Magyar Perinatológiai Társaság XI. Kongresszusa, Szombathely
- A Magyar Gyermekorvosok Társasága és a Magyar Tüdőgyógyász Társaság Gyermektüdőgyógyász Szekciójának 48. Tudományos Ülése, Szombathely

Kapcsolattartás intézményekkel, szakmai képviselőkkel, civil szervezetekkel, médiával

1. Iskolavezetés, tantestület
2. Szülők, szülői munkaközösség
3. Nevelési Tanácsadó
4. Pálos Károly Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat
5. RÉV Ambulancia
6. Vas megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Szakigazgatási Szerve
7. Kórház - szakrendelések
8. Rendőrkapitányság
9. Vöröskereszt
10. Civil szervezetek
11. Nyugat Rádió
12. Vas Népe
13. Városi Televízió
14. Savaria Fórum
15. Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata, Közszolgáltatás Szervezési Iroda
16. PTE EFK - Védőnőoktatás
17. NYME-SEK Prevenációs Intézet
18. Arcadia Reklám Kft., Budapest

Terveink a 2013/2014-es tanévre

- Szűrések, vizsgálatok, egészségfejlesztés hatékony, magas színvonalú folytatása
- Egészségnapok szervezésében, lebonyolításában aktív részvétel
- Prevenációs Ház állandó és rendszeres programjainak szervezése, lebonyolítása, fiatalok, szülők aktív bevonása
- Részvétel a város egészséget, lakosságot érintő programjaiban
- Továbbképzések, önképzések, csapatépítés, szupervízió
- Hagyományteremtő céllal létrehozott rendezvényeink folytatása („Séta a mellrák ellen”, Családi nap)
- Védőnői továbbképzés szervezése, lebonyolítása
- Szombathelyiek Egészségéért Egyesület munkájának segítése

Összegzés

Ez a tanév is tartogatott számunkra új irányelveket, melyekhez alkalmazkodnunk kellett (tetvesség), új feladatokat, melyeket talpraesetten, gyorsan kellett megoldanunk (oltások ellenőrzése beiratkozáskor). Büszkén emelhetjük fel a fejünket, mert sikerült!

Az adminisztrációhoz használt Stefánia-program vissza-visszatérő hibái, akár egyik napról a másikra is újabb próbatételként állnak előttünk. Ezeket megoldani nem a mi feladatunk, bár igyekszünk a fejlesztők munkáját segíteni visszajelzéseinkkel.

Eszközeink állapota jó. Elhasználódás, probléma esetén javítják, szükség esetén cserélik őket, a lehetőségekhez mérten.

A munkában igyekszünk a szűrővizsgálatok, egészségnevelés, egyéni tanácsadás, tisztasági vizsgálatok között mindig megtalálni azt az egyensúlyt, amit az adott helyzet, az adott közösség jobban megkíván.

Nincs két egyforma nap, nincs két egyforma egészségnevelési óra. Ez a sokszínűség sok örömet, újra-újra megújulást tartogat számunkra. Ám időnként ez megterhelő is lehet. Azonnali alkalmazkodást, nagy rugalmasságot, önbizalmat, magas szakmai tudást igényelnek a mindig új kihívások. A ventilálásra, tanácskérésre, meghallgatásra létrehoztuk saját szupervíziós összejöveteleinket, ahol megosztottuk egymással a mindennapok tapasztalatait, átbeszéltük az aktuális problémákat, megoldásokat kerestünk. Az iskolavédőnő a munkáját egyedül végzi, ritkán van alkalom a kolléganőkkel való találkozásra, tapasztalatcserére. Ez szellemileg is, pszichésen is megterhelő, kimerítő. A havi találkozások új erőt, lendületet adtak azáltal, hogy megoszthattuk egymással örömeink, bánataink.

A pedagógusokkal, iskolavezetéssel, iskolaorvosokkal jó a kapcsolat, ami feltétele is a gördülékeny, hatékony munkának.

Évről-évre visszatérő probléma, hogy a háziorvosi vagy szakorvosi beutalót kapott gyermekek nem mennek el a vizsgálatokra, vagy nem hozzák vissza leleteiket. Ezen kell valahogy változtatni, hogy a szülői felelősség erre is kiterjedjen!

Magunkénak érezzük Szent-Györgyi Albert gondolatát, mert az iskolavédőnők valóban így végzik a munkájukat:

„Gondolkodj bátran, ne félj attól, hogy hibákat követsz el! Tartsd nyitva a szemed, az apró részleteket is vedd észre, és legyél mindenben mértéktartó, céljaidat kivéve.”

Összefoglaló jelentés a középfokú iskolákat ellátó védőnői munkáról a 2012/2013-as tanévben

A védőnők munkájukat az iskola - egészségügyi ellátásról szóló 26/1997. (IX. 3.) NM rendelet, 51/1997. (XII. 18.) NM rendelet - szűrővizsgálatok, 18/1998. (VI. 3.) NM rendelet - járványügy, 19/2009. (VI. 18.) EüM rendelet – módosítások és a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet alapján végzik.

A tanév során az iskolai munkát 16 főállású iskolavédőnő látta el. Közülük 2 fő csak középiskolát, 2 fő csak általános iskolát és a maradék 12 fő általános és középiskolát is ellát. Ebben a tanévben is voltak személyi változások, 2 kolléganő GYES-ről jött vissza, illetve 1 új kolléganő érkezett a csapatba.

Az intézmények száma: 16

Állami iskola: 12

Egyházi iskola: 1

Alapítványi iskola: 2

Gyakorló Általános iskola és Gimnázium: 1

Iskola típusaink:

Gimnázium: 5

Beíratottak száma: 2467 fő

Szakközépiskola: 10

Beíratottak száma: 3914 fő

Szakképző iskola: 8

Beíratottak: 1911 fő

Szakközép és szakképző intézményeinkben 14 évtől 22 éves korig, illetve felnőtt képzés is folyik. Ez a széles korra vonatkozó sáv meghatározza feladataink sokrétűségét, úgymint

- egyeztetett munkaterv az iskolákkal
- Stefánia védőnői program segítségével a védőnői dokumentáció naprakész vezetése
- testnevelési csoportbesorolás előkészítése, vizsgálatok szervezése, lebonyolítása
- gondozási nyilvántartás vezetése, vizsgálatok szervezése, lebonyolítása
- szakmai alkalmassági vizsgálatok szervezése, lebonyolítása, adminisztrációja, jelentése
- szükség szerint tisztasági vizsgálatok lebonyolítása, jelentése
- megbetegedési veszély elhárítása céljából végzett oltások szervezése, lebonyolítása, nyilvántartása, jelentése
- étkeztetés ellenőrzése (büfé és menza)
- munkavédelmi szemle
- gyakorlati helyszín látogatása
- osztályvizsgálatok szervezése, lebonyolítása, adminisztrációja
- szűrővizsgálatok elvégzése (súly, magasság, vérnyomás, látás, hallás, színlátás, mozgásszervi, golyva, mentális állapot)
- beiskolázás előtti alkalmassági vizsgálat
- egészségfejlesztés (szakkörök, órák, tanácsadás, kiscsoportos beszélgetések, rendezvények szervezése, aktív részvétel az iskola életében)

- jelentések készítése: statisztikai hivatalnak, Vas megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Szakigazgatási Szerve, vezető védőnőnek, iskoláknak, munkáltatónak
- ambuláns ellátás, elsősegélynyújtás
- mentális gondozás

Beíratott tanulók összes száma: 8292 fő

Vizsgálatra kötelezettek: **3612 fő**
 Megvizsgált: **6292 fő**
 Szakrendelésre küldve: **1308 fő**
 Pályaalkalmassági vizsgálaton részt vett: **800 fő**

A számokból jól látszik, hogy a törvény által előírt, kötelezően megvizsgálandó gyermekek számához képest csaknem duplája a ténylegesen megvizsgált tanulók száma. A védőnők fontosnak tartják, hogy ne csak két évente, hanem minden tanévben találkozzanak a fiatalokkal, így jobban követhető testi-lelki állapotváltozásuk. Ezáltal közvetlenebbé válik a kamaszokkal a kapcsolat és szívesebben jönnek a védőnőhöz örömmel és bánatukkal egyaránt.

Balesetet szenvedett: **23 fő**
 Elsősegély jellegű ellátás: **3246 fő**
 Mentő hívás: **31** alkalommal.
 Védőoltás: **6 fő** (HPV oltás)

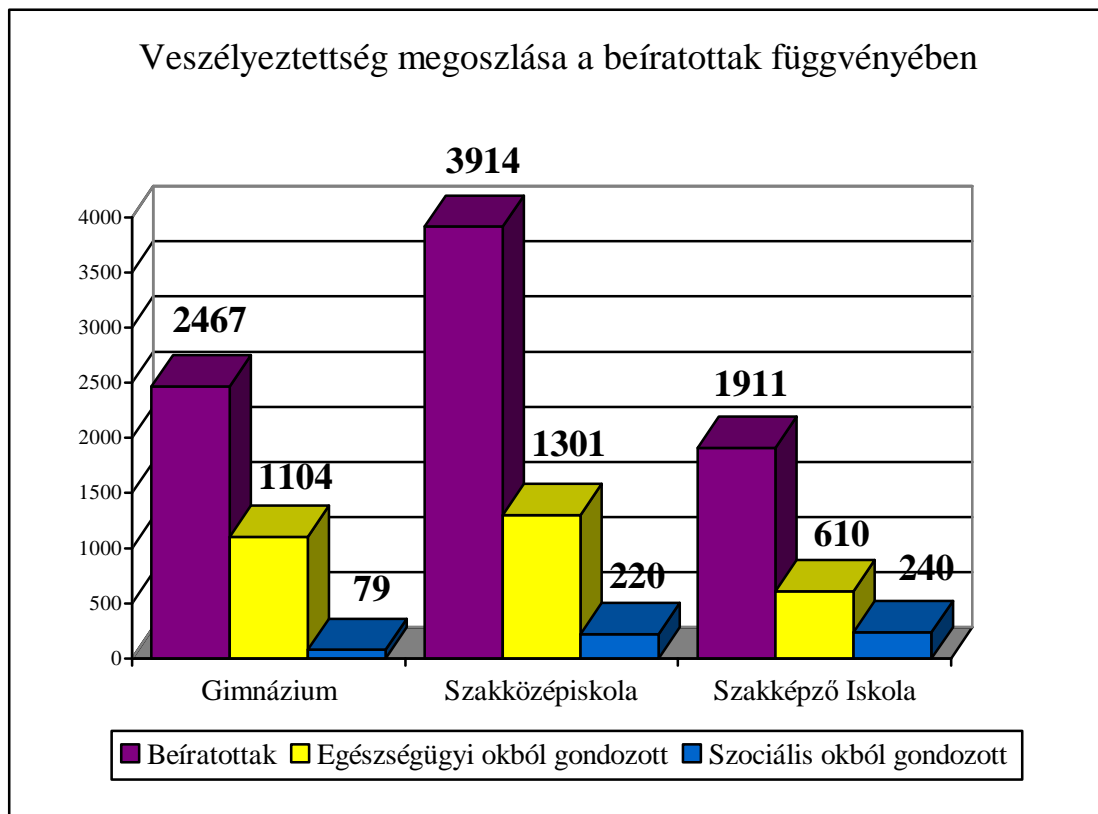
A mentőhívások száma az előző évihez képest növekedést mutat, illetve az intézményben balesetet szenvedettek száma megháromszorozódott. Ez is jelzi, milyen fontos a védőnő aktív jelenléte az iskolában, ahol talpraesettségével, szakmai tudásának birtokában azonnali döntést tud hozni az esetleges gyors beavatkozás szükségéről.

A beíratott tanulók közül gondozásba részesül:

Egészségügyi ok miatt: **3015 fő**
 Szociális ok miatt: **539 fő**

Iskolatípus	Egészségi ok	Szociális ok
Gimnázium	1104 fő	79 fő
Szakközépiskola	1301 fő	220 fő
Szakképző iskola	610 fő	240 fő

Az előző évhez viszonyítva, különösen, hogy csökkent a beíratott tanulók száma, mégis valamennyi iskolatípusban megemelkedett az egészségügyi ok miatt gondozottak száma. A szociális ok miatt gondozott diákok száma a szakiskolákban és a szakközépiskolákban csökkent, viszont a gimnáziumokban 30 % -kal nőtt. A beíratottak **35%-a** küzd valamilyen egészségi problémával.

Testnevelési csoportbesorolás

582 tanulót kellett különböző testnevelési csoportokba sorolni.

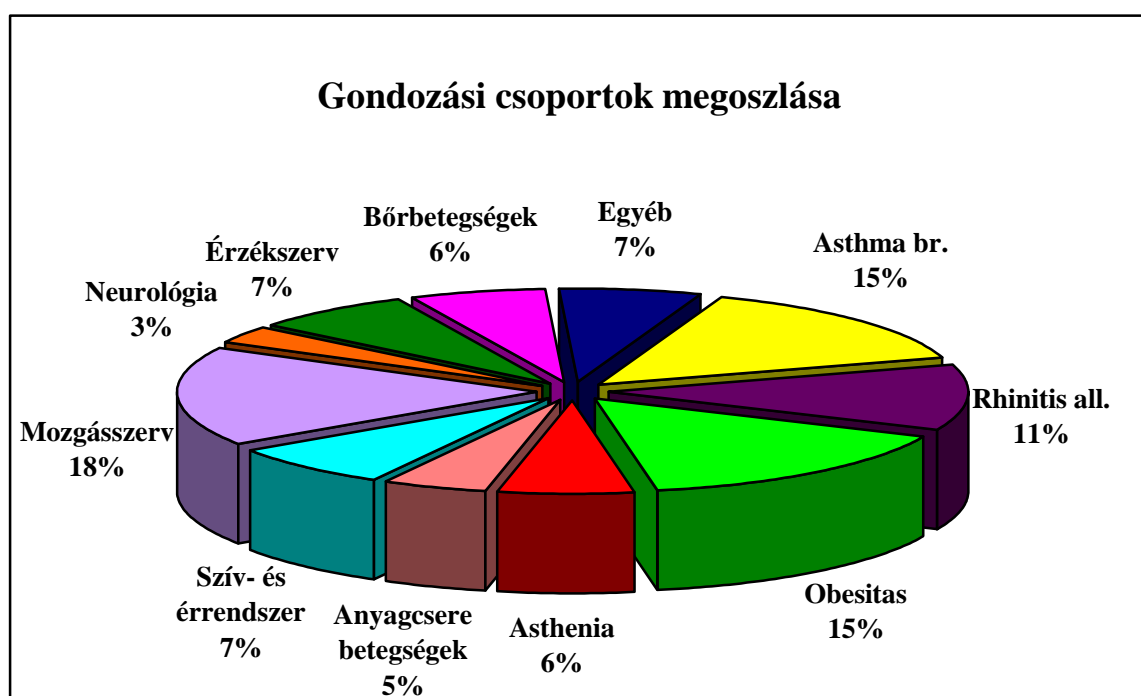
- I. könnyített testnevelés: **288** fő
- II. gyógytestnevelés: **112** fő
  - II/A kategória: 67 fő
  - II/B kategória: 45 fő
- III. teljes felmentett: **182** fő

Örvendetes, hogy a tavalyi tanévhez viszonyítva kevesebb tanulót kellett valamilyen betegség miatt a normáltól eltérő testnevelési csoportba sorolni. A cél az, hogy minél több gyerek mozogjon. A krónikus betegségek modern kezelése lehetővé teszi a tanulók jobb terhelhetőségét (pl: asthma, epilepszia, diabetes).

A teljesen felmentettek között daganatos betegséggel küzdő, fejlődési rendellenességgel született, idegrendszeri károsodott, súlyos mozgásszervi beteg van. De mellettük sok az átmenetileg (pl. műtét miatti) teljesen felmentett.

Az egészségügyi ok miatt gondozottak megoszlása betegcsoportok szerint

Gondozási csoport	2012/2013 tanév
Asthma bronchiale	444 fő
Rhinitis allergica	343 fő
Anyagcsere betegségek	145 fő
Obesitas	466 fő
Asthenia	187 fő
Szív- és érrendszeri betegségek	221 fő
Mozgásszervi betegségek	522 fő
Neurológiai betegségek	93 fő
Érzékszervi betegségek	220 fő
Bőrbetegségek	178 fő
Egyéb	196 fő

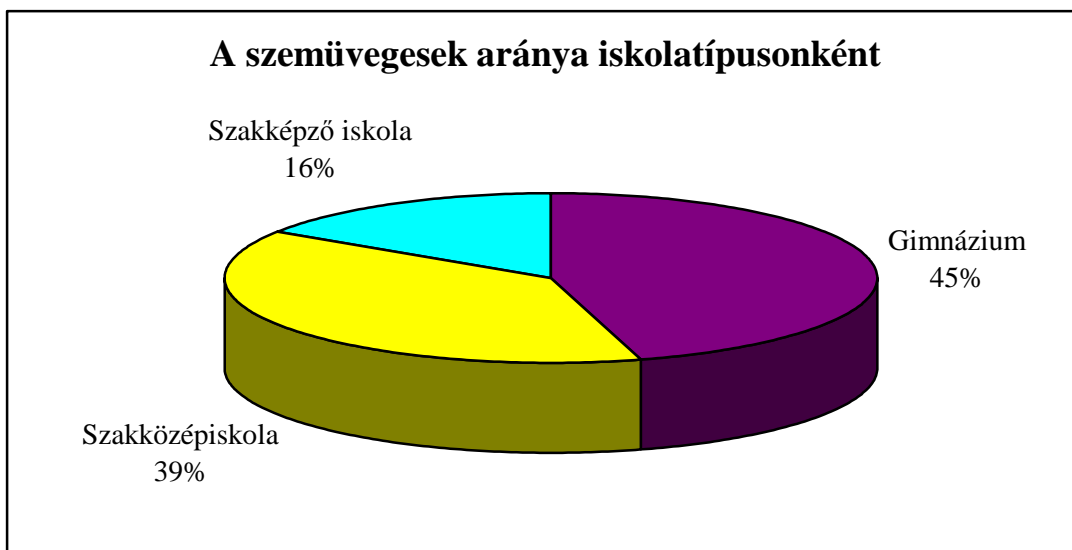
Ebben a tanévben minimálisan csökkent az elhízottak száma. Vég nélküli harcot vívunk a civilizációs ártalmak okozta (mozgásszegény életmód, helytelen táplálkozás, rossz étkezési szokások) fiatalkori elhízással szemben. A személyes találkozások során mindig kitérünk az életmódi tanácsokra, helyes életvitelre, hangsúlyozzuk a mozgás fontosságát, de mindez mit sem ér, ha a család szokásai nem változnak meg.

Sajnálatos módon tovább nőtt az asthenia miatt gondozottak száma. Ez elsősorban szerencsére az esetek túlnyomó részében alkati dolog, ritkán áll a háttérben pszichés ok, amit a védőnő kellő odafigyeléssel felszínre tud hozni (szülők válása, iskolai stressz, teljesítménykényszer, kapcsolati problémák). A családok az esetleges szegénységüket szégyellik, így a gyerekek sem vallják be ezt a problémát. Ez a nehéz helyzet sokszor csak a pedagógusokkal való együttműködés során derül ki.

A szakma szabályai szerint 3 alkalommal visszarendeljük a diákot egy kontroll mérésre, ha a szűrés során emelkedett vérnyomást tapasztalunk. Ebben a tanévben **534** diákot hívtunk

kontrollra. Ezen tanulók száma emelkedést mutat az előző tanévhez képest. A háttérben az esetek többségében a méréstől való szorongás, vagy egyéb lelki tényezők állnak. Nem hagyhatjuk figyelmen kívül a nem megfelelő életmódból (túlsúly, helytelen táplálkozási szokások, energiatartalék fogyasztása, dohányzás, mozgásszegény életmód) fakadó figyelmeztető jeleket, melyek predesztinálják a gyermeket a későbbi életkorban kialakuló magas vérnyomás betegségére. Ezen tényezőkre a védőnők minden alkalommal felhívják a tanulók figyelmét. 223 tanulót küldtünk háziorvoshoz, illetve kardiológushoz. 22 tanuló hozta a leletét vissza, amely magasvérnyomás-betegséget igazolt.

Továbbra is sok diák hord szemüveget. Tavalyi évhez viszonyítva az arányok kicsit változtak. A szakközépiskolások „kezdenek felzárkózni” a gimnáziumban tanulók mellé.

Összehasonlítva a mozgásszervi gondozottak megoszlását a 3 iskolatípus szerint, láthatjuk, hogy szignifikánsan kevesebb a mozgásszervi gondozott a szakiskolások között. Ennek ellenére ez az alacsony szám is megnehezíti a szakmai alkalmasság elbírálását, hiszen vannak olyan szakmák, melyeknél a gerinc, a statikai rendszer elváltozásai kizáró okként szerepelnek.

A hallásvizsgálaton kiszűrt tanulók száma stagnálást mutat, mely mögött régebbi fülészeti esemény, ritkán aktuális megfázás áll, illetve a nagy hangerőn hallgatott MP3, MP4 is okozhat hallásromlást. Ma már szinte elképzelhetetlen a fiataloknak ezen eszközök nélkül az utcán, buszon, vonaton közlekedni.

Az idei tanévben jelentős mértékben emelkedett mind az asthmások, mind az allergiás náthával küzdők száma.

Középiskolákban nem jellemző a tetvesség vagy rühesség előfordulása. Sajnos az ápolatlanság mindennapi probléma. A szűrések során gyakran szembesülünk ezen problémával. Egészségnevelési órák során minden témába beleszójuk a személyi higiéné fontosságát.

Fogászati szűrés

Rendszeres évenkénti vizsgálatot végeznek a szakorvosok, illetve az osztály vizsgálatok kapcsán az iskolaorvos is figyelmezteti a diákot a száj higiéné fontosságára, az elváltozások kezeltetésére, fogszabályzás szükségességére.

Sajnos a problémákat a diákok nagy része csak akkor veszi komolyan, ha már fájdalommal járnak és a szűréseket nem tartják fontosnak. Könnyebb a megelőzésre szolgáló szűréseket népszerűsíteni ott, ahol a szülők egészségtudatosan, felelősséggel alakítják a család életét.

Egészségnevelés

A védőnői prevenciós munka a szűrések mellett a felvilágosító előadásokon, interaktív órákon, tanácsadásokon teljesebben ki.

A védőnő egészségnevelési munkája során kötelező és ajánlott témákat dolgoz ki és prezentál. **Kötelező téma a 11. évfolyamon az emlő- és a here önvizsgálata.** Sajnos minden évben az órák után akad olyan tanuló, aki magán elváltozást talál, de szerencsére ez ily módon időben felismerésre és kezelésre kerül, akár jó-, akár rosszindulatú folyamatról van szó. Több jelzést és köszönetet kaptunk a szülőktől és a tanulóktól, pedagógusoktól, hogy foglalkozunk a rákszűréssel, s ezzel életet mentünk. Ez ad erőt nekünk a további munkánkhoz.

A további témák kidolgozása a védőnő ajánlása, illetve az iskola igénye szerint történik. Egészségfejlesztő munkánk szervesen kapcsolódik az iskolák egészségnevelési programjához. Beszélünk az egészséges táplálkozásról, személyi higiénéről, pubertáskori változásokról, szexualitásról, párválasztásról, fogamzásgátlásról, abortuszról, szexuális úton terjedő betegségekről (kiemelten az AIDSRől), a normálistól eltérő szexuális magatartásformákról, lelki egészségről, agresszióról, stresszhelyzetek kezeléséről, egészségkárosító magatartásformákról (dohányzás, alkoholfogyasztás, energitalok, drog).

A tanórákon kívül nagyon fontos számunkra a diákokkal való négy szemközti beszélgetés. Sokan azért keresik fel a védőnőt, hogy meghallgatást nyerjenek, így szabadulva lelki terheiktől. A szülők lelki válsága egyre mélyebben érinti, vagy inkább sújtja a gyerekeket. Magukra maradnak egy-egy tragédia feldolgozása során. Nincs idő a beszélgetésekre, a szülői odafigyelésre, így a számukra a mentőövet gyakran a védőnő jelenti. Ez számunkra öröm és teher is, mert nincs lehetőségünk szupervízióra, s nehezen tudjuk feldolgozni egyedül az egyre súlyosabb problémákat. Hisszük, hogy a prevenció segítségével elérhető a testi-és lelki egészség, harmónia önmagunkkal. Ez vezérel bennünk, amikor egyéb feladatokat vállalunk.

Speciális feladataink

Valamennyi program védőnői szervezésben illetve közreműködéssel valósult meg:

- **„Vigyázz magadra!”** – Klobusitzky György, a Rendőrtiszti Főiskola adjunktusának előadásai: Drog prevenció és biztonságos közlekedés témákban középiskolásoknak
- **Iskolai diáknapi, iskolai kampányok** – előadások az egészség „helyszínén”, kollégiumi egészségnevelés, ételkóstoltatás, sminkbemutató „tavaszi tüdőtakarítás”- dohányosok
- **Egészségfejlesztés pedagógusoknak**- vérnyomás, vércukor mérése, önvizsgálatokról
- **Véradások szervezése**
- **Tanfolyamok szervezése** – felkészítés csecsemőgondozási versenyre, elsősegély-nyújtási vetélkedőre
- **Egészségügyi felügyelet biztosítása** iskolai rendezvény alatt.
- **Előadások megszervezése és szűrővizsgálatok bonyolítása a lakosság részére a Prevenció Házban**
- **Munkahelyi Családi Nap az EPCOS-ban**
- **Baba-Mama nap Oladon**
- **Kapcsolattartás a Pálos Károly Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálattal**
- **Perint Parti Római Party – OÁMK szervezésében**
- **Napközis nyári tábor egészségügyi felügyelete**
- **Irány a strand!**- már nyolcadik alkalommal. Népszerűek voltunk, vártak minket, bővülő kínálattal, változatos témákkal jelentünk meg ismét teljes héten keresztül. Programunk színvonalát emelte dr. Bali Gábor digitális dermatoscopos vizsgálata.
- **Családi nap a Prevenció Házban**
- **Az Egészségnapok keretében** az Agora-Savaria Filmszínházban szűrések, tanácsadás
- **Séta az emlőrák ellen**

Kapcsolattartás

- Iskolavezetés, tantestület
- Szülők, szülői munkaközösség
- Nevelési Tanácsadó
- Pálos Károly Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat
- RÉV Ambulancia
- Vas megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Szakigazgatási Szerve
- Kórház - szakrendelések
- Rendőrkapitányság Bűnmegelőzési osztálya
- Vöröskereszt
- Civil szervezetek
- Nyugat Rádió
- Vas Népe
- Városi Televízió
- Savaria Fórum

- Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata, Közszolgáltatás Szervezési Iroda
- PTE EFK - Védőnőoktatás
- NYME-SEK Prevenációs Intézet
- KEF
- Egészséges Városok Szövetsége
- Humán Civil Ház

Egyéb feladatok

- Oktató védőnői feladatok: IV. éves védőnő hallgatóknak
- Kábítószerügyi Egyeztető Fórum (KEF) Ifjúsági védőnők képviselője.
- Koordinátori munka
- Működtetjük a Szombathelyiek Egészségéért Egyesületet
- „Gyerünk a moziba be” ismét lakossági egész napos szűrőprogram az Agora Savaria Filmszínházba
- Műhelymunka a Prevenációs Házban
- „Nyitott kapuk” szűrés és egészségnevelés a Prevenációs Házban
- Szakmai konferencia Prevenációs Házban szervezés, szűrés
- EPCOS családi nap
- Iskolai Egészségnapok

Továbbképzések, önképzések

- Prevenációs Ház: Az internet veszélyei, internetes bűnözés; Dizájner drogok
- ÁNTSZ: Fejtetvesség
- Berzsenyi Könyvtár Szombathely: Táplálékallergiás gyermek családjának segítése
- Prevenációs Ház: Családvédelmi Szolgálat feladatai; Iskolavédőnői módszertani ismeretek
- Prevenációs Ház: Amit a genetikáról és az UH-ról tudni kell
- Creighton modell, mint a XXI. század családtervezési módszere
- ÁNTSZ: AIDS továbbképzés
- Prevenációs Ház: Gyermekbalesetek; Lelki köldökzsinór
- Don Bosco Szombathely: Védőnői Továbbképző Nap
- Prevenációs Ház: A Magyar Rákellenes Liga bemutatkozása; Hordozd gyermeked!; Genetikai rendellenességek szűrése
- PTE-EFK SZKK: Szakmacsoportos továbbképzés 1-2. nap: A korszerű védőnői gyakorlat kihívásai
- Prevenációs Ház: Party-szerviz; Szülő születik
- Berzsenyi Könyvtár Szombathely: Az autizmus korai felismerése
- Prevenációs Ház: Újítások a bölcsődékben
- Kereskedelmi és Vendéglátói SZKI: A gyámhivatal és a védőnői szolgálat kapcsolódási pontjai; A 2011/2012-es tanév iskolavédőnői munkájának értékelése
- Természetesen Anyatejjel Konferencia, Budapest
- Iskolaegészségügyi Konferencia, Budapest
- Szülésznő-Védőnő Konferencia, Budapest
- Dr. Czeizel Endre előadása, Szombathely, Városháza

- Magyar Perinatológiai Társaság XI. Kongresszusa, Szombathely
- A Magyar Gyermekorvosok Társasága és a Magyar Tüdőgyógyász Társaság Gyermektüdőgyógyász Szekciójának 48. Tudományos Ülése, Szombathely

Közösségi programok

- Védőnői karácsony
- Védőnői farsang

Terveink a 2013/2014-es tanévre

- Strandprogram
- Az egészséghez, prevencióhoz kapcsolódó világnapok beépítése az egészségnevelésbe
- Az „Egészség napok” rendezvénysorozatának szervezése, lebonyolítása
- Prevenció Ház programjaiban részvétel, szervezés, lebonyolítás
- Védőnői Szakmai Műhely szervezése, lebonyolítása
- Továbbképzések, önképzések, csapatépítés
- Hagyományteremtő céllal létrehozott rendezvényeink folytatása („Séta a mellrák ellen”, Családi nap)

Beszámoló a területi védőnők 2013. évi munkájáról

Szombathely városban a területi védőnői munkát 24 védőnő látja el jelenleg.

A védőnők ellátási területei Szombathely város és a hozzá kapcsolódó külső területek, Sé, Nári. A városban működő 7 gyermekorvosi rendelőhöz kapcsolódnak a védőnői ellátási területek. A védőnők munkájukat különböző közlekedési eszközökkel tudják ellátni. A belvárosi részeken a kollégák gyalogosan vagy kerékpárral közlekednek. A külső területek ellátása személygépkocsival történik, ami a védőnő saját tulajdona. Ezeket, a területeket más járművel hatékonyan nem lehet ellátni, mivel nem csak a rendelőtől való távolság indokolja a gépjármű használatot, hanem a terület nagysága is.

A **24** védőnői körzetben **6040** gondozottat láttak el a védőnők.

A védőnők feladatait rendeletek szabályozzák, munkájukat a területi védőnői ellátásról szóló 49/2004 ESZCSM rendelet útmutatása alapján végzik. A védőnői szakmai tevékenységet ezen kívül számos Módszertani levél, Védőnői Szakmai Kollégiumi állásfoglalás, Szakfelügyeleti iránymutatás, Szakmai Protokoll szabályozza.

A statisztikai adatok egy részét, a Vas Megyei Kormányhivatal Szombathelyi Járási Hivatal Járási Népegészségügyi Intézete szolgáltatta.

A területi védőnők munkája nagyon sokrétű, feladataik közé tartozik:

- **Családlátogatás**

A klasszikus védőnői ellátás színtere a család otthona, az a mikrokörnyezet, ahol kialakul az életmód, a szokásrend.

A védőnők által 2013 évben **19359** (1 védőnőre jutó havi átlag 67) családlátogatás történt. Megállapítható, hogy a családok száma lényegesen nem változott az elmúlt évhez képest, a családlátogatások száma viszont 3,2%-al emelkedett. (1-es, 2-es, 3-as számú ábra)

Ezek az adatok is igazolják, hogy az alacsonyabb létszámok mellett hatékonyabb a munkavégzés, több családhoz jutott el a védőnő.

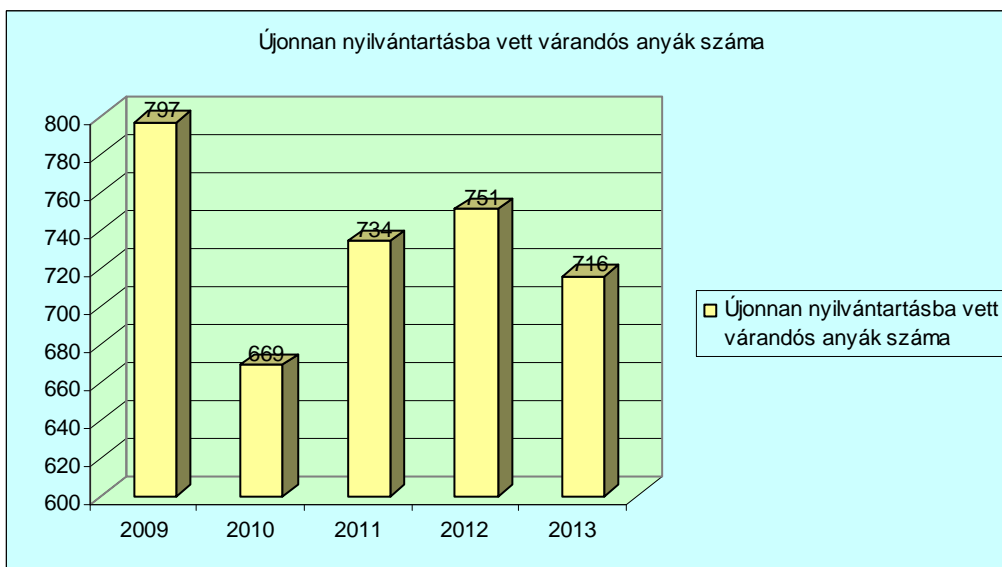
- **Várandósok gondozása**

A várandósok felkészítése a testi, lelki változások elfogadására, a szülői szerepre, az újszülött fogadására.

Tájékoztatás, az együttszülés jelentőségéről, az anyatejes táplálás fontosságáról.

Szülői szerepre felkészítő tanfolyamok működtetése.

A **369** fő várandós, - a védőnői finanszírozáshoz az OEP felé továbbított, október 01.-i létszám- pillanatnyi adat.(2. számú ábra) De a védőnők egész évben ennél több várandóst látnak el. A létszám úgy alakul, hogy az előző évről áthozott még meg nem szült várandósok, és a 2013 évben újonnan felvettek. Tehát a 24 védőnő 2013 évben **1097** várandós gondozását végezte. Az újonnan nyilvántartásba vett várandósok számát a következő ábra szemlélteti.

1. számú ábra

- **0-7 éves korúak gondozása**

A harmonikus szülő-gyermek kapcsolat kialakulásának, a gyermek nevelésének, és a szocializációjának segítése.

A helyes táplálkozási szokások kialakítása, anyatejes táplálás népszerűsítése, az anyák segítése ennek megvalósításában.

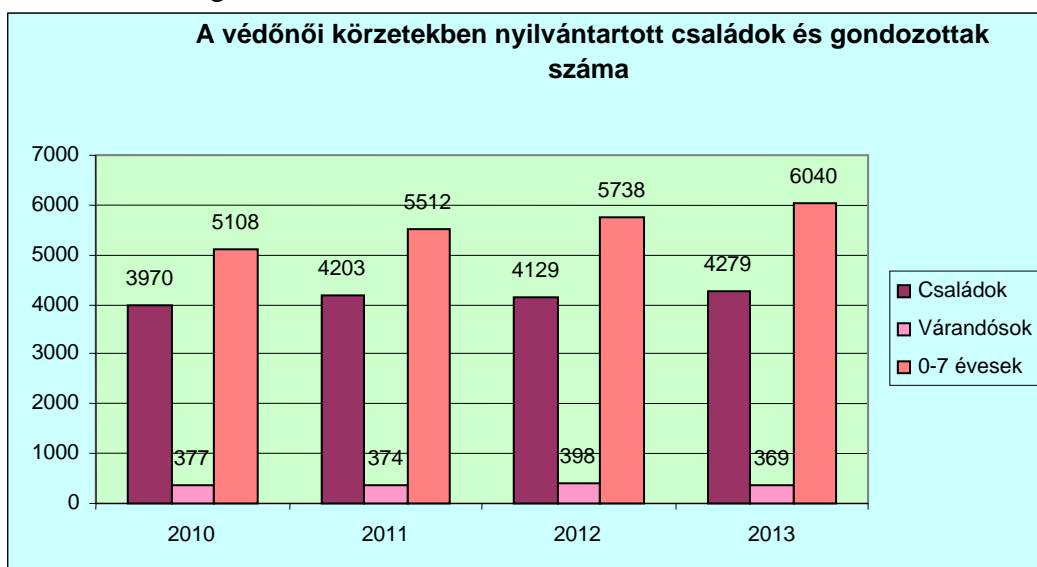
Pszichoszomatikus fejlődés figyelése, szűrővizsgálatok elvégzése, eltérések felismerése.

A számok tükrében az ellátandók köre a következő képen alakult:

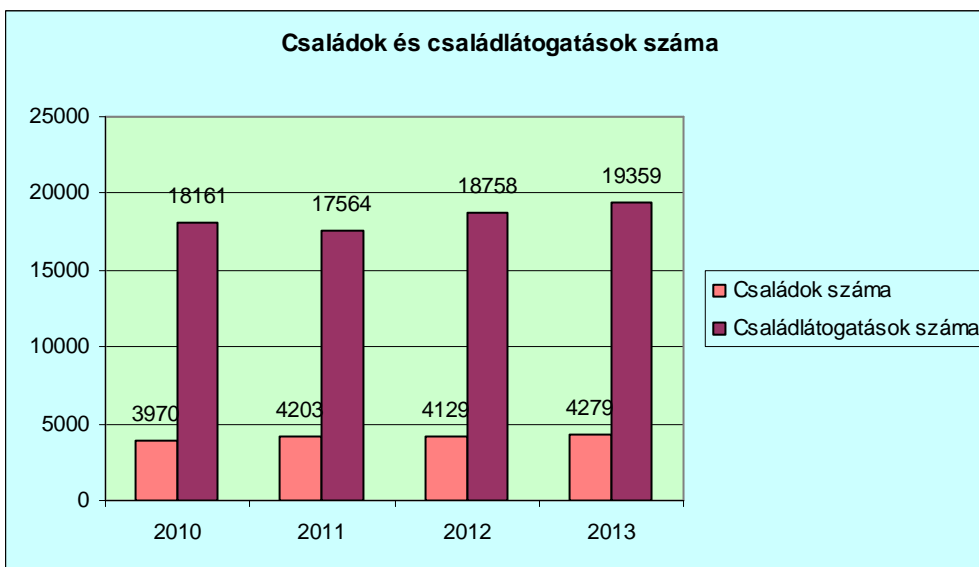
A védőnői körzetekben nyilvántartott családok száma: **4279**

Az ellátott gondozottak száma: **6040**

- Várandós anyák: 369
- 0-7 éves korú gondozottak: 5671

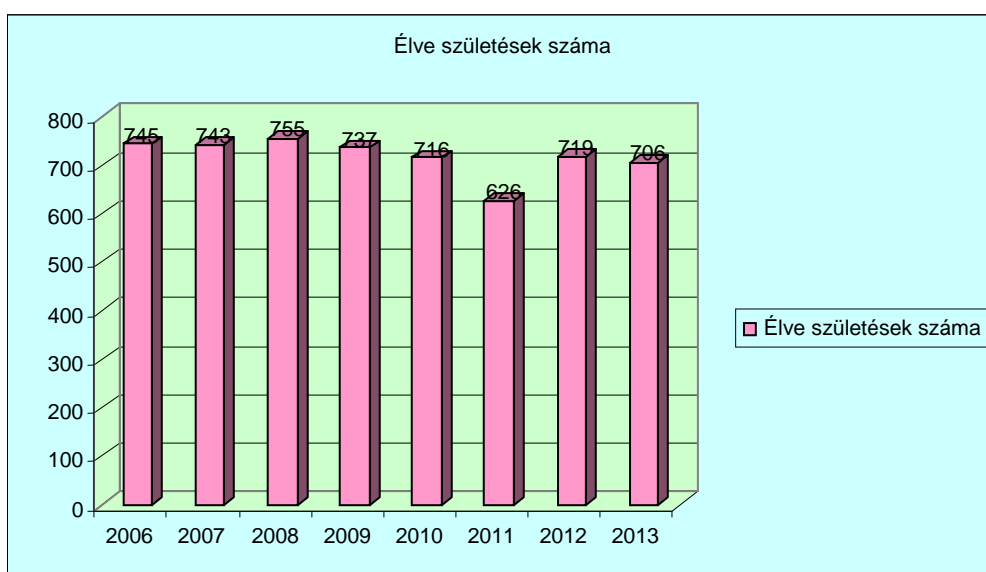

2. számú ábra

3. számú ábra

Szombathelyen **2013-évb**en az élve születések száma: **706**. Az előző évekhez viszonyítva, változás nem tapasztalható, mely hasonló a hazai demográfiai mutatókhoz. (4. sz. ábra)

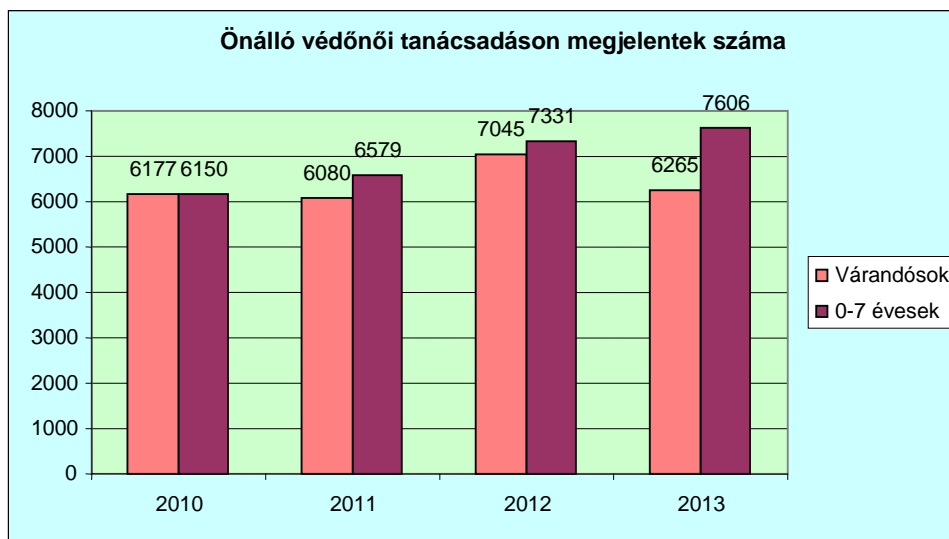
4. számú ábra

- **Önálló védőnői tanácsadás**

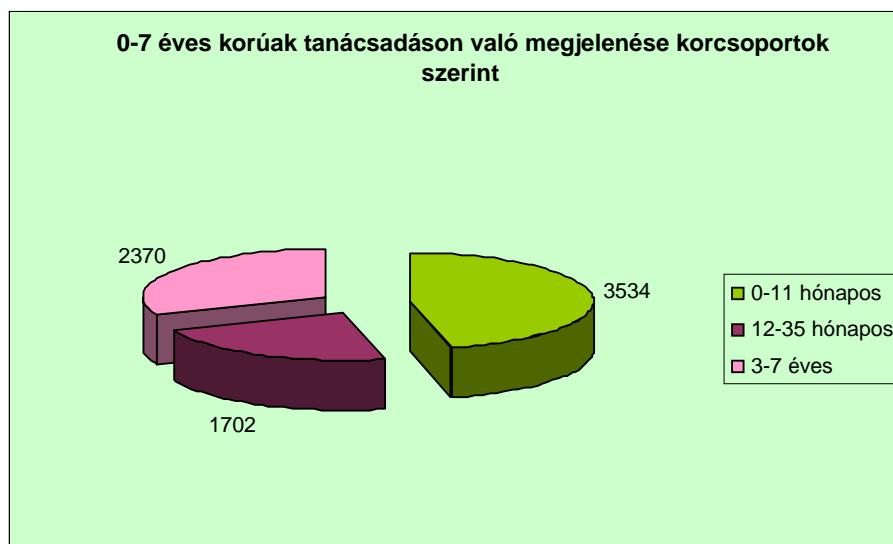
Ennek keretében történik a várandósok előkészítése az orvosi vizsgálatokra, a 0-7 éves korosztály testi fejlettségének mérése, életkorhoz kötött státuszvizsgálatok elkészítése, egyéni beszélgetések lebonyolítása.

Önálló védőnői tanácsadáson megjelentek száma: (5.-6. számú ábra)

- Várandós anyák: **6265**
- 0-6 éves korúak: **7606**
  - Csecsemők: **3534**
  - 1-3 évesek: **1702**
  - 3-6 évesek: **2370**

5. számú ábra

6. számú ábra

Mint látható 2013 évben is az önálló védőnői tanácsadáson a várandósok nagy számban jelentek meg. A kismamák igénylik ezt az ellátási formát, előkészítésük az orvosi vizsgálatra /súly, vérnyomásmérés, vizelet ellenőrzés, beutalók adása / az önálló védőnői tanácsadás keretében történik.

A 0 - 7 éves korcsoport tanácsadón való megjelenése emelkedést mutat, az előző évhez, évekhez viszonyítva. Az emelkedés egyrészt a védőnői körzetszámok bővülésével, valamint jogszabályváltozással magyarázható (51/1997 (XII 18) NM rendelet), amely 2009. januárban került bevezetésre. Ennek értelmében a védőnő évente státuszvizsgálatra hívja a 6 év alatti gondozottakat. A szűréseket a védőnő önállóan végzi, majd a gyermek háziorvosa által végzett orvosi vizsgálat teszi teljessé a státuszt.

A korcsoportokat tekintve a csecsemők megjelenési aránya (6. ábra) magasabb, mivel életkorukból adódóan több a státusz, és fontos a súlyfejlődés gyakori nyomon követése.

Ezen feladatok elvégzésére, és a négy szemközti beszélgetés lehetőségének biztosítása érdekében fontos, hogy a területi védőnők saját tanácsadóval rendelkezzenek. Jelenleg Szombathely városban minden védőnő számára biztosított a jó és pontos munkavégzéshez, valamint az előírt feladatok megvalósításához az önálló védőnői tanácsadó.

• **Életkorhoz kötött szűrővizsgálatok**

A vizsgálatok önálló védőnői tanácsadás keretében történtek. Mint látható, 2013 évben magasabb arányú volt a megjelenés. Ez azzal magyarázható, hogy a szülők egyre inkább szükségesnek érzik gyermekük testi, szellemi fejlődésének nyomon követését és kötelességüknek tekintik, hogy részt vegyenek ezeken a szűréseken.

Életkor	Vizsgálatra kötelezett 2012/2013	Vizsgálaton megjelent 2012/2013	Százalékos arány 2012/2013
1 éves	602/695	599/695	99%/100%
2 éves	668/592	631/589	84%/99%
3 éves	674/653	619/649	92%/99%
4 éves	694/648	590/601	85%/93%
5 éves	652/692	623/688	96%/99%
6 éves	645/635	593/612	92%/96%

• **Orvossal tartott tanácsadás 0-7 éves korosztály részére**

Oltások, szervezése, táplálási tanácsok adása, esetleg családlátogatásokon felmerülő problémák megbeszélése, hetente egy alkalommal.

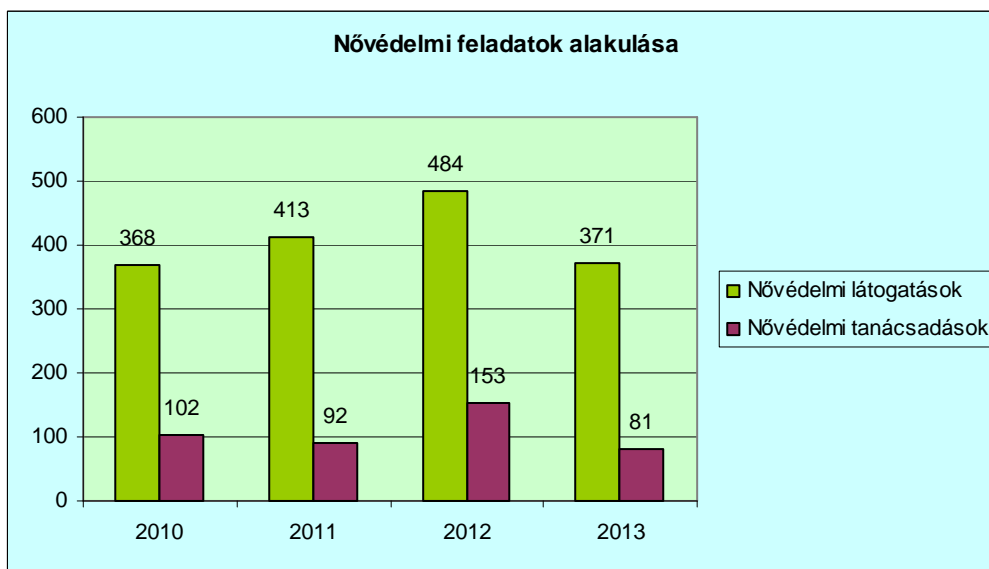
• **Védőoltásokkal kapcsolatos teendők**

A védőnő mindennapi prevenciós munkájának jelentős részét képezi a védőoltásokkal kapcsolatos tennivalók.

- Egészségügyi felvilágosítás, egészségnevelés,
- Védőoltásra való idézés,
- Védőoltás beadásának megszervezése,
- Dokumentáció,
- Az ezzel kapcsolatos nyilvántartás vezetése
- A kevés számú oltásmegtagadás nyomon követése

- **Nővédelmi feladatok ellátása**

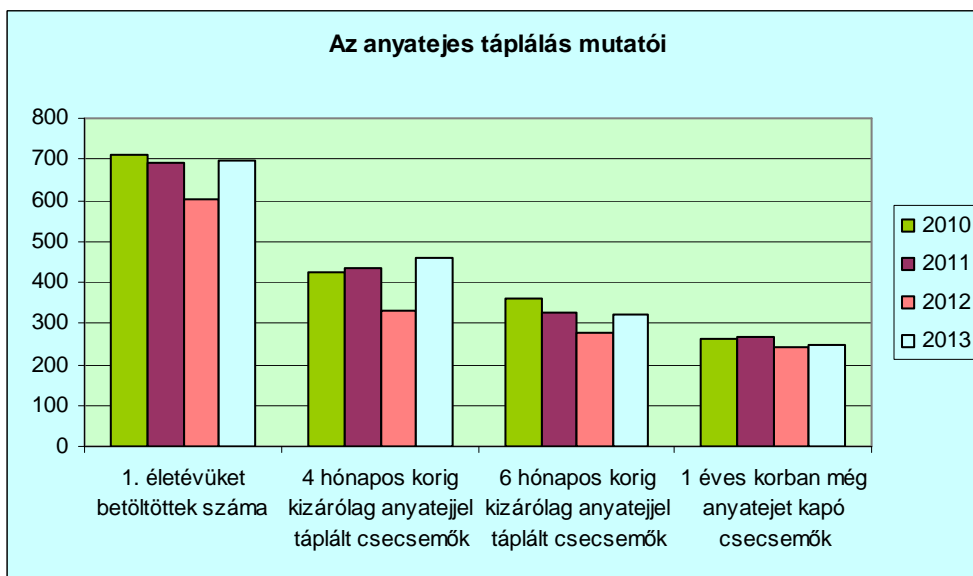
Az igénybe vehető lakossági szűrővizsgálatokról tájékoztatás adása, valamint ezeken való megjelenés fontosságának hangsúlyozása. Családtervezéssel kapcsolatos információk átadása. „Nők egészsége” Klub működtetése, amely Szombathely városban közel 16 éve működik. A változó korú hölgyek előadásokon, beszélgetéseken, szűréseken vehetnek részt.

7. számú ábra

- **Az anyatejes táplálás népszerűsítése**

A szoptatás meghatározó a gyermek és az anya egészségi állapotának alakulásában. Támogatása kiemelt népegészségügyi feladat, és primer prevenciós védőnői alapfeladat. Ennek a feladatnak a védőnők eleget is tesznek. Az eredményesség mutatója a 4 illetve 6 hónapos korig kizárólagosan szoptatott csecsemők aránya, illetve a 12 hónap után is anyatejjel táplált csecsemők. A csecsemőtáplálásra vonatkozó adatokat a 8. számú ábra szemlélteti. A csecsemők 66%-a kapott kizárólag anyatejet 4 hónapos korig, 46% pedig 6 hónapos korig. Örvendetes, hogy az édesanyák is tovább szeretnének szoptatni, hiszen 37% táplálta anyatejjel gyermekét egy éves kora után is. Az előző évekhez viszonyítva, a 4 hónapos korig kizárólag anyatejet kapott csecsemők száma mutat emelkedést.

8. számú ábra

A „**Szoptatás Világnapján**”, augusztus 1.-én minden évben a védőnők köszöntik azokat az édesanyákat akik, sokáig anyatejjel táplálták gyermeküket. Ebben az évben is városi rendezvény keretében ünnepeltünk. A rendezvény anyagi részét, Szombathely Megyei Jogú Város Egészségügyi Szakmai Bizottsága támogatta. A rendezvény védnöke, az Egészségügyi Alapellátó Intézet vezetője, Vigné Horváth Ilona volt.

Méltó helyet a rendezvénynek a Kámoni Arborétum adott. A program sikerének a jó idő is kedvezett, sok anyuka és kisbabája jött ki a szabadba.

Ebben az évben, első alkalommal, emléklappal köszöntöttük, az anyatejet leadó édesanyákat.

• Óvodai feladatok ellátása

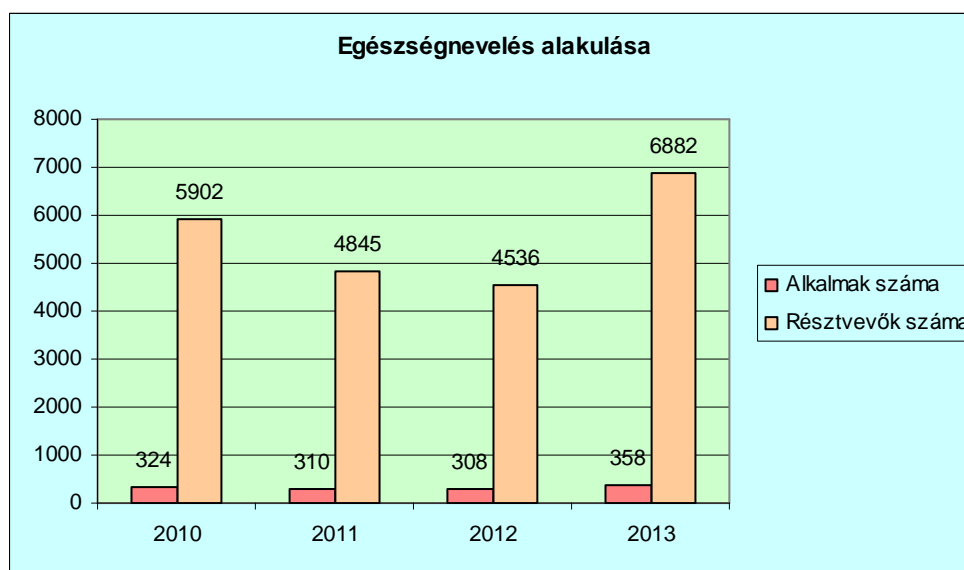
A területi védőnők 22 óvoda ellátását végzik. A gyermekintézményekben védőnői feladatok közé tartozik:

- Közegészségügyi teendők ellátása
- Egészségnevelési programok szervezése, megvalósítása
- Egészségfejlesztő előadások szervezése

A felsoroltakból is jól látszik, hogy a területi védőnői munka rendkívül sokrétű, sok feladatot kell megoldani, ami rendkívüli szervezést igényel. Ennek ellenére a lakossági igényekhez alkalmazkodva, számos közösségi, egészségmegőrző programot szerveznek a területi védőnők. A következőkben ezeket szeretném bemutatni.

- **Közösségi, csoportos egészségfejlesztés**

9. számú ábra

A gondozottak részére több mint 15 éve működnek sikerrel klubfoglalkozások, tanfolyamok, a város több intézményében az általunk gondozott szinte minden korosztálynak. A kismamák szívesen keresik hasonló élethelyzetben lévők társaságát, szükségét érzik annak, hogy megosszák egymással tapasztalataikat, megbeszéljék problémáikat. A védőnők által szervezett programokon a babák is rendszeresen találkozhatnak kortársaikkal, megismerhetik a társas érintkezés alapvető szabályait. Az anyukák tanácsot kérhetnek szakembertől, előadásokat hallgathatnak különböző témakörökben. A programok heti, havi gyakorisággal működnek.

Területi védőnők programjai

Prevenációs Ház:

Babamasszázs
Lakossági szűrővizsgálatok
Peti csiga klub
Tipegő klub

Humán Civil Ház:

Baba Mama Klub
Babamasszázs

Berzsenyi D. Könyvtár:

Szülői szerepre felkészítő tanfolyam
Babamasszázs
Baba-mama klub

Jáki úti Fiókkönyvtár:

Nők Egészsége Klub

Fogarasi úti

Gyermekrendelő:

„Elsősegély, ha riaszt a légzésfigyelő” tanfolyam
Babamasszázs

Települési egészségnapok, prevenciós programok

○ „**Születés hete**”, az idén 11. alkalommal életre hívott országos rendezvénysorozaton a területi védőnők a Prevenciós Házban szerveztek különböző előadásokat, gyakorlati bemutatókat. A családi hét programsorozat, születésfa ültetéssel zárult a Szent István parkban. A rendezvény védőnöke Dr. Takátsné Dr. Tenki Mária tanácsnok asszony volt.

- „**Egészség- hét**”, melynek idei mottója: „Megéri, ha megméri”
- „**Gyerünk a moziba be**” egész napos rendezvény, szűrővizsgálatokkal, tanácsadással
- **Családi Nap** a Prevenciós Házban.
- **Baba – Mama Nap** az Oladi Művelődési Központban.
- **EPCOS Családi Nap**
- **Baba-mamatalálkozó** a Prevenciós Házban
- **Séta a mellrák ellen**
- **Anyatejes világnapi rendezvény**
- **Kámoni Arborétumban lakossági szűrőnap**

Az egészségnevelés területén a résztvevők száma az előző évekhez képest jelentős emelkedést mutat. (9. számú ábra) A növekedés egyrészt, a felsorolt több éve működő, állandó programok, klubok, valamint a települési egészségnapok népszerűsége adja. Másrészt a védőnői szolgálat, 2013 évben több TÁMOP-os pályázat együttműködő partnereként vett részt egészség- prevencióban (tanácsadás, állapotfelmérés)

• Képzés, továbbképzés

Számtalan lehetőség kínálkozik a védőnőknek arra, hogy a megszerzett tudásukat erősítsék és fejlesszék.

MAVE (Magyar Védőnők Egyesülete) által szervezett továbbképzések:

- Szülésznő - Védőnő Konferencia
- Megyei Védőnői Nap tavaszi, őszi rendezvény.
- Babamasszázs tanfolyam

Vas Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Szakigazgatási Szerve által szervezett továbbképzés:

- Védőnői méhnyakrák szűrés

Pécsi Tudományegyetem Szombathelyi Képzési Központ Szakmacsoportos továbbképzése

Szombathelyiek Egészségéért Egyesület regionális továbbképző napja

A színvonalas továbbképzéseken, a minőségre törekvő szakmai munka érdekében védőnők nagy számban vettek részt.

- **Média kapcsolat**

- Savaria Fórum
- Vas Népe
- Náriai Közéleti Hírmondó
- Védőnő c. folyóirat
- Szombathelyimami weboldal

- **Terveink 2014. évre**

- Közösségi programok további működtetése
- Baba- mama nap ismételt megszervezése
- Születés hetén aktív részvétel
- Mellrák elleni séta ismételt megszervezése
- Saját honlap bővítése
- Továbbképzések szervezése
- Anyatejes Világnap városi szintű megrendezése
- Rekreációs programok
- Szombathelyiek Egészségéért Egyesület munkájában aktív részvétel
- A Prevenációs Házban szakmai programok, továbbképzések szakmai műhely, közösségi programok, lakossági szűrések szervezése, valamint a megvalósításban aktív részvétel.
- Megyei védőnői napok további szervezése

Beszámoló a Prevenációs Ház 2013. évi munkájáról

A Prevenációs Ház alapfeladata

A Prevenációs Ház ötlete a Szombathelyiek Egészségéért Egyesület tagjai között merült fel. Az egészségfejlesztés és a primer, szekunder prevenció területén tevékenykedő védőnők (az egyesületi tagok) munkatapasztalatuk következtében felmerült, kibővülő lakossági igények alapján hívták életre 2007. áprilisában az egyesületet. Az egyesület célja, az egyén egészségtudatos magatartásának formálása, attitűdváltás, készségek, képességek kialakítása, minél szélesebb lakossági körben.

A megalakulást követően, önálló szervezésű, városi, és civil szerveződések, valamint független programok felkérésének eleget téve, a város lakossága számára primer prevenció tanácsadás, valamint alapszintű szűrések lebonyolítását végezték.

2010. január 15-től minőségi ugrás következett be az Egyesület működésében, a programok megvalósulásának helyszínét tekintve. Átadásra került az országosan egyedülálló Prevenációs Ház, mely az Egyesület irodájának székhelye, valamint a havonta (minden hónap 3. szerda) lakosságot megszólító „Nytott kapuk” programnak otthona, illetve az egyesületi tagok szakmai épüléséül szolgáló műhelymunka helyszíne.

Szombathely lakossága számára, egy ingyenesen igénybe vehető, egyénre szabott és csoportos egészségfejlesztés és egészségmegőrzés – szűrési program nyújtása, havonkénti gyakorisággal. Különböző klubok, programok, rendezvények lebonyolítása, melyek az egészségtudatos magatartásra nevelnek.

Előre bejelentett és egyeztetett igények alapján, a programok lebonyolításához biztosítottak:

- helyiség/ek (fűtött, világított és igény szerint berendezett)
- tárgyi eszközök és felszerelések – a rendezvények igényeinek megfelelő alapvető mérőeszközök (koleszterin szintmérő, vércukor szintmérő, húgysav szintmérő, vérnyomásmérő, súlymérő, egészségi állapot felmérő, testzsír mérő, tüdő kapacitásmérő, CO mérő, PSA mérő, hallásvizsgáló, látásvizsgáló tábla, emlő mulázs, here mulázs, várandósság 9 hónapját bemutató mulázs, „dohányzó Zsuzsi”, „dohányos száj”, fog mulázs, seb mulázs, fiú-lány csecsemő modellek, újraélesztés gyakorlását segítő bábuk, részeg szemüveg).
- kommunikációs eszközök, információszolgáltatás, kiadványkészítés
- képzések, továbbképzések
- megbeszélések, értekezletek, konferenciák, szakmai napok lebonyolítása
- védőnői tanácsadó működtetése.

Rendszeresen ismétlődő feladataink megvalósulása

- Minden hónap 1. szerdáján a Prevenció Ház programjaiért felelős 5 fős „Kreatív csapat” munkamegbeszélése történt, a 2013. évben 8 alkalommal ült össze a csapat.
- Minden hónap 3. szerdáján a „Nyitott kapuk” program zajlik, ahol az előre meghirdetett témakörben előadás, valamint vérnyomás-, vércukorszint-, koleszterinszint-, szénmonoxid-szintmérés, tüdő kapacitásmérés, testtömeg indexszámolás, fittség mérés és húgysavszint ellenőrzése, látás- és hallásvizsgálat történt. Táplálkozási-, életmód-, fogamzásgátlás-, dohányzás-, drogmegelőzései-, stb. tanácsadások. Az elmúlt évben 8 alkalommal nyitottuk meg kapuinkat a lakosság számára (256 fő vett részt valamelyik szűrésünkön).

Lakosságnak meghirdetett előadásaink:

- **Creighton modell, mint a XXI. század családtervezési módszere** - Déri Viktória - Creighton modell oktató (FCPI)
- **Lelki köldökzsinór** - Dr. Varga Éva Anna – adjunktus, pszichiáter, gyermekneurológus, neurológus
- **Genetikai rendellenességek szűrése** - Enger-Pozsonyi Anita - védőnő

- **Szülő születik** - Milisitsné Tátrai Beatrix – védőnő, egészségfejlesztő-mentálhigiénés szakember
- **Mit egyek, hogy nagy legyek?** - Szekeres Rita – táplálkozási tanácsadó
- **A masszázs és a testmozgás egészségvédő hatásai** - Zuborné Varga Gabriella - gyógytornász, mentálhigiénés szakember
- **Egészséges táplálkozás – Ehető virágok** (Bemutatóval egybekötött előadás) - Török Rita – fitoterapeuta

- Minden hónap 3. szerdáján, (2013-ban 7 alkalommal) a védőnők önképzésének elősegítésére műhelymunka foglalkozások zajlottak:
  - **Amit a genetikáról és az UH-ról tudni kell** - dr. Bencsik László – szülész-nőgyógyász adjunktus
  - **Gyermekebalesetek (gyakorlási lehetőséggel)** - Köcse Tamás – vezető mentőtiszt

- **Hordozd gyermeked!** - Bejczy Delinke – a Felveszlek Babahordozó Klub vezetője és Kóta-Tóth Tímea – hordozási tanácsadó
- **Party-szerviz (drog)** – Tóth Balázs
- **Újítások a bölcsődékben** - Devecseri Márta – bölcsődevezetői helyettes, Szombathelyi Egyesített Bölcsődei Intézmény és Családi Napközi
- **Beszámoló 2013. év szakmai továbbképzéseiről** – védőnői beszámolók (Kenese Edit, Stummerné Leposa Anett; Halászné Vidéki Veronika, Rétfalvi Valéria, Virágné Tavasz Erika; Kisórsi Ferencné és Vígh Eszter)
- **A Pressel masszázs és más antropozófus gyógyterápiák alkalmazása a szülés körül** - Zuborné Varga Gabriella – gyógytornász, mentálhigiénés szakember, Pressel terapeuta

- Minden pénteken megtörtént a következő heti programok – feladatok egyeztetése a felelősökkel
- A „Nyitott Kapuk” programban tevékenykedők havonkénti kiválasztása, feladataik meghatározása, az általuk használt szűrési eszközök használatának elsajátítása megtörtént: mind a 8 hónapban, az aktívan dolgozó védőnők közül, általában 5 fő jelentkezett a munkaidőn kívüli, önkéntes, preventív feladatra
- Egészségfejlesztő és egészségmegőrző tanácsadások minden rendezvényünkön teljesültek, a 2013-as évben is a vissza-visszatérő emberek erősítették meg a jól képzett és felkészült védőnőket
- különböző klubok, programok, rendezvények 2013-ban:

- Babamasszázs: 19 alkalommal, 103 fővel

- Babatalálkozó: 1 alkalommal, 14 fővel
- Tipegő Klub 10 alkalommal, 87 fővel
- Peti Csiga Klub: 40 alkalommal, 183 fővel
- ETKA jóga: 20 alkalommal, 341 fővel
- Intimtorna: 12 alkalommal, 172 fővel
- Meridián torna: 8 alkalommal, 44 fővel
- Szupervízió védőnőknek: 5 alkalommal, 52 fővel
- Kreatív csapat megbeszélése: 8 alkalommal, 42 fővel
- Lakossági előadás és szűrés: 8 alkalommal, 256 fővel

- Magyar Védőnők Egyesületének és Szombathelyiek Egészségéért Egyesület Közgyűlése: 1 alkalommal, 34 fővel
- MAVÉ Megyei Védőnő Nap: 1 alkalommal, 87 fővel
- Stefánia – védőnői konzultáció: 1 alkalommal, 40 fővel
- Strand Program megbeszélése: 1 alkalommal, 6 fővel
- Honlap megbeszélés: 2 alkalommal, 15 fővel
- Dohányzás elleni világnap: 1 alkalommal, 70 fővel

- Születés Hete: 3 nap, 85 fővel

- Védőnői torna: 32 alkalommal, 119 fővel

- Védőnői műhelymunka: 7 alkalommal, 152 fővel
- Védőnői advent: 1 alkalommal, 45 fővel
- Védőnői farsang: 1 alkalommal, 27 fővel

- állandó és eseti programjainkat minden alkalom előtt meghirdettük a Szombathely TV-ben, a Vas Népében, a facebook-on, a védőnői tanácsadóknban, az iskolavédőnői tanácsadóknban, esetenként a Szombathely Rádióban, patikákban és a bölcsődékben illetve az óvodákban
- a programok értékelése minden rendezvény után megtörtént, különös tekintettel a „Kreatív csapat” megbeszélésekre
- a megjelentek összegzése minden program után megtörtént.

Rendszerestől eltérő, speciális, rendezvényekhez kapcsolódó, egyedi feladatok megvalósulása

- programtervet készítettünk minden nagyobb rendezvényünkhöz (pl.: COPD, Családi Nap, MAVÉ Megyei Védőnő Nap, Születés Hete)
- felelősöket neveztünk ki minden héten és hónapban a rendezvények – programok előtt
- feladatokat kiosztás a védőnők között
- adott rendezvény meghirdetése a rendezvény előtt minimum egy héttel
- felkerestük a médiákat minden program előtt
- rendezvény tárgyi és személyi előkészítése
- programunk nem maradt el
- a Prevenációs Ház állapotának és eszközeinek védelméről gondoskodtunk
- összegzés, összefoglaló készítése minden rendezvény után és minden hónap 2. szerdáján
- számadás történt minden nagyobb rendezvény után és az év végén
- pályázatok figyelése – írása (működéshez, tárgyi feltételek bővítéséhez): a Szombathely Megyei Jogú Város Közgyűlésének Egészségügyi Szakmai Bizottsága által kiírt pályázaton a Szombathelyiek Egészségéért Egyesület nyert 100 000 Ft támogatást, melynek felhasználása a Prevenációs Ház programjai keretében került felhasználásra. Szponzorok keresése folyamatos.
- a műhelymunkákra, lakosságnak szánt előadásokra és a szakmai napokra előadókat hívtunk meg:
  - Bejczy Delinke és Kóta-Tóth Tímea: Hordozd gyermeked!
  - Déri Viktória: Creighton modell, mint a XXI. század családtervezési módszere
  - Devecseri Márta: Újítások a bölcsődékben
  - dr. Bencsik László: Amit a genetikáról és az UH-ról tudni kell
  - Dr. Varga Éva Anna: Lelki köldökzsinór
  - Enger-Pozsonyi Anita: Genetikai rendellenességek szűrése
  - Kócse Tamás: Gyermekbalesetek

- Milisitsné Tátrai Beatrix: Szülő születik
  - Szekeres Rita: Mit egyek, hogy nagy legyek?
  - Tóth Balázs: Party-szerviz (*drog*)
  - Török Rita: Egészséges táplálkozás – Ehető virágok (Bemutatóval egybekötött előadás)
  - Zuborné Varga Gabriella: A masszázs és a testmozgás egészségvédő hatásai
  - Zuborné Varga Gabriella: A Pressel masszázs és más antropozófus gyógyterápiák alkalmazása a szülés körül
- számos megkeresésének tettünk eleget a különböző, ám szakmánkhöz és a prevencióhoz szorosan kapcsolódó rendezvényen (pl.: Egészség hét, Oladi Sport Nap, EPCOS Családi Nap, Szombathelyi Egyesített Bölcsődei Intézmény és Családi Napközi – Szűrőprogram, Berzsenyi Dániel Könyvtár – Egészségmegőrzés szűrőprogram).

Adminisztratív feladatok, jelentések, statisztikák

- a) rendszeres:
  - ◆ jelenléti ív vezetése minden rendezvényen
  - ◆ félévente – évente beszámoló készítése
  - ◆ negyedévente anyagigénylés összeállítása
- b) eseti:
  - ◆ adott program értékelése a „Kreatív csapat” megbeszélésein
  - ◆ beszámoló készítése támogatott rendezvény elszámolásához
- c) egyéb feladatok:
  - ◆ Prevenció Ház folyamatos díszítése (növények, képek, plakátok, feliratok, táblák stb.), szűrési és oktatási eszközök beszerzése
  - ◆ Pályázat figyelés és írás.

Kapcsolattartás más intézményekkel, szakmai képviselőkkel, civil szervezetekkel, médiával a 2013. évben

- Szombathely Megyei Város Polgármesteri Hivatala – Egészségügyi és Közszolgálati Osztály
- Szombathelyiek Egészségéért Egyesület
- Humán Civil Ház
- Vas Megyei Kormányhivatal Szombathelyi Járási Hivatal Járási Népegészségügyi Intézete
- Szombathelyi Egyesített Bölcsődei Intézmény és Családi Napközi
- Oladi Általános Művelődési Központ
- Vas Megyei Tudományos Ismeretterjesztő Egyesület
- Kézfogás a Gyermekekért Alapítvány
- ETKA jóga, 3-1-2 Meridián torna – Kovácsné Károlyi Gizella
- Kriston Intimtorna – Bojtor Ildikó
- 3-1-2 Meridián torna – Szerdahelyi Zsófia
- Táplálkozási tanácsadó – Szekeres Rita
- Gyógytornász, mentálhigiénés szakember, Pressel terapeuta – Zuborné Varga Gabriella
- Magyar Védőnők Egyesülete – megyei szakosztály
- Országos Mentőszolgálat – megyei kirendeltsége
- Magyar Vöröskereszt – megyei képviselő

- Zonta Club
- Médiával: rendezvények, egészségfejlesztő programok bemutatása a Szombathely TV-ben és a Nyugat Rádióban; újságcikkek közlése a Vas Népe Egészség rovatában.

Terveink:

- „Nyitott kapuk”
- Családi Nap
- Egészség Hét
- kapcsolattartás, együttműködés a szombathelyi bölcsődéssel
- műhelymunka folytatása
- színesíteni szeretnénk eddigi programjainkat
- Születés Hete
- új programokat szeretnénk bevezetni
- programsorozat szülőknek, leendő szülőknek a várandósságtól a gyermek 3 éves koráig
- szélesíteni szeretnénk a programjaink iránt érdeklődők körét: családot tervezők, fiatal szülők, aktív dolgozók
- tevékenységünk, programjaink népszerűsítése az Egészségügyi Alapellátó Intézet honlapján is (egeszseg-prevencio.hu).

Összegzés:

A lakosság belakta a Prevenációs Házat, igény van rá. Saját szervezésű programjainkkal, rendezvényeinkkel a lakosság minden rétegének, a védőnőknek igyekezetünk és tudunk tartalmas elfoglaltságot biztosítani.

A programok lebonyolításában résztvevő védőnők tudásukat, munkájukat, szabadidejük egy részét önként adták a rendezvények sikerességéhez.

Nehéz feladatot vállaltunk azzal, hogy meghirdetett rendezvényeinkhez mi szervezzük a hallgatóságot, adjuk az előadót, végezzük a szűréseket és tartjuk a személyre szabott tanácsadást. Szeretnénk, ha az elkövetkező években minél több fiatal látogatná programjainkat, mert a prevenció leghatékonyabban az ő korosztályukban érvényesülhet.

Fenntarthatóság:

- Elkötelezettség, a prevenció népszerűsítése a lakosság egészség-műveltségének fejlesztése mellett
- Szombathely Megyei Jogú Város támogatása
- Szombathelyiek Egészségéért Egyesület 2007. évi létrehozása
- A szombathelyi védőnők áldozatos és kitartó munkája a kitűzött cél megvalósítása érdekében
- Anyagi forrásaink: pályázatok, támogatások (önkormányzati képviselők, vállalkozók, OEP).

Beszámoló az Anyatejgyűjtő Állomás 2013. évi munkájáról

Alapfeladat:

Annak érdekében, hogy a csecsemők a lehető legegészségesebben kezdhessék életüket, a WHO, az UNICEF és a legtöbb egészségügyi szervezet világszerte azt javasolja, hogy a csecsemők hat hónapos korukig kizárólagosan anyatejet kapjanak.

Védőnői szervezéssel, az anyatej összegyűjtése és az anyatejes táplálás igény szerinti biztosítása a hatályos jogszabályok figyelembe vételével.

A folyamatos ellátás a szombati, vasárnapi és ünnepnapon nyitva tartással biztosított.

Rendszeresen ismétlődő feladatok:

- Gondoskodni arról, hogy az anyatejet adományozó a közegészségügyi jogszabályok rá vonatkozó feltételeit, hitelt érdemlően igazolja.
- A begyűjtött anyatejet pasztörizálni és a megfelelő hőfokon tárolni.
- Ellenőrizni a leadott anyatej jogszabályban meghatározott maximális mennyiségét és minőségét. Szűrőpróba szerint vizsgálni a leadott tej valódiságát.
- Havonta gondoskodni az anyatej bakteriológiai vizsgálatáról.
- Új anyatejadó jelentkezésekor részletes tájékoztatást adni a fejés módjáról, az anyatej gyűjtéséről, tárolásáról, a higiénés szabályok betartásáról, a begyűjtés módjáról és időpontjáról.
- Gondoskodni arról, hogy a különböző folyamatok az Vas megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Szakigazgatási Szerv előírásai szerint történjenek.
- Naponta előírás szerint történik az üvegek, cumik és gumidugók fertőtlenítése.
- A gyermekorvos által felírt és elrendelt anyatej, a jogszabályban meghatározott kiadható mennyiségét felülvizsgálni, annak helyessége esetén a kiadásáról gondoskodni.
- A tej kiadásakor megbeszélni a szülőkkel az anyatej tárolását, adagolását, melegítés módját, ill. a csecsemőtáplálással, gondozással kapcsolatos kérdéseket.
- 2013 évben a begyűjtött anyatej mennyisége: 2 418 300 ml.
Értéke: 4 352 940 Ft.

A fenti adatok alapján az előző évhez képest a begyűjtött anyatej mennyisége 324 300 ml-rel növekedett, mely értékben 583 740 Ft-ot jelentett.

Ez bizonyítja a Szombathelyen elindult anyatejgyűjtő járat szükségességét.

Adminisztrációs feladatok:

- Napi forgalom, a pasztörizálási- és sterilizálási napló vezetése.
- Naprakészen vezetni a leadott és kiadott anyatej mennyiségének név szerinti nyilvántartását.
- A körjárással történő anyatejgyűjtés indításától, hétfőtől-péntekig címlista készítése a gépkocsivezetők számára.
- Havi elszámolás készítése az Országos Egészségbiztosítási Pénztár Nyugat-dunántúli Területi Hivatala felé a kiadott anyatej mennyiségéről és értékéről.
- Havi névszerinti elszámolás készítése az Egészségügyi Alapellátó Intézetnek a leadott anyatej mennyiségéről és értékéről.

- Hónap végén jelenteni a munkából való távolléteket.
- Éves összesítést készíteni a begyűjtött anyatej mennyiségéről a Városi Vezető Védőnőnek.

Kapcsolattartás:

Folyamatos a házi gyermekorvosokkal, a városi és város környéki területi védőnőkkel, szülész-nőgyógyász orvosokkal, az Vas Megyei Kormányhivatal Szombathelyi Járási Hivatal Járási Népegészségügyi Intézet szakmai felügyeleti munkatársaival.

Az anyatejet adók száma egész évben: 52 fő, havonta átlagosan 19-en hoztak anyatejet, a legtöbben április, május hónapban: 24-en, a legkevesebben augusztusban 14-en.

A havonta begyűjtött anyatej mennyisége átlagosan: 201 525 ml.

A legtöbb anyatejet: 273 300 ml-t április hónapban 24 kismamától gyűjtöttük össze, a legkevesebb mennyiséget: 125 400 ml-t szeptemberben 16 kismamától.

Éves összesítésben 49 csecsemő kapott anyatejet, havonta átlagosan 15 csecsemő.

Az összesen begyűjtött 2 418 300 ml anyatejből Szombathelyről 1 502 750 ml-t, városkörnyékről (Bük, Ják, Kőszeg, Ikervár, Vát, Szentpéterfa, Salköveskút, Vassurány, Peresznye, Táplánszentkereszt, Vasasszonyfa, Nemesbőd, Vép) pedig 915 550 ml-t adtak le. Vagyis az összes anyatej 62,1 %-a szombathelyi begyűjtésből származik.

Az Anyatejgyűjtő Állomáson, előző napon előkészített steril üvegek, tiszta pelenkába, egyszer használatos névvel felcímkézett műanyagtáskákba csomagolva kerülnek a jégakkuval ellátott hűtőtáskába. A tejadó anyák átveszik az üres tejesüveget tartalmazó táskát és az összegyűjtött anyatejet tartalmazó táskát átadják a gépkocsivezetőnek, akik hűtőtáskákba helyezve hozzák be az így összegyűjtött anyatej mennyiséget. A változásról napi tájékoztatás történik, pl. valaki befejezte vagy új tejadó anyukát kell felkeresni. Az anyákat előzetesen tájékoztatom a tejgyűjtés módjáról így, ha váratlan esemény történik, tudjanak előző nap jelezni, lehessen megelőzni a felesleges kiszállást. Hétfvégén, ill. ünnepnapokon az anyatej behozatala a családok feladata maradt. A tejgyűjtő körjárat indítását nagyon pozitívan éljük meg, a kismamák érdeklődése is javuló tendenciát mutat a mai napig is, így bízunk benne, hogy továbbra is élhetünk e lehetőséggel.

Az Anyatejgyűjtő Állomás legfontosabb feladata a felesleges anyatej összegyűjtése és így azoknak a babáknak az ellátása női tejjel, akiknek, ezen lehetőség hiányában esélyük sem lenne humán tejhez jutni.

A naponta beérkezett tejetek bemérés után nem lehet összekeverni, az elosztásnál figyelemmel kell kísérni, ki mikor szült, így az azon időben született baba, a lehetőségek szerint egy anyától kapja az anyatejet.

Napjainkban egyre több az örökbefogadott csecsemő, valamint az ikercsecsemő, és az ő számukra is maximálisan biztosítani tudjuk az anyatejet. Mivel az egészségvédelem az egészséges táplálkozással kezdődik, vagyis az anyatejjel.

Az anyatej olyan mennyiségi és minőségi összetevőket tartalmaz, ami az adott faj kicsinyének, az optimális növekedéséhez, fejlődéséhez és védelméhez szükséges. Ezek az összetevők tápanyagok, enzimek, növekedési faktorok, hormonok, specifikus ellenanyagok, sejtek. Az anyatej, nem egyszerűen a felsorolt alkotóelemek összege, hanem ezeknek egy

nagyon komplex vegyülete, amelyben minden alkotóelem egy speciális milióban hat és mindnek megvan a maga funkciója.

Az anyatejes táplálásnak a cukorbetegség, a lisztérzékenység, a gyermekkori daganatos betegségek, az újszülött kori hirtelen halál, az elhízás, valamint számos egyéb elváltozás megelőzésében szerepe van. Hazánkban és Európában is a tehéntejfehérje a leggyakoribb táplálék allergén, ami a tápszerek többségének az alapanyaga.

Az anyatejet adók, a Vas megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Szakigazgatási Szerv előírása alapján, szűrővizsgálatok elvégzése után adhatják le tejüket az Anyatejgyűjtő Állomáson. A tejadó anyák szóban és írásban tájékoztatva vannak a fejés módjáról, az anyatej helyes tárolásáról, gyűjtéséről és a higiénés szabályok pontos betartásáról.

2008. október 1-én lépett hatályba a 235/2008. (IX. 23.) Kormányrendelet: az anyatejet adományozó nők, térítésmentesen vehetik igénybe a járványügyi érdekből kötelezően végzendő szűrővizsgálatokat.

A népjóléti miniszter 47/1997. (XII. 17.) rendelete határozza meg a térítésmentes anyatejellátásra jogosultak körét.

Anyatejet a házi gyermekorvosnak vényre és anyatejes javaslatra kell felírnia a 8/2002. (X. 4.) ESZCSM rendelet értelmében.

Az Anyatejgyűjtő Állomás működésének köszönhetően sikerül minimálisra csökkenteni a mesterségesen táplált csecsemők számát. A tőlünk vitt női tejjel táplált babák szépen fejlődnek, a szülők is elégedettek és örülnek a szolgáltatás lehetőségének

Az „Egészségvédelem” a prevenció, az egészséges táplálkozással kezdődik, vagyis az ANYATEJJEL!

Munkánkat is ezen előírás szellemében igyekszünk elvégezni minden nap, hogy azok a csecsemők is kapjanak tápszer helyett anyatejet, akiket édesanyjuk, valamilyen oknál fogva nem tud szoptatni.

A modernebb pasztörizáló gépek beszerzésével nagyobb biztonsággal történik az anyatejek pasztörizálása. Elmondhatjuk, hogy az Anyatejgyűjtő Állomás az új gépek telepítésével, nagyobb hatékonysággal és megbízhatósággal üzemel.

Beszámoló a fogászati ellátás 2013. évi tevékenységéről

1. Alapfeladat:

Gyermek fogászati ellátás területén:

- 0-14 éves gyermekek prevenciós gondozása, illetve a náluk fellépő fog- és szájbetegségek kezelése. Ez csoportosan óvodai, iskolai csoportok gondozásából, kezeléséből áll, illetve egyéni formában történik a mindenkor hatályos jogszabályok alapján.

Felnőtt fogászati ellátás területén:

- 18 év feletti lakosság fogászati alapellátásának biztosítása, a náluk fellépő fog- és szájbetegségek kezelése az Egészségügyi Törvény, a hatályos rendeletek, valamint szakmai irányelvek alapján. Ez az ellátás vállalkozási formában működik.

Fogászati ügyeleti ellátás területén:

- Szombathely város és vonzáskörzetéhez tartozó 29 település fogorvosi ügyeleti (sürgősségi) alapellátása.

2. Rendszeresen ismétlődő feladatok ellátása:

Gyermekfogászat:

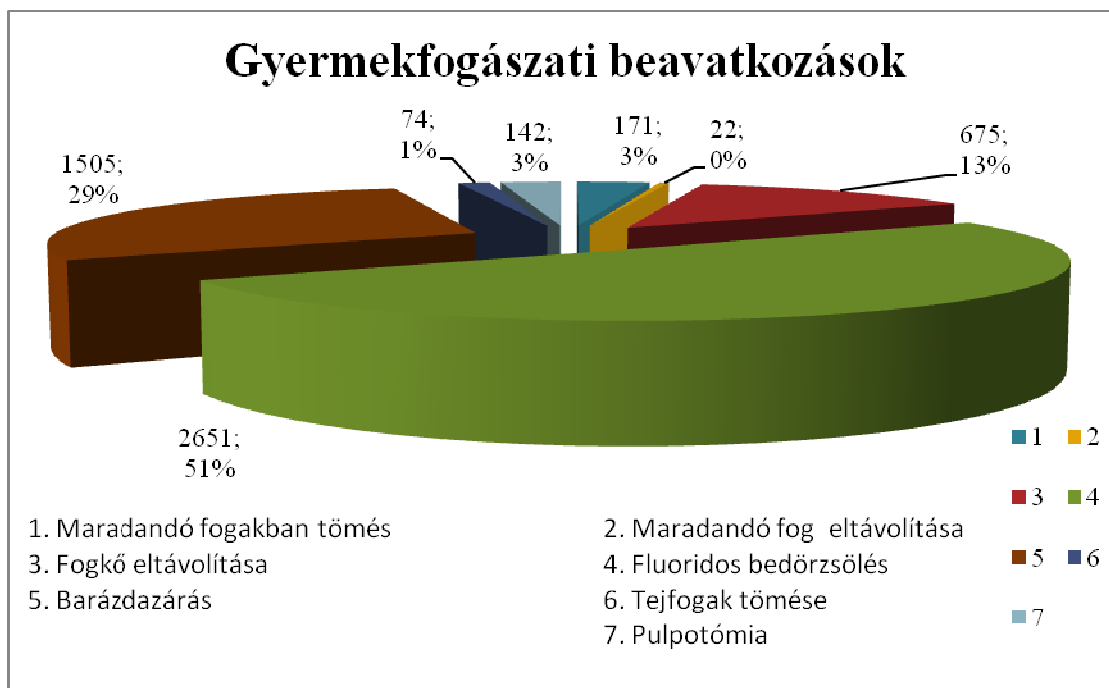
2013. évben egy gyermek fogorvosi praxis működött közalkalmazotti formában egész évben, a másik fogorvosi praxis 5 hónapra visszakerült az intézet működtetésébe, melyet helyettesítéssel oldottunk meg.

Az év során a közalkalmazotti praxisban 2 566 fő gyermeket láttak el, ambuláns, csoportos, illetve visszarendelt kezelés formájában. Ebből a maradandó fogak ellátása során 171 fogtömést amalgám, illetve fényre kötő esztétikus tömőanyaggal készítettek. Ezenkívül 675 fogköeltávolítást és 2 651 fluoridos bedörzsölést és 1 505 barázdazárást végeztek a gyermekek fogszuvasodásának megelőzése érdekében. A tejfogak ellátása során 74 fogtömést és 142 pulpotómiát készítettek. A maradandó fogak eltávolítására 22 esetben került sor, amit legnagyobb részt a fogszabályozás indukált.

A csoportos (óvodai, iskolai) megjelenések alkalmával a váróban és egyénileg a rendelőben is szájhygiénés tanácsadást folytattak a gyermekeknek szemléltető eszközökkel és felvilágosító kiadványok terjesztésével. A rendelkezésre álló időben a preventív ellátás mellett terápiás kezelést is végeztek. Ezzel tehermentesítve a szülőket, illetve a hátrányos helyzetű gyermekek ellátását teljes mértékben biztosították az iskolai látogatások alkalmával.

Prevenációs céllal a csoportos ellátáskor a gyermekek fogászati felvilágosításban részesülnek. Valamint a csoportos ellátáskor a 6 éven felüli gyermekek fogainak Elmex-zselével az ellenállóbb zománc kialakítása érdekében, a 6 éven aluliaké pedig Touse-Mouse pasztával történő bevonása folyik. Ugyan ezt a beavatkozást elvégezzük a gyermekek összes kezelendő fogászati ellátása után és az ellenőrzésre visszarendelt gyermekeknél is.

A visszarendelések során a fogászati kezelésen kívül a kísérő szülő bevonásával folytatják és ismétlik a prevenciós gondozást.

A gyermekek kezelése során a befejezett ellátásra törekedtek, amennyiben a gyermek kezelése fogászati alapellátás szintjén nem valósítható meg, biztosításra került, hogy a beteg időben megfelelő szakellátásra kerüljön.

Ennek értelmében 2013-ban is kapcsolatot tartottak több szakellátással, pl.: fogszabályozás, szájsebészet, fül-orr-gégészet, gyermekgyógyászat. A gyakori fogászati rendellenességek miatt a fogszabályozással volt a legszorosabb a kapcsolat.

Gondot fordítunk arra a szülői kérésre, hogy ne végezzünk kezelést a délelőtti vizsgálatok során, csak ellenőrizzük a fogakat. Szükség esetén szülői kísérettel hozzák vissza a kisgyerekeket a beavatkozásra. Esetlegesen a kísérő óvónővel történő megbeszélés alapján Tooth-Mouse pasztával kerül bevonásra a fog a szuvasodás megelőzése érdekében. Ez nem okoz problémát sem a gyermeknek, sem a szülőnek.

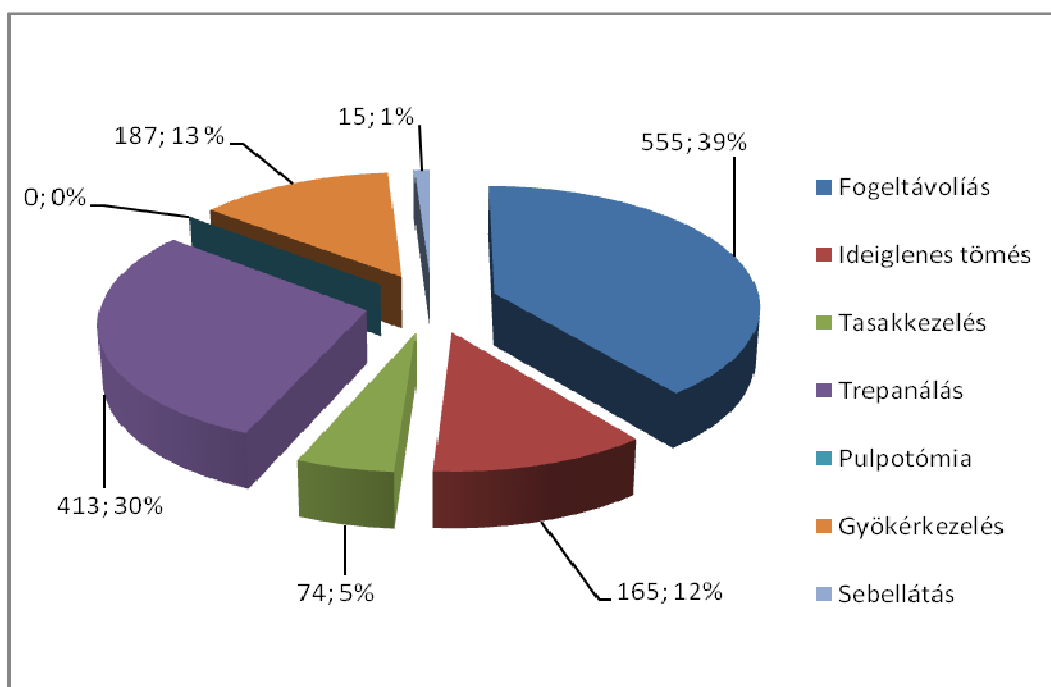
2008. júniusától a fogászati ellátó rendszerbe bevezetett az egyes kezelések minimum idejének figyelembevételével határoztuk meg a fogászati szűréseket.

Fogászati ügyelet:

A fogászati ügyeleti ellátás Szombathely város és 29 a város vonzáskörzetéhez tartozó település lakosságára terjed ki szerződéseink értelmében. A fogászati ügyeleti (sürgősségi) alapellátás Vas megyében csak Szombathelyen került megszervezésre, ezért a betegek sürgősségi ellátás az egész megyére kiterjedően történik. Az ügyeleti szolgálatot 18 fő szombathelyi fogorvos és asszisztensnője biztosítja beosztás szerint.

2013. évben az ügyeleten megjelent betegek száma 2 276 fő volt. A beavatkozások sürgősségi jellegűek, ezért 555 fogeltávolítást, 413 trepanálást, 165 ideiglenes tömést, 187 gyökérkezelést, 74 tasakkezelést és 15 sebellenítést, műtéti beavatkozást végeztek.

3. Kapcsolattartás más intézményekkel, szakmai képviseletekkel, civil szervezetekkel, médiával.

A fogászati alapellátás, mint gyógyító-megelőző tevékenység szervezési munkából is áll. Ennek értelmében kapcsolatot tartanak a szülőkkel, a nevelési és oktatási intézmények vezetőivel, pedagógusaival, óvónőkkel, védőnőkkel.

Amennyiben a gyermek kezelése a fogászati alapellátás szintjén nem valósítható meg, biztosítják, hogy a beteg időben a megfelelő szakellátásra kerüljön.

Ennek értelmében kapcsolatot tartanak több szakellátással is, pl. fogsabályozás, szájsebészet, fül-orr-gégészet, gyermekgyógyászat. A szakrendelések közül a gyermekfogászatnak a fogsabályozással szoros a kapcsolata.

A gyakori fogazati rendellenességek miatt rendszeresen küldik a szakrendelésre a betegeket és konzultálnak fogsabályozó szakorvosokkal.

4. Képzés, továbbképzés

Minden fogorvos és asszisztensnő rendszeresen részt vesz a kötelező pontszerző továbbképzéseken. Minden közalkalmazott rendelkezik az orvosi és asszisztensi munkájának további folytatásához szükséges creditponttal.

Gyakran gondként jelentkezik a továbbképzésen való részvétel, mivel Szombathelyen nagyon kevés a pontszerző továbbképzés. Ha teljes körű a fogorvosi és asszisztensi továbbképzésen a részvétel, akkor központi fogorvosi ügyelt szervezésével biztosítja az Intézet a részvétel lehetőségét.

5. Adminisztratív feladatok:

- Fogorvosi ambuláns naplóba a megjelenők és a beavatkozások dokumentálása,

- TAJ kártya ellenőrzés,
- elvégzett fogászati beavatkozások számítógépes nyilvántartása,
- elszámolási nyilatkozat kiállítása az elvégzett beavatkozásokról,
- hót követő 5-ig a havi jelentések elkészítése az OEP felé,
- éves munkaterv-készítés,
- éves beszámoló készítése,
- KSH statisztikai jelentés elkészítés.

Beszámoló a Humán Civil Ház 2013. évi tevékenységéről

1. A Humán Civil Ház alapfeladata

A Humán Civil Ház számos egészségügy területén működő csoportnak ad otthont, a testi, lelki egészség megőrzése és annak helyreállítása érdekében. A feladata mindazon egészségügyet támogató, egészségmegőrzéssel és egészségfejlesztéssel foglalkozó civil szervezetek, önszolgáltató közösségek, klubok munkájának segítése, akik az egyénnel, a bajbajutottal, a problémás, a szenvedő, a segítségre szoruló emberrel foglalkoznak, mint azt a szlogenünk is tartalmazza „**Embertől - emberig**”. A szakmai tanácsadás, egyéni konzultációk, fórumok, képzések, továbbképzések szervezése, működésükhöz helyiség és infrastruktúra biztosítása képezi a munka gerincét.

Az „Egészséges Városok” Szövetsége Szombathelyi Tagszervezete működésének elősegítése és a 10 hónapon átívelő „Szombathelyi Egészség - napok” rendezvénysorozat szervezése.

A szolgáltatását Szombathely Megyei Jogú Város humán (egészségügyi és szociális) területeteket támogató civil szervezeteinek működése segítségével, infrastrukturális háttérének biztosításával fejtik ki. A Humán Civil Ház helyet és infrastruktúrát - biztosít az egészségügyi ágazat rendezvényeinek, a Polgármesteri Hivatal egyedi felkéréseinek. A szolgáltatásai között különös tekintettel szerepel a szenvedélybetegségek elleni küzdelem (alkohol, drog, dohányzás, stb.), az azokkal foglalkozó civil, önszolgáltató közösségek segítése, képzések, rendezvények szervezése. A 2008-as évben új elemként került bevezetésre a negyedévente megtartott fórum melyen Szombathely város összes egészségügyet, egészséget, egészségfejlesztést támogató civil szervezete képviselője vesz részt, s kap hiteles tájékoztatást az egészségügyi civil életről, az aktuális feladatokról, ezt a gyakorlatot a 2013-as évben is folytattuk. E rendezvényeken rendszeresen részt vesznek, önkormányzati képviselők, egészségügyi szakmai szervezetek, valamint a „Szombathelyi Civil Fórum” képviselői. Ebben az évben is decemberi fórumon adventi megemlékezés került megszervezésre a város egészségügyét, az egészséget, az egészségfejlesztést támogató civil szervezetek részére.

A ház alapfeladata és filozófiája szerint térítésmentesen biztosítja:

- Előre, egyeztetett igény szerint fűtött, világított, takarított és igény szerint berendezett helyiségeket,
- a közösségi programokhoz tárgyi eszközöket és felszereléseket,
- a kapcsolattartáshoz kommunikációs eszközöket, informatikai eszközöket,
- a közösségi élethez információs szolgáltatást,
- a szakmai és minőségi követelményeknek megfelelő képzéseket, továbbképzéseket.
- a szakmai kiadványokat és folyóiratokat.

A Humán Civil Házban működő civil szervezetek:

A Humán Civil Házban működő szervezetek tevékenysége egészségügyi, egészségmegőrzés, egészségfejlesztés valamint szociális területhez kapcsolódik. Fontos szerepet vállalnak a primer, valamint a terciér prevencióban. Tevékenységükkel elsősorban kiegészítik a már meglévő ellátást, valamint azt sokkal színesebbé teszik, az egyedi igényekhez igazodva. Vannak azonban olyan szervezetek is, melyek a meglévő, ám állami szinten ki nem elégített igényekre, szükségletekre reagálva jöttek létre.

1. A.A. (Alcohol Anonymus – Névtelen Alkoholisták) Csoport
2. AE Klub
3. Alga Klub
4. *Aloe Vera Csoport (szünetel)*
5. *Anya Csoport (szünetel)*
6. *Anyatejes Csoport (szünetel)*
7. Aranykorúak Vegyes Kara
- 8. Arna Natura Egyesület**
9. Asztmás és Allergiás Betegek Vas Megyei Egyesülete,
10. *Aviva Torna a Hormonális Egyensúlyért (szünetel)*
11. Baba Mama Klub
12. Baba Masszázs Klub
13. *Baba Ringató Csoport (szünetel)*
14. "Brunó Gröning" Baráti Kör Csoport (mentálhigiénés)
15. „Brunó Gröning” Baráti Kör Gyermekek Csoportja
16. Cisztás Fibrózissal Élők Önségítő Csoportja
17. *"Csicsergő Csoport" (szünetel)*
18. *Dinamikus Jóga (szünetel)*
19. *Egészséges Életmód Klub (szünetel)*
20. Egészséges Életmóddal a Lelki Egészségért
21. Együtt - Egymásért Eséllyel az Életért Egyesület
22. ÉLGÉNÉ (Élet Gége Nélkül) Klub
- 23. ETKA Jóga és a Meridián Torna**
24. Ételben az Egészség Klub
25. Fiatalok a Lelki Egészségért
- 26. Gerincjóga tanfolyam**
27. Gerinctorna Csoport
28. Grafológiai Csoport
29. *Gyémánt Út Budhista Meditációs Csoport (szünetel)*
30. Harmónia Egyesület
31. Harmóniát Teremtők Klubja
32. *Herbalance Egészség Klub (szünetel)*
33. Hippokratész Egészség Klub *(szünetel)*
34. Humán Harmónia Alapítvány
35. INKA - Internetstop Alapítvány
- 36. Irodai Élet Közhasznú Alapítvány**
37. *Kapcsolatszerviz (mentálhigiénés)(szünetel)*
38. *Kismama Torna Csoport (szünetel)*
39. Könnyen Leszokni Klub
40. *Környezetbarát Klub (szünetel)*
41. *Körösi Csoma Sándor Jóga Egyesület (szünetel)*
42. *Kristály Csoport (természetgyógyászat) (szünetel)*
43. *Kinder Csoport (szünetel)*
44. Lisztérzékenyek Vas Megyei Egyesülete
45. Magyar Rákellenes Liga Szombathelyi Alapszervezete
46. Mira Orient a Nők Egészségéért Klub
47. "Napsugár" Közhasznú Egyesület (értelmi fogyatékos)
48. *ÖKONET – Természetgyógyász Csoport (szünetel)*
49. *Női Torna Csoport (szünetel)*
50. *Önismereti Klub (szünetel)*

51. Örökbefogadói Szülői Klub (szünetel)
52. Örökzöld Nyugdíjas klub
53. Reiki Klub
- 54. Reflexológiai Klub**
55. "Reménység" Klub
56. "Reménység" Torna Klub (mellműtöttek torna klubja) (szünetel)
57. Siker Klub
58. Sunrider Klub (szünetel)
59. Szakrális Körtánc
60. Szenvedélybetegek Hozzá tartozóinak Csoportja
61. Szombathelyi Gomba és Gyógynövény Klub
62. Szombathelyi Szív a Szívért Egyesület
63. Szülésre Felkészítő Tanfolyam - időszakos
64. Telehumanitas Mentálhigiénés Egyesület és az - SOS Telefonszolgálat - szupervíziós csoportja
65. "Vasakarát" SC Egyesület - (időszakos)
66. Vas Megyei AE és AM Klubok Tagjainak Egyesülete
67. Vas Megyei Családterápiás Egyesület
68. Vas Megyei SM Egyesület
69. Vas Megyei Diabetesek Gyermekét Segítő Egyesület
- 70. Vas Megyei Reuma Klub**
71. Vesebetegek Vas Megyei Egyesülete

Megjegyzés: a vastagon jelzett csoportok befogadása a **2013-as** évben történt.

A 2013-as esztendőben a Humán Civil Házban folyamatosan jelen volt külön megállapodás alapján a Védőnői Tanácsadó Szolgálat.

A védőnői tanácsadói (egészségügyi) helyiségben végezték tevékenységüket, "Védőnői Tanácsadó"-ként a Szűrcsapó utcai rendelőegység védőnői teljesítettek itt szolgálatot.

2. Rendszeresen ismétlődő feladatok:

A Humán Civil Ház a civil szervezetek működését segíti, támogatja. Az infrastruktúra biztosításán kívül személyes párbeszéd is zajlik, melynek hivatalos fóruma a "Civil Fórum", melyre a betervezettek szerint negyedévente, vagy az aktualitások szerint - kerül sor. A Civil Fórumok lehetőséget biztosítanak a szervezetek, valamint a ház dolgozóinak az aktuális kérdések megbeszélésére, problémafelvetésekre, azok tisztázására, megoldására. A Civil Fórum továbbá biztosítja, hogy a szolgáltatások úgy alakuljanak, hogy azok a legnagyobb mértékben igazodjanak a szervezetek igényeihez. **A 2013-as** esztendőben - **három** alkalommal került sor a fórum megrendezésére:

1. **2013. március 04.** - napirendi pontok:
  - ❖ Köszöntő – **Gyarmati Norbert** koordinátor,
  - ❖ **Tájékoztatók**
    - Gyarmati Norbert** koordinátor,
    - Nagyné Farkas Rita** programszervező, szociális munkás
  - Aktuális 2013. évi I. félévi feladatok,
  - Korábban elhatározott feladatok, tevékenységek megbeszélése,
  - XVIII. Szombathely - i „Egészség - Napok” (2013. február – november, ezen belül 2013. június 28-30.-a központi rendezvény) előzetese,
  - 2013-as évi elképzelések,

- csoportok bejelentkezésével kapcsolatos feladatok megbeszélése, adatlapok, a csoportokról, adatváltozások bejelentése, üzemeltetési kérdések,
  - személyi kérdések
  - ❖ **Egyebek, aktualitások**
2. **2013. szeptember 09.** – napirendi pontok:
- ❖ Köszöntő – **Gyarmati Norbert**
  - ❖ **Civil Fórum**
Előadó: Dr. Takácsné, Dr. Tenki Mária városi képviselő, tanácsnok
    - Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata Civil Koncepciója,
    - Civil Cselekvési Terv – 2013,
    - Szombathely Megyei Jogú Város Civil Fórumának Ügyrendje,
    - A Civil Fórum Tagjai,
megbeszélés és konzultáció
  - ❖ **Tájékoztató a Humán Civil Házról**
Előadó: Vigné Horváth Ilona igazgató, Egészségügyi Alapellátó Intézet
  - ❖ **Tájékoztatók**
Előadók: **Nagyné Farkas Rita** programszervező (és) Gyarmati Norbert mts.
    - Aktuális 2013. évi II. félévi feladatok,
    - XVIII. Szombathely - i „Egészség - Napok” (2013. szeptember – november)
3. **2012. december 17.** napirendi pontok:
- ❖ Köszöntő – **Gyarmati Norbert,**
  - ❖ **Dr. Prugberger Emil Úr,** főorvos, városi képviselő, az Egészségügyi Szakmai Bizottság elnöke év végi köszöntője,
  - ❖ Aktualitások a **2014-es** évre - **Nagyné Farkas Rita** programszervező és **Gyarmati Norbert** mts.
  - ❖ Egészségfejlesztési terv készítése a Humán Civil Házban – **Horváth Judit** szociális munkás
  - ❖ **Advent - Ady Endre – KARÁCSONY** (*Szabó Gyula előadásában*)
Közös – adventi megemlékezés az „Ételben az Egészség” klubbal,

A Humán Civil Ház feladata közé tartozik a humán ágazat egész városra kiterjedő rendezvénysorozatának segítése.

Február és november hónapok között került sor a XVIII. “Szombathelyi Egészség-napok” rendezvénysorozatra - "A magas vérnyomás elleni küzdelem" - címmel. A Humán Civil Ház ebben az évben már nyolcadszor vállalta fel a teljes programsorozat koordinálását a Védőnői Szolgálat aktív segítségével. A rendezvénysorozat keretében elsősorban az „egészség” megtartása, megőrzése szereplőinek valamint a civil szervezetek bemutatkozásainak, bemutató foglalkozásainak adott otthont több alkalommal. Több esetben szükség volt arra is, hogy más helyszíneken a Humán Civil Ház tárgyi felszereléseit is igénybe vegyék (pld. projektor, stb.). Július 18.-án került sor a záró értékelésre illetve a védőnői szolgálat elismerésére a hét alkalmával nyújtott segítségéért.

Heti munkaértekezletek megtartására hetente hétfői napokon 09 órakor került sor, melyen az Egészségügyi Alapellátó Intézet Igazgatója (2013. július 01.-től) a koordinátor/munkatárs, a programszervező, a gondnok és a kisegítő gondnok vett részt. A megbeszélések alkalmával a heti csoportbeosztások, igény szerint a termék előkészítése, a tárgyi felszerelések és eszközök előkészítése, a heti ütemezett munkák voltak a témák. Továbbá itt került megbeszélésre minden olyan fontos téma, amely az üzemvitellel kapcsolatos volt, pld. karbantartások

megrendelése, javítások elvégzése, anyagigénylések készítése, rendkívüli igények biztosítása. A Humán Civil Ház tevékenységének folyamatos biztosítás érdekében e megbeszélések a legfontosabbak.

3. Rendszerestől eltérő, speciális, rendezvényekhez kapcsolódó egyedi feladatok

A Humán Civil Ház a 2013-as esztendőben minden olyan humán területről érkező igényeknek eleget kívánt tenni, amelyek összhangban vannak alapfeladataival, vagy feladataihoz illeszkedik. Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzatának munkájához biztosításra került:

Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata Egészségügyi Szakmai Bizottság kihelyezett ülése 2013. december 11.-e.

A Humán Civil Ház az alábbi rendezvényekhez biztosított helyet:

1. "Kapocs" Szenvedélybeteg – segítők Munkacsoportja Szombathely,
2. Egyéb, pl.: lakossági fórumok (Bem Lakásszövetkezet, Derkovits Lakásszövetkezet, Szűrőcsapó utcai társasházak, stb.),
3. Egészségügyet, egészséget, egészségfejlesztést támogató civil szervezetek időszakos igénybevételei (azok a civil szervezetek, akiknek székhelyük, foglalkozásaik máshol vannak, de közgyűléseiket, nagy rendezvényeiket ott nem tudják megoldani: (pld. "Vasakarát" Mozgássérültek Sportegyesülete évi két közgyűlése, „Civil Fórum” stb.).

3. Adminisztratív feladatok, jelentések, statisztikák

Havonta ismétlődő jelentéseket a koordinátor illetve 2013. július 1.-től a programszervező elkészítette: jelentést a munkából való távolmaradásról, kiegészítő gondnok munkaidejének jelentése, csoportbeosztások elkészítése és kifüggesztése egy féléves időtartamra.

A Humán Civil Házzal illetve kiegészítő feladatairól ebben az évben Közgyűlési és Egészségügyi Szakmai Bizottsági előterjesztés nem készült. Éves leltár július ill. december hónapban volt.

4. Kapcsolattartás más intézményekkel, szakmai képviselőkkel, civil szervezetekkel, médiával, stb.

A Humán Civil Ház tevékenységének biztosítása érdekében folyamatos volt a kapcsolattartás a működtetővel és a fenntartóval az – Egészségügyi Alapellátó Intézettel és a Polgármesteri Hivatallal.

A cél szerinti tevékenység eredményessége érdekében rendszeresen kapcsolatot tartunk az alább megjelölt szervezetekkel:

1. a nem a házban működő egészségügyet illetve szociális ágazatot támogató civil szervezetekkel,
2. "Egészséges Városok" Szövetségével illetve annak Szombathelyi tagszervezetével,
3. Egyházmegyei Karitás (Rév - Szolgálat), HÁRSFA-ház
4. Kábítószerügyi Egyeztető Fórummal (KEF),
5. "Kapocs" Szenvedélybeteg - segítők Munkacsoporttal,
6. Pálos Károly Szociális Szolgáltató és Gyermekjóléti Szolgálattal,
7. PTE Egészségtudományi Kar, Szombathelyi Képzési Központ,
8. Savaria Egyetemi Központ - Egészségfejlesztési Kar,

9. Civil Fórum-al,
10. Vas Megye és SZMJV Markusovszky Kórháza – Egyetemi Oktatókórházzal,
11. OMSZ Szombathelyi Mentőállomásával,
12. Magyar Vöröskereszt Vas Megyei Szervezetével,
13. TIT Vas Megyei Szervezetével,
14. Vas Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Szakigazgatási Szervével,
15. Szombathelyi Járási Hivatal, Járási Népegészségügyi Intézetével,

A civil szervezetek tevékenységének népszerűsítése, a nyilvánosság érdekében folyamatos volt a kapcsolattartás a Szombathelyi Városi TV, Savaria Fórum és Vas Népe szerkesztőivel.

A Humán Civil Ház munkatársai az alább felsorolt szervezetek munkájában vettek részt:

SZMJV Önkormányzata Egészségügyi Szakmai Bizottsága
 Gyarmati Norbert koordinátor – állandó meghívott
 Magyar Vöröskereszt Vas Megyei Vezetősége
 Gyarmati Norbert koordinátor – vezetőségi tag
 Vas Megyei Markusovszky Kórház – Felügyelő Tanácsa
 Gyarmati Norbert koordinátor – tag
 Szombathelyi Kábítószerügyi Fórum
 Nagyné Farkas Rita programszervező - tag

5. Képzés, továbbképzés

A Humán Civil Házban, a 2013-as esztendőben szervezett képzés a csoportok vezetőinek nem volt, a „Szombathelyi Civil Fórum” ingyenes képzéseit, tájékoztatóit ajánlottuk ki a csoportok vezetőinek, amellyel több esetben éltek is. A Humán Civil Ház a szenvedélybetegekkel foglalkozó közösségek vezetőinek képzését három alkalommal támogatta országos civil képzéseken, márciusban Velemben, május hónapban Balatonrendesen, augusztus hónapban pedig Somogybükkösdön.

A 2013-as évben régi elképzelés valósult meg október hónapban, amikor a Vas Megyei Markusovszky Kórház által előzetesen befogadott „Kórházi önkéntes betegsegítő - látogató képzés indult el, amely 2014-es év májusáig tart. A képzés elfogadott tematikára épül, 10 előadásból, tréningből, vizsgából és fogadalomtételből áll.

6. Humán erőforrás helyzete

A 2013-as évben a feladatokat változatlanul 4 fő - 6 órás koordinátor, illetve munkatárs, 8 órás programszervező és 8 órás gondnok, valamint havi 60 órás kisegítő gondnok látta el.

7. Külön feladatok

7.1. XVIII. „Szombathelyi Egészség-napok”

Résztevők kiértékelése, programban való felkérések intézése, program-összeállítás, szerkesztés, nyomtatás, postázás, sajtóban való megjelenés, szervező munkacsoport felállítása, rendszeres heti megbeszélés, beszerzések, pénzügyi feladatok intézése, program, lebonyolítás, részvételek, látogatások, elszámolások, rendezvényzárás. **A rendezvénysorozat programjain 2800 fő jelent meg.** A részletes beszámoló és az értékelés elkészült.

A 2013-as évben már második alkalommal a korábban elhatározottak szerint két részre osztottuk a rendezvénysorozatot – három napos központi rendezvényre az év közepén június hónapban, április és november hónapok között pedig egy-két napos rendezvényeket

tartottunk, illetve csatlakoztunk, segítettünk hasonló programok megszervezésében, így a 2013-as évben:

2013/01.	Február 22. (péntek)	„Aktiválódj és segíts Schirilla Györggyel” Civil véradás Csónakázó tó és a Tóvendéglő Savaria Turizmus Nonprofit Kft. Programja (*)
2013/02.	Április 09. (kedd)	„Egészség Világnap”-ja „A magas vérnyomásról – egy kicsit másképp” Humán Civil Ház
2013/03.	Május 21-22. (kedd – szerda)	„Vigyázz magadra” - Drogprevenációs előadássorozat Agora Savaria Mozi
2013/04.	Május 31. (péntek)	„Dohányzás Elleni Világnap” (érszűkület? magas vérnyomás? – prevenció/rehabilitáció) Prevenációs Ház
2013/05.	Június 08. (szombat)	„Nyitott nap” Együtt a család a segítőkkel! Humán Civil Ház
2013/06.	Június 27-29. (csütörtök-szombat)	Az Arborétumtól az Agora Savaria Moziig, 2013. évi „Simmelweis Nap” és sok más program. A Kámoni Arborétum – Agora Savaria Mozi Polgármesteri Hivatal és sok más helyszín
2013/07	Július 02-06. (kedd-vasárnap)	Strandegészségügyi Program Tófürdő Az Egészségügyi Alapellátó Intézet Védőnői Szolgálat programja (*)
2013/08.	Szeptember 29. (vasárnap)	A „Szív Világnap”-ja Fő tér és a Savaria Plaza A „Szombathelyi Szív a Szívért” Egyesület programja
2013/09.	Október 15. (kedd)	A „Fehér bot Világnap”-ja (a látás és a magas vérnyomás, megelőzés, rehabilitáció, életminőség) Humán Civil Ház
2013/10.	November 20. (szerda)	„Természetesen” a magas vérnyomás ellen Humán Civil Ház

A visszajelzésekből egyértelműen kitűnik, hogy a különböző programok különböző időpontokban különböző célcsoportoknak szóltak. Így célzottabban tudtuk elérni a közönséget. Több idő jutott a programok meghirdetésére, megszervezésére és lebonyolítására Arborétumtól a Moziig:

A központi rendezvény nyitónapja ismét a Kámon-i Arborétumban volt, a rendezvény nyitó előadását Dr. Schirilla György tartotta meg nagy sikerrel. A konferenciatermben megtartott előadás után a hely adottságait kihasználva az emberek megtapasztalhatták a természet gyógyító erejét - több mint 10 helyszínen. A lakosság aktív részesévé vált a programoknak, tornáztak, masszázson vettek részt, egészséges ételeket kóstoltak, TAI-CHIT, Nordic Walkingot próbáltak ki...stb. A zárónapon Savaria Moziban komplett szűrővizsgálatokon vehettek részt az érdeklődők, és ismerkedhettek azon civil szervezetekkel, akik a testi, lelki egészség megőrzésével és annak helyreállítása érdekében tevékenykednek a Humán Civil Házban.

7.2. "Egészséges Városok Magyarországi Szövetsége" Szombathelyi Tagszervezete

Március 21-22.-én részt vettünk az év első koordinátori találkozásán, Gyulán, május 28-29.én Mosonmagyaróváron a második találkozon. November hónapban, 7.-e és 9.-e között Székesfehérváron került megrendezésre az éves közgyűlés és szimpózium, 3 előadás hangzott el a szimpóziumon városunk részéről. Továbbra is folyamatos feladat volt a tagszervezet munkabizottságának végleges kialakítása, a tagszervezete első és második segítő körének kialakítása. A 2013-as évben 2 alkalommal tartottunk Irányító Bizottsági megbeszélést a Humán Civil Házban.

A 2013-as Szombathelyi Egészség - napok” és a csatlakozó rendezvények megszervezése, lebonyolítása a mindennapok mellett ebben az évben mintegy 2 hónapos intenzív előkészítő és szervezőmunkát igényeltek a Humán Civil Ház napi és rendszeres működésének biztosításán túl.

Rendezvényeken való részvétel

Szombathely városában szervezett

- Január 25. Humán Civil Ház „Batyus bál” - Nagyné Farkas Rita programszervező,
Február 1. Vas Megyei Mentésügyi Alapítvány - könyvbemutató
Gyarmati Norbert koordinátor, Nagyné Farkas Rita programszervező
Február 1. Vas Megyei Család, Esélyteremtési és Önkéntes Ház – kiállítás
Nagyné Farkas Rita programszervező
Március 12. Kábítószerügyi Egyeztető Fórum – Nagyné Farkas Rita programszervező
Április 18- Vas Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Szakigazgatási Szerve
Közegészségügyi Szakmai Konferencia
Gyarmati Norbert koordinátor
Május 03. OMSZ Nyugat-dunántúli Regionális Mentőszervezet jubileumi ülése
Gyarmati Norbert koordinátor
Május 06. Magyar Rákellenes Liga „Testközelben a rák” c. kiállítás megnyitója
Gyarmati Norbert koordinátor
Május 10. „Családi Hét” - Nagyné Farkas Rita programszervező
Június 17. SZMJV Önkormányzata Bűnmegelőzési Bizottság ülése
Gyarmati Norbert koordinátor
Október 19. Vas Megyei Vakok és Gyengénlátók Egyesülete jubileumi közgyűlése
Gyarmati Norbert, a Humán Civil Ház munkatársa

Hazai rendezvények

- 1.) Március 03. Szenvedélybeteg-segítő közösségek szakmai képzése
Velem - Megyei Művelődési és Ifjúsági Központ Alkotóháza
Gyarmati Norbert koordinátor
- 2.) Május 27.-e Szenvedélybeteg-segítő közösségek országos szakmai képzése
Balatonrendes, Gyarmati Norbert koordinátor
- 3.) Augusztus 20.-a Szenvedélybeteg-segítő közösségek országos szakmai képzése
Somogybükkösd, Gyarmati Norbert Humán Civil Ház munkatársa

Egészséges Városok Magyarországi Szövetsége

- 1.) Március 21-22.-e Koordinátori értekezlet – 2013/1
Gyula
Gyarmati Norbert koordinátor
Nagyné Farkas Rita programszervező
- 2.) Május 28-29.-e Koordinátori értekezlet – 2013/2
Mosonmagyaróvár
Gyarmati Norbert koordinátor
- 3.) November 07-09.-e Szimpózium és Közgyűlés
Székesfehérvár
Gyarmati Norbert koordinátor
Nagyné Farkas Rita programszervező

8. Egyebek

A Humán Civil Ház működő csoportjainak folyamatos segítése, "életben tartása" volt az egyik legnehezebb feladat, s emellett sikerült **hét** új csoportot is elindítani ill. indításukban, közreműködni. Az átmenetileg szünetelő csoportok újraindítása, indításuk segítése is fontos feladat volt.

Szolgáltatási feladatok

Az előző évben bevezetésre került honlap folyamatos bővítése és karbantartása egész évre feladatot adott.

Új szolgáltatásként folytattuk az e-mail rendszerű kapcsolattartást a civil szervezetek vezetőivel, melyen keresztül csatolt állományként nagyon sok hasznos információt biztosítottunk, a 2013-as évben 35 körlevél került megszerkesztésre és kiküldésre. 22 db hírlevél került fel a honlapra.

TÁMOP 6.1.2.-11/1-2012-1436 projektben való közreműködés

Az Egészségügyi Alapellátó Intézet és a Vas Megyei Tudományos Ismeretterjesztő Egyesület közötti együttműködés keretében a TÁMOP 6.1.2.-11/1-2012-1436 számú „Egészségterjesztés-komplex szemléletformáló és életmód-programok megvalósítása civilekkel közösen” című projekten belül az alábbi programok munkájának koordinálása, szakmai és adminisztratív segítségnyújtása indult el 2013. szeptemberétől a Humán Civil Házban.

- Egészséges Táplálkozás Klub
- Laikus önségítés- Dohányzásról való leszokást segítő csoport

Adminisztratív feladatok

"Házirend" szükség szerinti felülvizsgálása, nyilvántartások rendszerezése, iratok elhelyezése, irattár kialakítása folyamatos volt. A 2013-as évben is minden a házban működő új civil szervezettel írásbeli megállapodást kötöttünk, a szervezetek dossziét kaptak a megállapodással mely gyűjteményesen tartalmazza az együttműködés dokumentumait. Fontos feladat volt a korábbi megállapodások adattartalmainak megújítása is.

Továbbra is folyamatban van: átvételek rögzítése, az új civil szervezetekkel a megállapodás megkötése.

Raktározási, műszaki karbantartási feladatok

Feladat volt még a beszerzések, készletek feltöltése, Humán Civil Ház festés utáni további díszítése, (képek, plakátok, hirdetőtábla, új helyiségjelölők, feliratok, stb.), udvari nagytakarítás, civil szervezetek szekrényeinek átvizsgálása, újraosztása, nyilvántartása, könyvtár, folyóirattár további átalakítása.

Jelentős feladatot képzett a Humán Civil Ház fejlesztési költségvetése terhére elvégzett felújítások biztosítása, kiszolgálása. Elkészült a Klub-3-as terem mennyezeti projektorral való ellátása, a Klub 1-2-es terem parketta csiszolása és lakkozása, új szőnyegek és asztalok kerültek beszerzésre.

2013. évi forgalmi adatok

Hónap	Foglalkozások száma	Résztevők száma Fő	Csoportok által felhasznált óra
Január	85	869	307
Február	96	1052	328
Március	103	1207	484
Április	120	1122	366
Május	117	1341	411
Június	127	1459	329
Július	77	696	264
Augusztus	82	904	312
Szeptember	119	1187	352
Október	144	1409	437
November	138	1505	373
December	100	1277	321
Összesen	1308	14028	4284

A www.hch-szombathely.hu honlapon **27.800** látogató volt 2013.december 31-ig.

Összességében elmondható, hogy az anyagi és szellemi, humán ráfordítások meghozták az eredményt és a 2013-as évben az előző évekhez képest jelentős mértékben továbbfejlődött a Humán Civil Ház. Megállapításként elmondható még, hogy a civil igénybevételek hangsúlya eltolódott az esti órákra és a hétvégékre, továbbá megfigyelhető, hogy egyes napokon (pld. kedd, csütörtök, péntek) esetenként csoport befogadást vissza kell utasítani helyhiány miatt.

A megállapítások figyelembevételével az elkövetkezendő időszak továbbra is fontos feladata, különféle források felkutatása, pályázatok írása a ház infrastrukturális és humán erőforrás bővítése érdekében.

Beszámoló a Gazdasági Csoport 2013. évi tevékenységéről

A Gazdasági Csoport az Egészségügyi Alapellátó Intézet gyógyító-megelőző egészségügyi alapellátási feladatai ellátásainak háttérszervezeteként – annak szerves részeként - biztosította azokat a pénzügyi-számviteli, gazdasági, műszaki-informatikai, munkaügyi és humánpolitikai, anyag és eszközgazdálkodási feladatok ellátását, melyek a szakmai feladatok a rendelkezésre álló személyi, anyagi- és pénzügyi feltételek mellett a lakosság által elvárt, a szakmai rendeletben meghatározott feladatok ellátását biztosították.

A felmerült igényeknek megfelelően a takarékosági szempontok figyelembe vételével teljesültek az Önkormányzat és a házi orvosok közötti megállapodásban rögzített és az intézet hatáskörébe utalt feladatok ellátása, így a felvonók karbantartása, a társasházakkal kapcsolatos elszámolási feladatok ellátása, a veszélyes hulladék elszállítása, megsemmisítése, a házi orvosi informatika működtetése, a nem eszközprivatizált házi orvosok és házi gyermekorvosok által használt önkormányzati tulajdonban levő eszközök pótlása, üzemkésztségük biztosítása.

A havonta rendszeresen teljesítendő intézeti és a gazdasági csoport feladatkörébe tartozó feladatok az elvárt szakmai szinten teljesültek.

Így eleget tettünk:

- az intézet működésével kapcsolatos számlázási, könyvelési, pénzgazdálkodási és nyilvántartási feladatok ellátásának,
- a munkavállalók rendszeres és nem rendszeres személyi juttatásainak számfejtési és adatszolgáltatási feladati teljesítésének a Magyar Államkincstár Vas Megyei Igazgatósága felé,
- az intézet készpénzforgalmával kapcsolatos feladatai ellátásának,
- a különféle és rendeletekben előírt nyilvántartások vezetésének, az adatszolgáltatási kötelezettségek teljesítésének,
- a szakmai tevékenység ellátásához szükséges anyag és eszközbiztosítás,
- a vállalkozó házi orvosok és fogorvosok, valamint a rendelőket bérlő orvosok felé az energia, közmű és egyéb szolgáltatások kiadásainak belső szabályzat szerinti továbbszámolása, a követelések behajtása.
- a több szakfeladatot és tevékenységet érintő közmű, energia és szolgáltatási számlák megosztása költségviselők szerint, a kiadások rögzítése a számlázási és számviteli elszámolásokban,
- a vidéki önkormányzatok által megállapodásban vállalt fogászati és vérszállítási hozzájárulások teljesítésének folyamatos ellenőrzése és beszédése,
- a rendelők és egyéb intézeti feladatellátást biztosító helyiségek megfelelő szintű műszaki állapotának biztosítása, a felmerült javítási igények kielégítése,
- az intézet zavartalan működéséhez szükséges finanszírozási források folyamatos biztosítása,
- a házi orvosi informatikai rendszer zavartalan működéséhez szükséges szakmai háttér biztosítása,
- a nem eszközprivatizált házi orvosok és fogorvosok részére a szakmai rendeletekben előírt minimum-feltételek biztosítása,
- a vér és egyéb laborvizsgálati anyagok szállítását végző gépkocsik biztonságos üzemeltetéséhez szükséges feltételek biztosítása, az üzemanyag felhasználás ellenőrzése,
- a munkabér és utólagos elszámolásra adott előleg nyilvántartása és elszámoltatása,

- havi pénzforgalmi jelentés és havi mérlegjelentés elkészítése és feladása a KGR-11 rendszerben Szombathely Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala Közgazdasági és Adó Osztály felé,
- a jelentések Magyar Államkincstár általi jóváhagyása utáni kinyomtatása és megküldése a Közgazdasági és Adó Osztály részére.

A negyedévente teljesítendő feladatokat a gazdasági csoport a Szombathely Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatal Közgazdasági és Adó Osztálya felé határidőre teljesítette, így a:

- költségvetési jelentést és az
- időszaki mérlegjelentést.

Az intézet belső szabályzatai alapján az előírtaknak megfelelően működött az anyagigénylési és anyagellátási rendszer, mely biztosította az egészségügyi alapellátási feladatok eredményes ellátásához szükséges anyagok biztosítását.

Az intézet a Központi Statisztikai Hivatal felé kötelezően teljesítendő és a rendeletekben előírt adatszolgáltatási követelményeknek határidőn belül eleget tett.

A központi költségvetést megillető és az intézeti bevalláson alapuló rehabilitációs hozzájárulás negyedéves előlegét és a negyedéves cégautó adó az előírt befizetési határidőre teljesítettük. A NAV felé negyedévente teljesítettük az ÁFA bevallási kötelezettségeket és eleget tettünk a befizetési kötelezettség teljesítésének.

Az orvosi rendelők magánrendelési célú igénybevételeinek szerződesei negyedévenkénti felülvizsgálata megtörtént és a szükséges módosítások elvégzésre kerültek.

A gazdasági csoport a féléves beszámolót és szöveges értékelést összeállította és a Szombathely MJV Polgármesteri Hivatal Közgazdasági és Adó Osztálynak további felhasználás céljából határidőre leadta.

A féléves gazdálkodási és pénzforgalmi adatok elemzése után a szükséges intézkedéseket megtették a rendelkezésre álló pénzeszközök hatékonyabb felhasználása és ezáltal az alapellátási feladatok magasabb színvonalú ellátása érdekében.

Az intézet 2013. évi elemi költségvetését a Közgazdasági és Adó Osztály által kiadott tervezési irányelveknek megfelelően elkészítettük és további felhasználás céljából átadtuk.

A kiadott irányelveknek megfelelően az intézet 2012.évi pénzmaradvány elszámolása is megtörtént, az intézet pénzmaradványát Szombathely MJV Közgyűlése az intézet által összeállított tartalommal jóváhagyta.

A belső szabályzatok az év folyamán teljes körűen átdolgoztuk és aktualizáltuk a törvényekben és rendeletekben bekövetkezett változások miatt. A kötelező adatszolgáltatási rendszer keretébe tartozó 2013.évi

- gazdaságstatisztikai jelentés (éves és negyedéves),
- egészségügyi álláshelyek és létszámjelentés,

tartalmú KSH felé teljesítendő jelentések az előírt határidőre elkészültek, és elektronikus formában benyújtásra kerültek.

Az OSAP 1576 számú, az egészségügyi ellátás beruházási és felújítási kiadásainak 2012.évi alakulásáról szóló jelentést az önkormányzati hivatalnak az előírt határidőre megküldtük az éves jelentésük összeállítására érdekében.

Összeállítottuk az intézet 2013. évi ingatlan fenntartási és felújítási tervjavaslatát és megküldtük Szombathely Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala Városüzemeltetési Osztály Beruházási Iroda, illetve az intézet szakmai felügyeletét ellátó Egészségügyi és

Közszolgálati Osztály részére a feladatok végrehajtásához szükséges pénzügyi fedezet biztosítása céljából.

Az előírt határidőre elkészítettük az intézet 2012.évi költségvetési befizetési kötelezettségeit tartalmazó 1201 számú bevallást és a 2012.évi SZJA elszámoláshoz kapcsolódó munkáltatói feladatokat elvégeztük.

Az Egészségügyi Alapellátó Intézet 2012.évi költségvetési beszámoló jelentését és a szöveges értékelést a Közgazdasági és Adó Osztály által kiadott tájékoztatóban közölt határidőre elkészítettük és átadtuk az osztály felé, melyet a kormányrendeletben meghatározott leltárakkal alátámasztottunk.

Az Egészségügyi Alapellátó Intézet 2013.évben az alábbi céljellegű feladatokra kapott önkormányzati támogatást:

- háziorvosi rendelők karbantartására,
- az EgészségHét rendezvényeire,
- a KEF kiadásaira,
- a Humán Civil Ház működésének támogatására,
- a HPV elleni védőoltással kapcsolatos kiadások fedezetére,
- az Anyatej világnapja rendezvényeire,
- háziorvosi informatika fejlesztésére, új szervergépek és szoftverek beszerzésére,
- a Selmec utcai rendelő felújítására
- bérkompenzáció fedezetére, valamint
- fogorvosi praxis eszközeinek visszavásárlására.

A fenti feladatokon kívül a középiskolákban az iskola védőnők által végzett drog és egyéb egészségkárosító szenvedélyek megelőzésére végzett kampánysorozat és ennek folytatásaként a nyári szünetben végezett strandprogram eredményes végrehajtására a szükséges finanszírozási forrásokat biztosítottuk.

Ugyanez mondható el a különféle városi rendezvényeken a védőnői szolgálat aktív részvételéről és a szűrési, tanácsadó és preventív tevékenységükkel ha közvetve is, de hozzájárultunk azok eredményes lebonyolításához. A Prevenció Ház tevékenységének a bővülésével és a rendezvények rendszeressé válásával folyamatosan biztosítottuk a különféle rendezvények, előadások, szűrések eredményes lebonyolításához szükséges feltételeket és eszközöket.

A gazdasági csoport a munkatervben rögzített és előre nem tervezhető rendkívüli adatszolgáltatási követelményeknek a beszámolás időszakában maradéktalanul megfelelt.

Az intézet által ellátandó egészségügyi szakfeladatok és egyéb feladatok valamint kötelezettségek maradéktalan ellátását segítették azok a kölcsönös információ cserék és folyamatos, naprakész kapcsolatok, melyek az alábbi intézményekkel és szervezeti egységekkel megvalósultak

- Szombathely Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala Egészségügyi és Közszolgálati Osztály,
- Közszolgáltatás-Szervezési Iroda,
- Polgármesteri Hivatal osztályai,
- Vas Megyei Kormányhivatal Szombathelyi Járási Hivatal Járási Népegészségügyi Intézete,
- OEP Nyugat-dunántúli Területi Hivatala
- Magyar Orvosi Kamara és tagozatai,
- Egészségügyi Szakdolgozók szakmai érdekképviselői,

- NAV Vas Megyei Igazgatósága,
- Markusovszky Egyetemi Oktatókórház,
- társ önkormányzati intézmények.

A gazdasági csoport munkavállalói 2013. évben a szakmai ismeretek bővítése és meglévő szaktudás aktualizálása érdekében az alábbi továbbképzési formákban vettek részt:

- mérlegképes könyvelők éves kötelező szakmai továbbképzése (5 fő),
- SALDO éves anketokon való részvétel (2 fő),
- munkaügyi szakmai rendezvényeken való részvétel (2 fő),
- egyéb egynapos ismeretbővítő szakmai előadások (4 fő).

A fenti továbbképzéseken kívül a gazdasági csoport munkavállalói szakmai ismereteinek bővítették azok az ismeretek, melyeket az előfizetett szakmai kiadványok, folyóiratok és beszerzett szakkönyvek biztosítottak.

A fentiekön kívül nem elhanyagolható az a segítség melyet a gazdasági csoport munkatársai biztosítottak az intézetvezetés felé a felmerülő problémák időbeni jelzése terén és ezáltal a szükséges beavatkozásokat meg lehetett tenni. Ez is nagymértékben biztosította a finanszírozás és feladatellátás összhangját és lakossági igények magasabb színvonalú kielégítését.

Az intézet 2013.évi eredeti előirányzatát Szombathely Megyei Jogú Város Közgyűlése 281.896 eFt bevételi és kiadási főösszegben hagyta jóvá. Saját hatáskörű előirányzat módosítással 20.952 eFt-tal, felügyeleti hatáskörben pedig 69.035 eFt-tal növekedett bevételi és kiadási előirányzatunk összege. A jóváhagyott pénzmaradvány összege 4.916 eFt volt, mely nem tartalmazza az előző évi kiutaltatlan támogatás összegét.

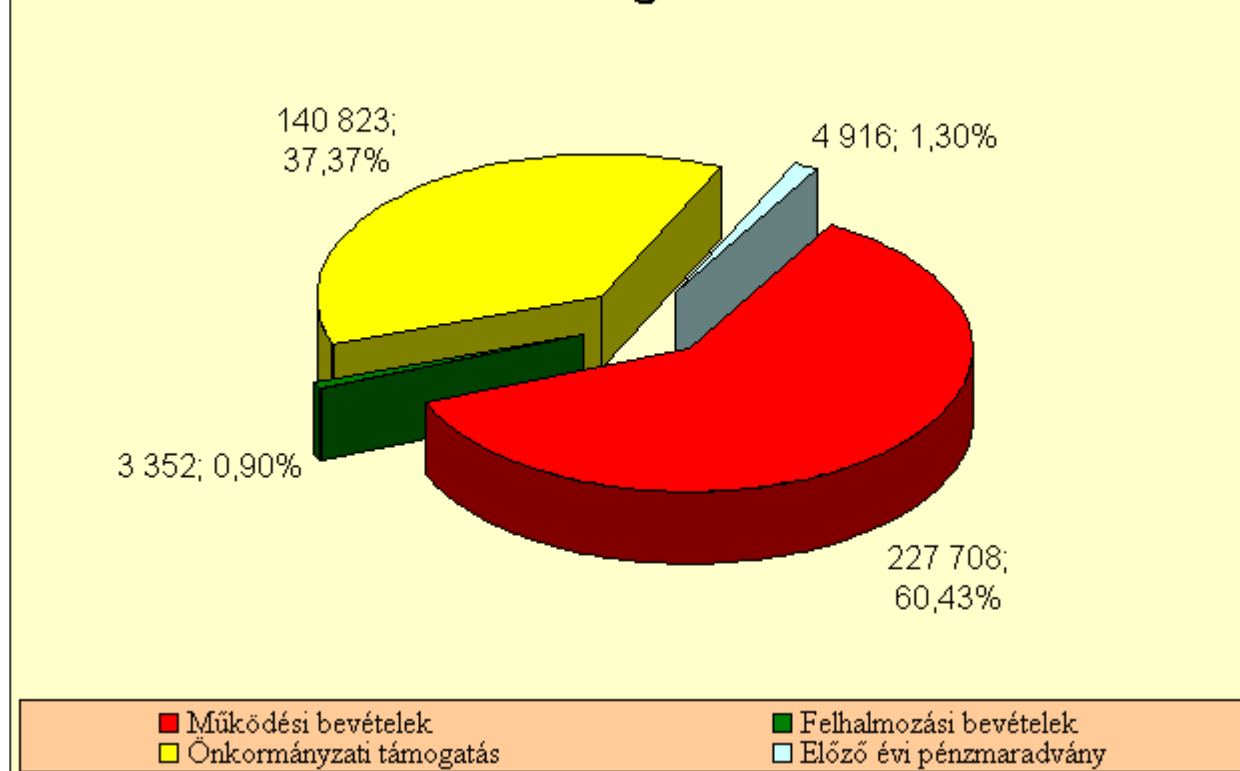
Az intézet 2013.évi módosított bevételi előirányzata 315.060 eFt volt, mellyel szemben a tényleges teljesítés 376.799 eFt volt, melynek főbb bevételek szerinti részletezését az alábbiakban mutatjuk be (eFt):

Bevételi előirányzatok teljesítése 2013.év.

B e v é t e l e k	Módosított előirányzat	Teljesítés	Eltérés
Működési bevételek	227.708	227.709	+ 1
Felhalmozási bevételek	3.352	3.352	0
Önkormányzati tám.	140.823	103.529	- 37.294
Előző évi pénzmarad.	4.916	4.916	0
Ö s s z e s e n :	376.799	339.506	- 37.293

2013. évi bevételek megoszlása forrás szerint

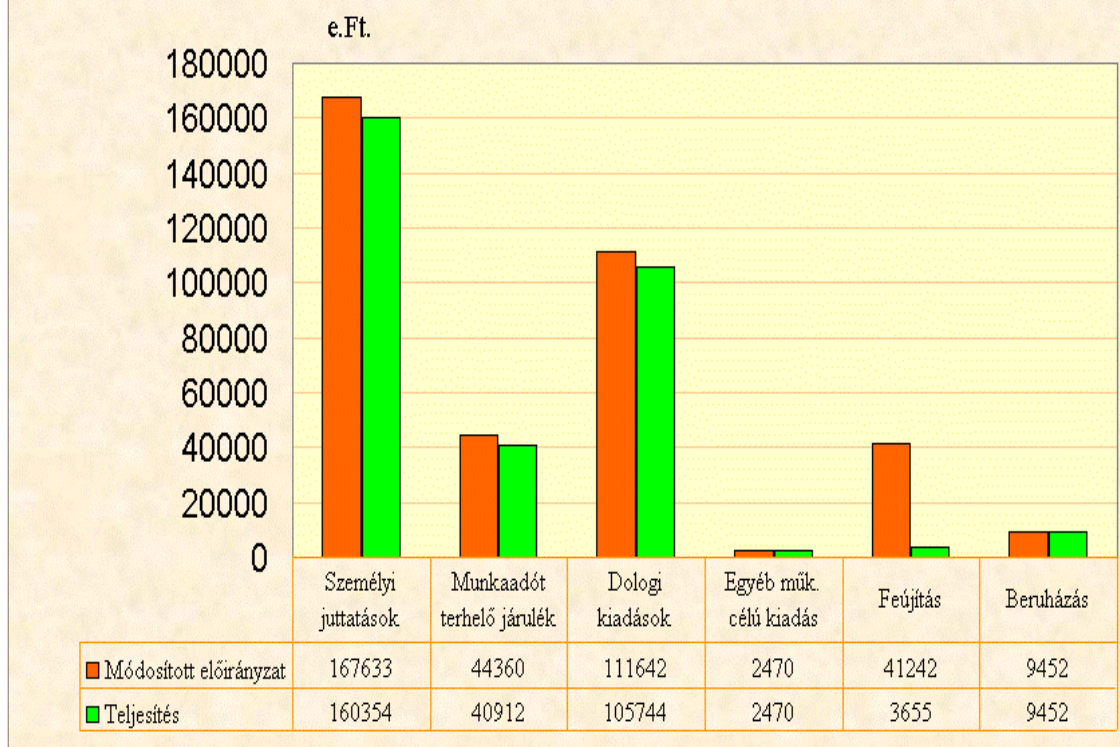
A táblázat adataiból látható, hogy a bevételi előirányzatok teljesítése 90,1 %-os, az elmaradást teljes egészében a kiutalatlan önkormányzati támogatás 37.293 eFt összege indokolja.

Az Egészségügyi Alapellátó Intézet 2013.évi módosított kiadási előirányzata 376.799 eFt volt, mellyel szemben tényleges kiadások 322.587 eFt összegben teljesültek. Kiadási csoportok szerinti bontásban a tényleges teljesítés az alábbiak szerint alakult (eFt):

Kiadási előirányzatok teljesítése 2013.év

K i a d á s o k	Módosított előirányzat	Teljesítés	Eltérés
Személyi juttatások	167.633	160.354	- 7.279
Mu.adót terh.járulék	44.360	40.912	- 3.448
Dologi kiadások	111.642	105.744	- 5.898
Egyéb működ.célú kiadás	2.470	2.470	0
Felújítás	41.242	3.655	- 37.587
Beruházás	9.452	9.452	0
Ö s s z e s e n :	376.799	322.587	- 54.212

2013. évi kiadások megoszlása kiadásnemenként

A személyi juttatásokon a teljesítés a módosított előirányzat értékénél 7.279 eFt-tal alacsonyabb összegben teljesült, a teljesítés 95,7 %-os. Ugyanez mondható el a munkaadót terhelő járulékok összegéről is, ahol a teljesítés százaléka ugyancsak 92,2 %. A személyi juttatások maradványából 5.699 eFt kötelezettséggel terhelt pénzmaradvány, az elvonás összege 1.580 eFt.

A dologi kiadások megtakarításai 84 %-ban kötelezettséggel terheltek, egyrészt az egészségügyi alapellátási szakfeladatok szakmai rendeletekben meghatározott minimum feltételeinek biztosításához szükséges – tárgyi eszköznek nem minősülő - beszerzések forrását képezik, másrészt olyan 2013.évi költségvetést terhelő épület karbantartási munkák fedezetét jelentik, melyeket a technológia követelmények maradéktalan betartása a téli hónapokban nem tesznek lehetővé, illetve teljesítésük 2014.évre húzódott át.

A felújítási kiadásként számoltuk el a Váci Mihály utcai orvosi rendelő nyílászáróinak cseréjét 3.655 eFt összegben. Kötelezettséggel terhelt pénzmaradvány a Selmec utcai orvosi rendelő teljeskörű felújítási munkái, melyre a fedezetet Szombathely Megyei Jogú Város Közgyűlése a 407/2013.(X.26.)Kgy. számú határozata alapján elfogadott 35 millió felújítási támogatás biztosítja. Szintén a kötelezettséggel terhelt pénzeszköz a Deák utcai gyermekorvosi rendelőben az akadálymentes mosdó kialakítása 2.587 eFt összegben.

Beruházási tevékenységen a rendelkezésünkre álló 9.452 eFt-ot maradéktalanul felhasználtuk. A beszerzések között jelentősebb tétel a védőnői szolgálat elhasználandó számítástechnikai eszközeinek pótlása, a házi orvosi informatikai fejlesztés keretében beszerzett 8 db szervergép és hálózati szoftver, valamint a szakmai minimum feltételekről szóló rendeletekben előírt gépek, berendezések beszerzése, az elhasználandó eszközök pótlása volt.

Összességében megállapíthatjuk, hogy az intézet 2013.évi gazdálkodása kiegyensúlyozott volt, csak átmeneti likviditási gondok jelentkeztek, a fizetési kötelezettségeinek az intézet határidőn belül maradéktalanul eleget tett.

Kedvezően hatott a dologi kiadásokon belül az energia kiadások alakulására a korábban és folyamatosan megvalósuló elhasználódott nyílászárók cseréje és az új energiatakarékos gázkazánok működtetése, valamint az elmúlt években az önkormányzat, illetve az intézet által végzett rendelő felújítások. Ezek a felújítások elsősorban az „Egy orvos egy rendelő” elv alapján a kor igényeinek megfelelő szakmai feltételek és a kulturált, a kor követelményeinek megfelelő betegellátási feltételek kialakítására irányultak.

A fentiek alapján elmondható, hogy az intézet gazdasági csoportja szakmai tudása felhasználásával a pénzügyi lehetőségek függvényében biztosította a rendelők, rendelőegységek működésének feltételeit és ezzel hozzájárult az intézet által ellátott egészségügyi feladatok eredményes és elvárt színvonalú teljesítéséhez.

Szombathely, 2014. január 31.

Vigné Horváth Ilona
igazgató